
ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

a felnőttképzés feltételrendszerének, eredményességének, a gazdaság munkaerőigénye kielégítésében betöltött szerepének ellenőrzéséről

1035

2010. december

---

3. Önkormányzati és Területi Ellenőrzési Igazgatóság
3.2. Szabályszerűségi és Teljesítmény Ellenőrzési Főcsoport

Iktatószám: V-3020-097/2009.

Témaszám: 961

Vizsgálat-azonosító szám: V0470

Az ellenőrzést felügyelte:

Dr. Lóránt Zoltán
főigazgató

Az ellenőrzés végrehajtásáért felelős:

Dr. Varga Sándor
főigazgató-helyettes

Az ellenőrzést vezette:

Bocsi Sándor
számvevő tanácsos,
főtanácsadó

A számvevői jelentések feldolgozásában és a jelentés összeállításában közreműködtek:

Bencsik Árpád
számvevő

Iszák Dóczé Katalin
számvevő tanácsos

Pappné dr. Szamosi Éva
számvevő tanácsos

Az ellenőrzést végezték:

Bencsik Árpád
számvevő

Bocsi Sándor
számvevő tanácsos,
főtanácsadó

Gelencsér Zoltán
számvevő tanácsos

Hódi Krisztina
számvevő gyakornok

Iszák Dóczé Katalin
számvevő tanácsos

Kányáné Murvai Tünde
számvevő tanácsos

Kiss Rita Teréz
számvevő tanácsos

Nagy László Csaba
számvevő tanácsos

Nyikon Zsigmondné
számvevő tanácsos,
főtanácsadó

Palágyiné dr. Gömöri Katalin
számvevő

Pappné dr. Szamosi Éva
számvevő tanácsos

Pálfiné Pusztai Magdolna
számvevő tanácsos

Páncsics Judit
számvevő

Pintéerné Sándor Éva
számvevő

Szalontai Miklós
számvevő tanácsos

Ujvári Józsefné
számvevő tanácsos

A témához kapcsolódó eddig készített számvevőszéki jelentések:

címe	sorszáma
Az elkülönített állami pénzalapok rendszerének, a pályázati célok teljesülésének ellenőrzéséről	0917
A szakiskolai fejlesztési programra fordított pénzeszközök eredményességének ellenőrzéséről	0819
A Munkaerőpiaci Alap működésének ellenőrzéséről	0750
A közmunkaprogramok támogatására fordított pénzeszközök hasznosulásnak ellenőrzéséről	0732
A munkaképesség megőrzésére fordított pénzeszközök hasznosulásának ellenőrzéséről	0731
A Munkaerőpiaci Alap működésének ellenőrzéséről	0439

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	13
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	16
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	23
1. A felnőttképzés fejlesztésére kidolgozott koncepciók és azok megvalósítására tett intézkedések	23
1.1. A felnőttképzés fejlesztésének irányvonala	23
1.2. Az egész életen át tartó tanulás feladat- és célrendszere végrehajtásának megszervezése és megvalósítása	26
1.3. A helyi önkormányzatoknál megjelölt felnőttképzési célok és végrehajtásuk megszervezése	29
1.4. A gazdaság igényeinek figyelembevétele a felnőttképzési szerkezet kialakításában, a célok megvalósításában	32
2. A felnőttképzés működésének jogi és szervezeti háttere	37
3. A helyi önkormányzatok és az általuk létrehozott szervek felnőttképzésben betöltött szerepe	42
4. A finanszírozás szerepe a felnőttképzési célok megvalósításában	46
5. A felnőttképzés eredményességének rendszere	52
5.1. Az eredményességet és hatékonyságot mérő információs rendszer kialakítása és működtetése, a közreműködők érdekeltsége az eredményes és hatékony képzésben	52
5.2. A felnőttképzésből kibocsátottak struktúrájának és minőségi jellemzőinek értékelése	57

MELLÉKLETEK

1. számú A helyszínen ellenőrzött egységek
2. számú A felnőttképzés fejlesztésének kormányzati feladatai, finanszírozásának forrásai 2004-2009. december 31-ig
3. számú Az SZMM tájékoztató adatai a felnőttképzésre és -fejlesztésre fordított források 2006-2009. évi alakulásáról
4. számú Az SZMM tájékoztató táblázata a felnőttképzéshez köthető tervezett és teljesített uniós és hazai forrásokról a 2004-2009. években
5. számú Az operatív programokból a TISZK-ek létrehozására és fejlesztésére fordított források 2004-2010. I. félévéig

-
6. számú A felnőttoktatás és felnőttképzés önkormányzati kiadásainak 2006-2009. évek közötti országos összesített adatai
  7. számú A felnőttképzés keretében indított képzések régióként
  8. számú A felnőttképzés keretében indított képzésekre beiratkozottak számának alakulása régióként
  9. számú A felnőttképzés keretében indított képzésekre beiratkozottak közül sikeres vizsgát tettek számának alakulása régióként
  10. számú A felnőttképzés keretében indított képzésekre régióként fordított összegek a képzés finanszírozási forrásai szerint
  11. számú Az RMK-k támogatott képzésekre felhasznált forrásainak alakulása
  12. számú Az RMK-k által támogatott befejezett képzések számának alakulása
  13. számú Az RMK-k által támogatott befejezett képzésben résztvevő hallgatók számának alakulása
  14. számú Az RMK-k által támogatott befejezett képzéseken résztvevő hallgatók számának alakulása a képzés jellege szerint
  15. számú Az RMK-k által támogatott befejezett képzéseket eredményesen teljesítő hallgatók számának alakulása
  16. számú Az RMK-k által támogatott befejezett képzések hallgatóinak megoszlása
  17. számú Az RMK-knál nyilvántartott álláskeresőket összetételének alakulása
  18. számú Az ellenőrzött önkormányzatok által fenntartott, szakképzést folytató intézmények főbb adatai
  19. számú Az ellenőrzött önkormányzatok 2009. december 31-én TISZK-hez tartozó szakképzést folytató intézményeiben a szakközépiskolai és szakiskolai oktatásban és felnőttképzésben résztvevő pedagógusok létszámának alakulása
  20. számú Az ellenőrzött önkormányzatok 2009. december 31-én TISZK-hez tartozó szakképzést folytató intézményei vagonának alakulása
  21. számú Az ellenőrzött önkormányzatok szakképzési feladatain belül a felnőtt- oktatásban és felnőttképzésben résztvevők számának alakulása
  22. számú Az ellenőrzött önkormányzatok szakképzési feladatain belül a felnőtt- oktatásra és felnőttképzésre fordított kiadásainak alakulása
  23. számú A ellenőrzött önkormányzatok 2009. december 31-én TISZK-ekhez tartozó szakképzést folytató intézményeinél a bevételek és a kiadások alakulása
  24. számú Az ellenőrzött TISZK-ek megalakulására jellemző adatok
  25. számú A vizsgált TISZK-ekhez tartozó központi képzőhely kihasználtságának alakulása
  26. számú Az RMK-knál a támogatott képzéseken résztvevő hallgatók 2006-2008. évi teljesített monitoring adatai
  27. számú Dr. Pintér Sándor belügyminiszter úr észrevétele

FÜGGELÉKEK

1. számú A felnőttképzés fogalmi rendszere, képzési típusai
2. számú A felnőttképzés irányítási rendszerében közreműködő szervezetek feladatai
3. számú A felnőttképzésre vonatkozó jogszabályok hierarchiája
4. számú Az egész életen át tartó tanulás stratégiájának prioritásai
- 4/a. számú Az LLL 1. prioritása – esélyteremtés
- 4/b. számú Az LLL 2. prioritása – oktatás/képzés és a munkaerő-piac kapcsolatának erősítése
- 4/c. számú Az LLL 3. prioritása – új kormányzati módszerek, közpolitikai technikák
- 4/d. számú Az LLL 4. prioritása – oktatás/képzés hatékonyságának javítása, ösztár-sadalmi ráfordításainak növelése
- 4/e. számú Az LLL 5. prioritása – oktatás/képzés minőségének fejlesztése
5. számú A felnőttképzésben jelenlevő „hátrányos helyzetű” személy meghatározá-sának gyakoriságai
6. számú A TISZK-ek megalakulásának, működésének jellemzői Magyarországon

---

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Jogszabályok

Ötv.	1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról
Flt.	1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
Sztv.	1993. évi LXXVI. törvény a szakképzésről
Közokt. tv.	1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról
Fktv.	2001. évi CI. törvény a felnőttképzésről
Szhtv.	2003. évi LXXXVI. törvény a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról
2007. évi CII. törvény	a szak- és felnőttképzést érintő reformprogram végrehajtásához szükséges törvények módosításáról szóló 2007. évi CII. törvény
2009. évi LVI. törvény	a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény módosításáról szóló 2008. évi CXI. törvény hatálybalépésével és a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv átültetésével összefüggő törvénymódosításokról szóló 2009. évi LVI. törvény
2009. évi XCVIII. törvény	a felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvénynek az élet-hosszig tartó tanulás feltételeinek biztosítása érdekében történő módosításáról szóló 2009. évi XCVIII. törvény
22/2004. (II. 16.) Korm. rendelet	a felnőttképzést folytató intézmények és a felnőttképzési programok akkreditációjának szabályairól szóló 22/2004. (II. 16.) Korm. rendelet
291/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet	az Állami Foglalkoztatási Szolgálatról szóló 291/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet
292/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet	a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézetéről szóló 292/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet
123/2007. (V. 31.) Korm. rendelet	a felnőttképzés normatív támogatás részletes szabályairól szóló 123/2007. (V. 31.) Korm. rendelet
212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet	az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet
6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet	a foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint az MPA foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásáról szóló 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet
8/2003. (VII. 4.) FMM rendelet	a Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási alaprész iskola-rendszeren kívüli felnőttképzési célú keretének felhasználásáról szóló 8/2003. (VII. 4.) FMM rendelet
24/2004. (VI. 22.) FMM rendelet	az akkreditációs eljárás és követelményrendszer részletes szabályairól szóló 24/2004. (VI. 22.) FMM rendelet

23/2005. (XII. 26.) FMM rendelet	a regionális képző központok feladatairól, irányításáról, a Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási alaprészén belül elkülönített képzési keret felhasználásáról, valamint a regionális képző központok és a megyei (fővárosi) munkaügyi központok együttműködéséről szóló 23/2005. (XII. 26.) FMM rendelet
1/2006. (II. 17.) OM rendelet	az Országos Képzési jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzékbe történő felvétel és törlés eljárási rendjéről szóló 1/2006. (II. 17.) OM rendelet
3/2007. (II. 9.) SZMM rendelet	egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 3/2007. (II. 9.) SZMM rendelet
20/2008. (XII. 17.) SZMM rendelet	a szakmai vizsgadíj és a vizsgáztatási díjak kereteiről, valamint egyes szociális és munkaügyi miniszteri rendeletek rendelkezéseinek hatályon kívül helyezéséről szóló 20/2008. (XII. 17.) SZMM rendelet
2/2010. (II. 16.) SZMM rendelet	a felnőttképzési tevékenység megkezdésének és folytatásának részletes szabályairól szóló 2/2010. (II. 16.) SZMM rendelet
4/2010. (II. 26.) SZMM rendelet	egyes felnőttképzési tárgyú miniszteri rendeletek folytatásáról szóló 4/2010. (II. 26.) SZMM rendelet
13/2010. (IV. 22.) SZMM rendelet	a digitális írástudás elsajátítására irányuló képzési részek alóli mentesség szabályairól szóló 13/2010. (IV. 22.) SZMM rendelet

Határozatok

96/2005. (XII. 25.) OGY határozat	az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptióról szóló 96/2005. (XII. 25.) OGY határozat
1069/2004. (VII. 9.) Korm. határozat	a felnőttképzés fejlesztésének irányelveiről és cselekvési programjáról szóló 1069/2004. (VII. 9.) Korm. határozat
1057/2005. (V. 31.) Korm. határozat	a szakképzés-fejlesztési stratégia végrehajtásához szükséges intézkedésekről szóló 1057/2005. (V. 31.) Korm. határozat
2212/2005. (X. 13.) Korm. határozat	az egész életen át tartó tanulás stratégiájának megvalósítását szolgáló feladatokról szóló 2212/2005. (X. 13.) Korm. határozat

Rövidített nevek

ÁFSZ	Állami Foglalkoztatási Szolgálat
EGT	Európai Gazdasági Térség
EUROPASS	uniós dokumentum
EUROSTAT	Az Unió Statisztikai Hivatala
FAT	Felnőttképzési Akkreditációs Tanács
FIR	Felnőttképzési Információs Rendszer
HEFOP	Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
IH	Irányító Hatóság
KTT	Központi Tanácsadó Testület
LLL	(Lifelong Learning) Egész életen át tartó tanulás
MAT	Munkaerőpiaci Alap Irányító Testülete
MPA	Munkaerőpiaci Alap

NFT	Nemzeti Fejlesztési Terv
NSZFT	Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Tanács
OH	Oktatási Hivatal
OKJ	Országos Képzési Jegyzék
OKM	Oktatási és Kulturális Minisztérium
OM	Oktatási Minisztérium
OSAP	Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program
RFKB	regionális fejlesztési és képzési bizottság
TÁMOP	Társadalmi Megújulás Operatív Program
Unió	Európai Unió
ÚMFI	Új Magyarország Nemzeti Fejlesztési Terv
A jelentésben rövidített névvel előforduló ellenőrzött szervezetek	
FSZH	Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
NSZFI	Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
RKK	regionális képző központ
RMK	regionális munkaügyi központ
SZMM	Szociális és Munkaügyi Minisztérium
TISZK	Térségi Integrált Szakképző Központ, a Sztv. 2. § (5) bekezdésében részletezettek alapján

---

ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

ajánlott képzés	Az ajánlott képzéseket az RMK – a megalapozott munkaerő-piaci igények alapján – pályázati úton a felnőttképzést folytató intézmények ajánlatából választja ki, majd kiajánlja a regisztrált álláskeresőknek a 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet előírásai szerint.
álláskereső	Az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül, az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő jogviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, elhelyezkedése érdekében az állami foglalkoztatási szervvel együttműködik, és akit az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart. A szabad mozgás és beutazás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény alapján szabad beutazási és tartózkodási joggal rendelkező személy álláskeresőként akkor is nyilvántartásba vehető, ha Magyarországon engedély alapján végezhet munkát. Az álláskereső fogalmát az Ft. rögzíti.
decentralizált foglalkoztatási alap	A foglalkoztatási alaprésznek az állami foglalkoztatási szervek által felhasználható (decentralizált) kerete az Ft. szerint.
felnőtt	Felnőttképzésben résztvevő természetes személy, aki külön törvényben meghatározottak szerint tankötelezettségét teljesítette az Fktv. meghatározása szerint.
felnőttképzési célú keret	A 2006. december 31-ig a foglalkoztatási alaprész iskolarendszeren kívüli felnőttképzési célra szolgáló kerete. A felnőttképzési keret felhasználható az Fktv. hatálya alá tartozó képzések támogatására, a felnőttképzést folytató akkreditált intézmények technikai feltételei fejlesztésének támogatására, a felnőttképzés érdekében végzett fejlesztő tevékenység támogatására, az Unió felnőttképzési programjaihoz való csatlakozás hazai pénzügyi forrásaihoz, a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet feladatai támogatására. A 2006. december 31-ig hatályos Ft. Változata szerint.
felnőttképzési tevékenység	Az Fktv-ben meghatározott jogalanyoknak a hivatkozott törvénynek megfelelő, saját képzési programja alapján megvalósuló iskolarendszeren kívüli olyan képzése, amely célja szerint lehet meghatározott képzettség megszerzésére, kompetencia elsajátítására irányuló általános, nyelvi, vagy szakmai képzés, továbbá felnőttképzéshez kapcsolódó szolgáltatás az Fktv. alapján.

felőttképzéshez kapcsolódó szolgáltatás	Az a szolgáltatás, amely a képzések egyénre szabott kialakításának elősegítésére, a képzés hatékonyságának javítására vagy a munkavállalás elősegítésére irányul. (2009. október 1-jéig a formái voltak különösen az előzetesen megszerzett tudás felmérése, a pályaaorientációs- és a korrekciós tanácsadás, a képzési szükségletek felmérése és a képzési tanácsadás, valamint az elhelyezkedési tanácsadás és az álláskereső technikák oktatása) A fogalom meghatározását az Fktv. rögzíti.
felőttképzésért felelős minisztérium	a Foglalkoztatási és Munkaügyi Minisztérium (FMM) 2006. június 1-jéig, majd a Szociális és Munkaügyi Minisztérium (SZMM) a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszterfeladat- és hatásköréről szóló 143/2002. (VI. 28), valamint a szociális és munkaügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 170/2006. (V. 28.) Korm. rendeletek szerint.
felőttoktatás	Formális, iskolarendszerben, iskolában szervezett és strukturált közegben zajló tanulás, hivatalos elismeréssel zárul. Célja a hiányzó kulcsfontosságú készségek biztosítása, kiegészítése, továbbfejlesztése a Közokt. tv. alapján.
foglalkoztatási alappréz	Az MPA foglalkoztatási alapprézse a foglalkoztatást elősegítő támogatások-, a nem az állami foglalkoztatási szerv által nyújtott munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtására, az állami felőttképzési intézmény munkaerő-piaci képzéssel kapcsolatos feladatainak finanszírozására, a MAT működtetésére, a társadalmi párbeszéd intézményeinek működéséhez és fejlesztéséhez való hozzájárulásra, a munkaügyi tanácsok működéséhez való hozzájárulásra, az Európai Szociális Alapból a Munkaerőpiaci Alap társfinanszírozásával megvalósuló intézkedéseket lebonyolító közreműködő szervezet működéséhez való hozzájárulásra, valamint a keresetpótló juttatással kapcsolatos postaköltség finanszírozására szolgál az Ft. alapján.
hallgató	A felőttképzésben résztvevő természetes személy, aki a felőttképzést folytató intézménnyel felőttképzési szerződést köt az Fktv. szerint.
hátrányos helyzetű felőtt	Az a felőtt, akinek valamely szociális, életviteli, vagy egyéb okból a képzési lehetőségekhez való hozzáférése állami támogatás nélkül az átlagosnál nehezebben megvalósítható az Fktv. szerint.
informális tanulás	A munkához, családi életéhez, a szabadidős tevékenységekhez kapcsolódó, nem szervezett tevékenység és nem vezet valamilyen elismert végzettség megszerzéséhez az Fktv. alapján.
iskolarendszeren kívüli képzés	Olyan képzés, amelynek résztvevői nem állnak a képző intézménnyel tanulói, vagy hallgatói jogviszonyban az Fktv. szerint.

---

keret-megállapodás	A képzési keretből finanszírozott képzések, képzésekkel kapcsolatos feladatok és felnőttképzési szolgáltatások megvalósulása érdekében az RMK és RKK által aláírt képzési keret-megállapodás, melynek tartalmi elemeit a 23/2005. (XII. 26.) FMM rendelet írja elő.
képzési alaprészt	Az MPA képzési alaprésze a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló törvényben, valamint a felnőttképzésről szóló törvényben meghatározott feladatokat, támogatási programokat finanszírozza.
képzési keret	A foglalkoztatási alaprésznek az állami felnőttképzési intézmények képzési és képzéssel kapcsolatos feladatainak ellátását szolgáló képzési kerete az Ft. a 2005. november 1-től hatályos rendelkezései értelmében.
képzés jellege	A képzéssel megszerezhető végzettség, kompetencia pl.: állam által elismert szakképesítés az Sztv. alapján.
kompetencia	A felnőttképzésben részt vett személy ismereteinek, készségeinek, képességeinek, magatartási, viselkedési jegyeinek összessége, amely által a személy képes lesz egy meghatározott feladat eredményes teljesítésére az Fktv. szerint.
modul	Tanítási, vagy tananyagegység, amely egy logikailag összetartozó ismeretanyagoknak önállóan kezelhető, meghatározott személyi és tárgyi feltételekkel behatárolt, mérhető kimenetű önállóan is tanítható része az Fktv. szerint.
Munkaerőpiaci Alap	A Munkaerőpiaci Alap elkülönített állami pénzalap, célja kiemelten a foglalkoztatáshoz, a munkanélküliséghez, a képzési rendszer fejlesztéséhez kapcsolódó pénzeszközök összevonásával, egységes kezelésével az álláskereső támogatásának biztosítása, a munkaerő alkalmazkodásának, az álláskereső munkához jutásának támogatása, a képzési rendszer fejlesztésének támogatása az Ft. szerint.
munkaerő-piaci program	Az MPA előre meghatározott, összetett célok érdekében biztosíthatja olyan programok megvalósításának pénzügyi fedezetét, amelyek térségi foglalkoztatáspolitikai célok megvalósítására, munkaerő-piaci folyamatok befolyásolására, valamint a munkaerő-piacon hátrányos helyzetben lévő rétegek foglalkoztatásának elősegítésére irányulnak. A programok keretében a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatások egyidejűleg és egymásra épülve is nyújthatók az Ft. előírásai alapján.
nem formális tanulás	Nem formális tanulásnak minősül a munkahely, a társadalmi és egyéb szervezetek által szervezett olyan rendszeresített oktatás-tanulás, amely oktatási, képzési intézményeken kívül az egyén igényei és kezdeményezése alapján valósul meg, és amely közvetlenül nem kapcsolódik képzés megszerzését tanúsító okirat megszerzéséhez az Fktv. szerint.

---

nyomon követés

A képzések befejezését követően – pl.: az RKK-nál a képzés befejezését követő három, valamint tizenkét hónap elteltével –, a képzésben eredményesen résztvevők elhelyezkedésére vonatkozó felmérés a 23/2005. (XII. 26.) FMM rendelet alapján.

távoktatás

Az oktatásnak az a formája, amely alkalmazása esetén a tananyaggal való megismerkedés, a tananyag elsajátítása és az elsajátított tudásról történő számadás a felnőttképzésben résztvevő önálló tevékenységét igényli. A távoktatás során a tanulás közvetett irányítása valósul meg, amely megköveteli a tananyagok speciális felépítését, az azokhoz való hozzáférés technikájának biztosítását. A távoktatás időtartamát, valamint az ismeretátadás és a tanulmányok teljesítése ellenőrzésének formáit az Fktv. szerint a képzésben részt vevő felnőttel kötött felnőttképzési szerződésben a felnőttképzést folytató intézmény határozza meg.

JELENTÉS

a felnőttképzés feltételrendszerének, eredményességének, a gazdaság munkaerőigé- nye kielégítésében betöltött szerepének ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

A Magyar Köztársaság Alkotmánya állampolgári alapjogként biztosítja a művelődéshez való jogot. A 2001-ben megalkotott felnőttképzési törvény céljainak eléréséhez szükség volt a felnőttképzés jogi, szervezeti és irányítási rendszerének kialakítására, hogy a tanuláshoz való jog az egész életpályán érvényesüljön, a felnőttkori tanuláshoz és képzéshez való hozzáférés a társadalom minden tagja számára bővüljön és lehetővé váljon a munka világába az eredményes bekapcsolódás.

A felnőttkori tanulás azonban nemcsak lehetőséggé, hanem szükségszerűséggé is vált. A felgyorsult gazdasági, tudományos és technológiai fejlődés hatására napjainkban egyértelműen bebizonyosodott, hogy a tanulás nem érhet véget az iskolaköteles kor betöltésével. Az újszerű ismeretek elsajátítása az iskolai végzettség megszerzését követően a munkaerőpiacon való tevékeny részvételnek, és a munkahelyek megtartásának is elengedhetetlen követelménye, mert ezek nélkül az egyén nem tud a társadalomba tartósan integrálódni. A felnőttképzés központi szerepet tölt be a munkáltatók versenyképességének megőrzésében és a foglalkoztathatóság javításában.

A felnőttképzés fogalmát olyan tankötelezettségi koron túliak számára szervezett iskolarendszeren kívüli képzésre értelmeztük, ahol a résztvevők a képző intézménnyel sem tanulói, sem hallgatói jogviszonyban nincsenek.¹ Vizsgálattunk a felnőttképzés különböző ágai közül a közpénzt felhasználó², iskolarendszeren kívüli, szakmai képzést megalapozó vagy azt nyújtó képzéseket irányító, szervező és lebonyolító szervekre terjedt ki. A helyszíni ellenőrzéseink során a felnőttképzések fejlesztésére felhasznált forrásokat a felnőttképzési rendszer szempontjából számba vettük, de a fejlesztések végrehajtásának ellenőrzése nem volt a vizsgálat tárgya. Nem vizsgáltuk a felnőttképzésnek azokat a területeit sem, ahol a képzés lebonyolításához nem vettek igénybe közpénzt, illetve ahol a képzés a vállalkozásoknál visszatartható szakképzési hozzájárulásokból

---

¹ A Jelentés a továbbiakban megjelölésükre a „felnőttképzés” megnevezést használja.

² A foglalkoztatási szervezetek rendelkezésére álló államháztartási, uniós és egyéb nemzetközi forrásokból megvalósuló képzéseket a vizsgálat a továbbiakban „támogatott képzésként” definiálja.

valósult meg, a tendenciák megítélésénél azonban figyelemmel voltunk ezekre az adatokra is. A felnőttoktatás keretében a képző intézménnyel tanulói, vagy hallgatói jogviszonyban lévők általános, vagy szakmai képzését végzik, melynek ellenőrzése vizsgálatunknak szintén nem volt feladata.

A felnőttképzés tartalmi szempontból az oktatási rendszerhez, a képzés irányát, orientáltságát tekintve pedig a foglalkoztatási szervezetekhez kötődik, ezért vizsgálatunkat a foglalkoztatási, felnőttképzési szervekre és oktatási intézményeket fenntartókra egyaránt kiterjesztettük.

A felnőttképzés piaci modell keretében valósul meg Magyarországon is, ami azt jelenti, hogy sokszínű a kínálat, a képzés tartalma és díja pedig alapvetően a két fél megállapodásának a kérdése. E megoldási mód a piaci verseny előnyei mellett magában hordozza azt a veszélyt, hogy a képzéseket önerejükből megvásárolni nem képes rétegek – az állami támogatások ellenére – nem jutnak hozzá a számukra fontos képzésekhez, így a társadalom perifériájára sodródhatnak. Ezért kiemelten fontos területként kezeltük azokat az intézkedéseket, amelyek azt célozták, hogy a hátrányos helyzetben lévők helyzetüknek megfelelő szerepet kapjanak a felnőttképzésben.

Hazánkban az elmúlt négy évben a felnőttek képzésére és a felnőttképzés fejlesztésre összesen 117,4 Mrd Ft közpénzt fordítottak, melyet 59,5 Mrd Ft uniós forrás egészített ki. Ugyanebben az időszakban a felnőttképzés valamennyi ágában 105 ezer képzésre összesen 1425 ezer fő iratkozott be, ebből a regionális munkaügyi központok támogatásával 14,3 ezer képzésen 130,5 ezer fő vett részt, 65,1 Mrd Ft államháztartási és uniós forrás felhasználásával.

A vizsgálat célja annak értékelése volt, hogy eredményes volt-e a felnőttképzési rendszer működése a gazdaság munkaerőigényének kielégítése szempontjából. Ennek során értékeltük:

- a gazdaság igényei alapján kialakított, a közpénzek felhasználásával megvalósuló felnőttképzés irányát, fejlesztésének ütemét;
- felnőttképzés feltételrendszerét, a felnőttképzési célok eredményes megvalósítását;
- a felnőttképzésben közreműködő szervek tevékenységét, és a munkaerő-piaci igények kielégítése szempontjából történő együttműködésük eredményességét;
- az önkormányzati fenntartású vagy alapítású szakképző szervek felnőttképzésbe történő bekapcsolódását.

Az eredményesség megítéléséhez felmértük a támogatott képzésben résztvevők, illetve a képzést befejezők számának, arányának alakulását. Az információs rendszerben meglévő adatok alapján vizsgáltuk a képzést sikeresen teljesítők elhelyezkedését.

Az ellenőrzést célszerűségi szempontok, valamint a hatékonysági, eredményességi kritériumok alapján, teljesítmény-ellenőrzés módszerével végeztük.

A helyszíni ellenőrzés a 2006 – 2009 közötti időszakra terjedt ki.

Helyszíni ellenőrzést végeztünk központi szerveknél: a Szociális és Munkaügyi Minisztériumnál (SZMM), a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézetnél (NSZFI), a Foglalkoztatási és Szociális Hivatalnál (FSZH). A felnőttképzésben szereppel bíró területi intézményeket úgy választottuk ki, hogy reprezentálják az ország egészét, így a fejlettebb és az elmaradottabb régiókból is választottunk támogatott képzés lebonyolításában részt vevő szerveket. A hét³ regionális munkaügyi központból (RMK) ötöt, a kilenc regionális képző központból (RKK) hetet ellenőriztünk, de valamennyi egység adatait elemeztük. Az önkormányzati intézmények fenntartói közül a képzés szempontjából a térségben meghatározó jelleggel bíró önkormányzatokat (három megyei, hét megyei jogú városi és egy városi önkormányzatot) és a szakképző iskolákat tömörítő Térségi Integrált Szakképzési Központok (TISZK) közül 13-at vizsgáltunk.

A vizsgálat megalapozásához hozzájárult az ÁSZKUT 2009-ben készített „*A felnőttképzési rendszerek hatékonysága nemzetközi összehasonlításban*” című tanulmánya, amely háttér információkat nyújtott a vizsgálati szempontok kidolgozásához.

Az ellenőrzés végrehajtására az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2. § (3), (5), valamint 21. § (3) bekezdésében foglaltak adtak jogszabályi alapot.

---

³ A helyszínen ellenőrzött egységek felsorolását az 1. sz. melléklet tartalmazza.

I. ÖSSZEGŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

A magyarországi **felnőtteképzést** a gazdaság versenyképességének követelményeit és **az Európai Unió** (Unió) **céljait figyelembe véve szabályozták.** Az Unió 2000-ben elfogadott tíz évre szóló lisszaboni stratégiája legfőbb célkitűzésként a foglalkoztatás bővítését, a munkaerő mobilitásának javítását írta elő. A 2001-ben elfogadott felnőttképzésről szóló törvény (Fktv.) már e célokra is keretet biztosított azzal, hogy megszerezte a felnőttképzési ágazat kialakítását, és meghatározta a finanszírozás feltételeit.

Hazánk Unióba történő belépését követően az Országgyűlés a fejlesztéspolitika alapelveként megalkotta az **Országos Fejlesztési Konceptiót** ⁴ (OGY Fejlesztési Konceptiója), mely **megfelelően támogatja a foglalkoztatáspolitikát.**

A felnőttképzés **jogi szabályozása háttérrel biztosított az operatív feladatok ellátására.** A vizsgált időszakot megelőzően a felnőttképzési piac támogatásának feltételeit a felnőttképzésért felelős miniszter a Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási alaprész iskolarendszeren kívüli felnőttképzési célú kerete szabályozásával⁵ tette egyértelművé. A képzés minőségének javítására a Kormány meghatározta a képzők és a képzési programok akkreditációját, végrehajtására a felnőttképzésért felelős miniszter rendeletben rögzítette az akkreditációs eljárás részletes szabályait⁶. Az uniós jogharmonizáció és az OGY Fejlesztési Konceptiója által kijelölt szak- és felnőttképzési teendők miatt a felnőttképzés irányítói módosították a szabályozást. Az új szerkezetű Országos Képzési Jegyzék (OKJ) és a moduláris képzés bevezetése⁷ a felnőttképzésben is megteremtette a rugalmasabb képzés lehetőségét. A felnőttképzés fogalmának törvényi pontosításával, alapfeltételeinek újrafogalmazásával a jogalkotók elősegítették a feladatok teljesítését. A törvény 2007. évi módosításakor egyben előírták, hogy kizárólag akkreditált intézmények részesülhetnek állami vagy uniós forrásból származó támogatásban. A törvény 2009. évi módosítása fogalmazta meg, hogy az élethosszig tartó tanulás feltételeinek biztosítására az államháztartási és uniós forrásokból támogatott, legalább 240 órát meghaladó

---

⁴ A 96/2005. (XII. 25.) OGY határozattal elfogadott dokumentum 2.5.1. „Befektetés az emberbe” prioritáscsoport 1. A munkaerőpiacra való belépés és visszatérés ösztönzése és segítése, a foglalkoztathatóság javítása, 2. Az oktatási és képzési rendszerek tartalmi fejlesztése, folyamatos összehangolása a munkaerőpiac igényeivel, 3. A munkavállalók és a szervezetek alkalmazkodóképességének javítása az egész életen át tartó tanulás megvalósításával című fejezetei szolgálták az uniós követelmények megvalósítását.

⁵ 8/2003. (VII. 4.) FMM rendelet

⁶ 22/2004. (II. 16.) Korm. rendelet és végrehajtására a 24/2004. (VI. 22.) FMM rendelet

⁷ 1/2006. (II. 17.) OM rendelet

időtartamú képzési programoknak tartalmazniuk kell a digitális írástudáshoz szükséges ismeretek oktatását is⁸.

A felnőttképzési törvény a változtatásokat követően sem határozta meg a támogatott képzések eredményességi és hatékonysági elvárásait, valamint **az egész életen át tartó tanulás hosszú távú fejlesztési irányait**. Mindezek **pótlására a Kormány a lisszaboni stratégia**, illetve **az OGY Fejlesztési Konceptiója követelményeihez igazodva elfogadta az egész életen át tartó tanulás stratégiáját**⁹, és határozatban rögzítette a felnőttképzési célok megvalósításához szükséges feladatokat, melyek részben teljesültek. A vizsgálat lemaradást tapasztalt a képzést elvégző hallgatók elhelyezkedését visszajelző pályakövetési rendszer¹⁰ kiépítésében és nem készült el az eredményesség értékelésére alkalmas indikátorrendszer sem. A felnőttképzés eredményességét segítették ugyanakkor azok az intézkedések, amelyek új alapokra helyezték a felnőttképzés finanszírozását, alkalmassá tették az intézményrendszert a hátrányos célcsoportok oktatására és lehetővé tették – a regionális fejlesztési és képzési bizottság (RFKB) összetételének, hatáskörének módosításával – a gazdaság szereplőinek nagyobb arányú részvételét az iskolarendszerű oktatás, a felnőttképzés irányainak meghatározásában.

A működés kereteit meghatározó **jogszabályrendszer bonyolult és hiányos**. A jogszabályok változtatása helyenként a gazdaság munkaerő igényeivel és a felnőttképzési feladatok megvalósításával szemben hatott. Akadályozta a felnőttképzésnek és a gazdaság igényeinek az OGY Fejlesztési Konceptiójában és a Kormány által elfogadott egész életen át tartó tanulás stratégiájában meghatározott összehangolását. Az álláskereső támogatásban részesülőket a foglalkoztatást elősegítő támogatásokat tartalmazó rendelet kizárta a nem intenzív jellegű képzésből, illetve akkor is korlátozta a képzési támogatás ismételt megállapítását, ha a képzés konkrét munkakör betöltéséhez volt szükséges. A keresetpótló juttatás megállapításánál értelmezési problémát okozott a képzési részek alóli felmentés, a képzési támogatás megítélésénél pedig a távoktatás időszakának figyelembevétele. Az összehangolatlanosság miatt előfordult, hogy a résztvevők ugyanabban a képzésben különböző jogcímen, eltérő összegű megélhetési támogatásban részesültek¹¹. A felnőttképzési törvényre épülő végrehajtási rendeletek egy részének¹² időbeli késéssel történő megalkotása bizonytalanságot okozott a jogalkalmazóknál.

A működés kereteinek gyakori változtatása ellenére **az intézményi rendszer továbbra is erősen tagolt maradt**. Az igényekhez képes nagyszámú szerve-

⁸ Az Fktv. módosítása a 2007. évi CII. és a 2009. évi XCVIII. tv-ek elfogadásával történt.

⁹ A 2013-ig szóló célokat és feladatokat a Kormány a 2212/2005. (X. 13.) Korm. határozattal fogadta el.

¹⁰ A pályakövetési rendszer kialakítását a TÁMOP 2.2.1. „A szakképzés és felnőttképzés minőségének és tartalmának fejlesztése” projekt keretében végzik, melynek megvalósulása az ellenőrzés időszakában még folyamatban volt.

¹¹ a 3/2007. (II. 9.) SZMM rendelet

¹² 2/2010. (II. 16.) SZMM rendelet, 13/2010. (IV. 22.) SZMM rendelet, 4/2010. (II. 26.) SZMM rendelet

zet (közel 9000 képző) jelentkezett be felnőttképzőként. A szociális és munkaügyi miniszter a foglalkoztatáspolitikáért való felelőssége körében működtette a Foglalkoztatási és Szociális Hivatalt, és a hét regionális munkaügyi központot, melyek együtt alkották az Állami Foglalkoztatási Szolgálatot. A foglalkoztatáspolitikára ezen alapintézményei működtek közre a felnőttképzés irányításában. **Az irányítási rendszer többszintűsége, esetenként a közvetett irányítási mód miatt** a felnőttképzésben közreműködő szervezetek kapcsolata bonyolult volt. A regionális képző központok működtetése a szociális és munkaügyi miniszter felnőttképzési feladata körébe tartozott, melyeket szakmailag a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal irányított¹³. A regionális munkaügyi központok hatékonyabb feladatellátását pedig módszertani útmutatók, ajánlások kiadásával segítette.

A **felnőttképzés irányításában közreműködő szervezetek feladatainak elhatárolása** csak **részben segítette elő a feladatok megvalósulását**. Továbbra is probléma volt, hogy **a felnőttképzésért felelős minisztérium nem látta át teljes mértékben a** rendkívül nagyszámú képző szervezet magában foglaló **felnőttképzési rendszert**. Kedvezően hatott a felnőttképzés irányítására, hogy 2006-ban egyazon minisztériumhoz került a szakképzés és a felnőttképzés szakmai irányítási feladata, így egy kézbe került a képzés tartalmi és módszertani irányítása. Változatlanul megosztott ugyanakkor az irányítás a képzések tartalmát alapvetően meghatározó szakmai és vizsgakövetelmények kiadásánál. Erre 13 minisztérium volt a jogosult. A Munkaerőpiaci Alap alapkezelési tevékenységét két tárca – az oktatásért, illetve a felnőttképzésért felelős minisztérium – irányította. A megosztottság a pályázattal feladatok lebonyolításánál eltérő eljárási rend kialakítását eredményezte, ami az alapkezelési feladatok ellátásában hibalehetőséget okozott.

A **felnőttképzésért felelős minisztériumnak részben volt rálátása és ráhatása a felnőttképzéshez, illetve annak fejlesztéséhez szükséges pénzügyi forrásokra**. A tárca feladatai között nem szerepelt a felnőttképzéshez és fejlesztéséhez szükséges források felmérése, valamint az ebben a körben realizált források számbavétele. **A többpólusú felnőttképzést nehezen átlátható, az államháztartás különböző alrendszereiből és az államháztartáson kívüli pénzeszközöket is felhasználó, többszörös finanszírozási rendszer támogatta.**

A **felnőttképzés eszközzrendszere nem támogatta a felnőttképzési törvény elvárásainak teljesülését. A felnőttképzési források nem követték az álláskereső létszámának emelkedését és nem segítették kellően az elmaradott térségek felzárkóztatását**. Az Állami Foglalkoztatási Szolgálatnál nyilvántartott álláskereső havi átlagos létszáma a 2006. évi 393 465 fővel szemben a 2009. évre 561 768 főre (42,8%-kal) nőtt. Ugyanebben az időszakban a felnőttképzésért felelős minisztérium által kimutatott, felnőttképzésre és a felnőttképzés fejlesztésére fordított államháztartási források mindössze 2,1%-kal emelkedtek. A regionális munkaügyi központok által államháztartási és uniós forrásokból felnőttképzési célra nyújtott támogatások

---

¹³ a 23/2005. (XII. 26.) FMM rendelet 5. § (1) bekezdése alapján

13,2%-kal növekedtek. A vizsgált időszakban **az állami pénzeszközök felhasználása nem csökkentette a régiók közötti fejlettségi különbségeket**. A gazdaságilag legfejlettebb központi régióban a munkaadók és a munkavállalók volumene és kedvezőbb pénzügyi helyzete miatt több képzés indult, több hallgatóval, mint az összes többi régióban együttvéve. A képzésre szolgáló források szűkössége miatt legkisebb arányban éppen a hátrányos helyzetű területekkel rendelkező régiókban indítottak felnőttképzéseket, ezáltal nem csökkentek, hanem elmélyültek a korábban meglévő fejlettségi különbségek.

A képző szervek felnőttképzésre vonatkozó éves terveiben a gazdaság igényeit a rövid távú munkaerő-piaci prognózisok és a munkaerő-gazdálkodási felmérések alapozták meg. Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat a feladatát meghatározó jogszabályban¹⁴ előírtaknak megfelelően tette közzé a munkaerő-piaci helyzetre vonatkozó elemzéseket és felméréseket. Az ágazatot irányító minisztérium a felnőttképzési igények országos szintű elemzéseinek adatait a Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási alaprész decentralizált keretének tervezésénél, a Társadalmi Megújulás Operatív Program intézkedések forrásjavaslatainak kialakításánál, valamint a központi programok döntéseinél hasznosította. Ezeken a területeken a gazdaság igényei egyértelműen figyelemmel kísérhetők. Szintén a munkaerő-piac jelzéseire épültek a regionális munkaügyi központok éves képzési tervei. A rövid távú munkaerő-piaci prognózisok és a regionális negyedéves munkaerő-gazdálkodási felmérések adatait kiegészítették az SZMM foglalkoztatáspolitikai irányelvei, a regionális fejlesztési és képzési bizottságok által közzétett hiányszakmák¹⁵, továbbá a kamarák és a munkaügyi tanácsok észrevételei is.

A jogszabályok nem segítették a helyi önkormányzatokat a felnőttképzés irányának, céljának a meghatározásában. A helyi önkormányzatokról szóló törvény (Ötv.) az önkormányzatok által megalkotandó gazdasági program részeként előírja „a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését”, azonban ennek tartalmi előírásait nem fejt ki. Ennek ellenére a vizsgált önkormányzatok kétharmada meghatározta gazdasági programjában a felnőttképzéssel összefüggő céljait, feladatait. Az ellenőrzés azonban azt is tapasztalta, hogy az önkormányzatok elsősorban nem a kitűzött célok megvalósítása érdekében, hanem az intézményeik bevételeinek növelése céljából szélesítették a képzést. A fenntartásukban működő intézmények az iskolarendszerű képzés – általuk is ismert – hiányosságainak pótlását tartották felnőttképzési feladatuknak.

Az önkormányzati intézmények erőforrásaik kis részét kötötték le felnőttképzési célokra¹⁶. A képzési kapacitás lekötésénél az egyes iskolák

---

¹⁴ 291/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet

¹⁵ Hiányszakma olyan szakképzést igénylő munkakör, amelyre a munkaerő-piaci prognózisok szerint van munkáltatói kereslet, de betöltésére nincs megfelelő számú munkavállaló.

¹⁶ Az önkormányzatok felnőttképzési ráfordításai országosan 2006-ban 7,5%-át, 2009-ben 4,9%-át tették ki az államháztartás felnőttképzés működtetésére és fejlesztésére felhasznált forrásainak.

képzési hagyományai és olyan népszerű szakmák voltak a meghatározóak, amelyekre a gazdaságnak csak korlátozott igénye volt. A gazdaság képzési igényeinek közvetítését kívánták elősegíteni az önkormányzatok által alapított térségi integrált szakképző központok, azonban a vizsgált TISZK-ek az uniós forrásból bővített képzőhelyi kapacitásaik mindössze 4,2%-át fordították felnőttképzésre.

A Kormány által támogatott, az állami forrásokból működtetett **felnőttképző intézmények szervezeti együttműködése nem valósult meg**. A felnőttképzésben hasonló feladatot ellátó regionális képző központok és a TISZK-ek integrációját jogszabályi tiltás¹⁷ akadályozta (központi költségvetési szervek nem társulhatnak a TISZK-ekhez). Csak egyes részterületeken (pl. helyiségek bérbeadása, irányító testületekbe történő delegálás stb.) alakult ki közöttük kapcsolat. A piaci alapon működő felnőttképzésben egymásnak is konkurenciát jelentettek. Mindezek miatt a meglévő erőforrások kihasználásának javítása, ezáltal a képzések költséghatékonyságának növelése¹⁸ elmaradt.

Jogszabályok nem írták elő eredményességi és hatékonysági követelményeket. **A vizsgált szervezetek saját maguk számára határoztak meg eredményességi és hatékonysági elvárásokat**. Ezek azonban **nem voltak alkalmasak a különböző szervezetek értékeléseinek összevetésére**.

A regionális munkaügyi központok közreműködésével **lebonyolított támogatott képzések száma** 2006 és 2009 között közel **egyharmaddal** (29,6%-kal) **viSSzaesett**. Ezen belül a hátrányos helyzetűek részére indított képzések száma 24,9%-kal csökkent. A hátrányos helyzetűek legnagyobb részét jelentő regisztrált álláskeresőik részére indított ún. elfogadott képzések¹⁹ száma nagyobb arányban esett vissza (63,1%-kal). Ennek oka, hogy ebben a képzési formában az álláskeresőnek a munkaerő-piaci igényt munkáltatói szándéknyilatkozattal kell igazolnia. Erre pedig a vizsgált időszak második felében egyre kevesebb munkaadó vállalkozott. A regisztrált álláskeresőik részére szervezett ajánlott képzések²⁰ száma alig észrevehetően (2,2%-kal) emelkedett, így nem volt képes ellensúlyozni az elfogadott képzések csökkenését.

A regionális munkaügyi központok közreműködésével lebonyolított **támogatott képzéseknél 13,5%-kal csökkent a képzést eredményesen elvégző hallgatók száma**, de arányuk az indított létszámhoz viszonyítva 92,1%-ról

---

¹⁷ 1992. évi XXXVIII. tv.

¹⁸ A regionális képző központokat 2010. július 30-tól a társadalmi felzárkóztatásért való felelőssége körében a közigazgatási és igazságügyi miniszter irányítja, feladatukat újra szabályozzák. A vállalkozások közvetlen képzési megrendeléseit tekintetében képzési tevékenységüket a nemzetgazdasági miniszter iránymutatása alapján végzik. Az RKK-k új feladataitól függ a TISZK-ekkel való együttműködés kialakításának lehetősége.

¹⁹ Elfogadott képzésnek nevezzük azt az egyedi képzést, melynek támogatása érdekében a képzési irány kiválasztását és munkaerő-piaci igényét az álláskereső munkáltatói szándéknyilatkozattal igazolja.

²⁰ Munkaerő-piaci igények alapján az RMK a képzéseket a felnőttképzést folytató intézmények pályázatából választja ki, majd közzéteszi a regisztrált álláskeresőik számára.

95,6%-ra nőtt. Kedvezőtlen, hogy a képzéseket eredményesen teljesítők közül a hátrányos helyzetűek (alacsony iskolai végzettségűek és az 50 év felettiek) aránya érdemben nem változott, az elmúlt négy évben külön-e célcsoportok részére indított képzési programok ellenére.

A megvalósult, támogatott képzések szerkezete csak részben felelt meg a gazdaság - tervezéskor figyelembe vett - elvárásainak. A munkaadók foglalkoztatási szándékai a képzések befejezésekor már részben eltértek a korábbi (prognózisban rögzített) foglalkoztatási igényeitől. A gazdaság igényeinek kielégítésében gátolták a regionális képző központokat a képzések elavult, a 2005. évi elfogadása óta változatlan összegű költségnormái is. Ezért a magas költségigényű képzések megvalósítása háttérbe szorult. A támogatott képzéseket sikeresen befejező **hallgatók elhelyezkedési aránya** 2006 és 2008 között **49,6%-ról 53%-ra nőtt**, vagyis továbbra is csak minden második hallgató kapott munkát²¹. **A gazdaság ilyen mértékben tartott igényt a támogatott felnőttképzésre.**

Nem segítette a felnőttképzés eredményességét, hogy a felnőttképzést folytató intézmények számára nem tették kötelezővé az általuk meghatározott eredményességi követelmények eléréséről szóló információk közzétételét. Ennek hiányában a munkaadók és a leendő hallgatók a képzés várható eredményéről nem tudtak megfelelően tájékozódni.

Az OGY Fejlesztési Konceptiójában és a felnőttképzési törvényben, valamint a Kormány által elfogadott egész életen át tartó tanulás stratégiájában megfogalmazott célok, feladatok hiányosan teljesültek.

A támogatott képzések hatékonysága – az ÁSZ által megjelölt szempont szerint - **viSSzaesett**, mert 2006 és 2008 között az egy elhelyezkedett hallgató képzésére fordított támogatás 66%-kal emelkedett.

Az állami forrásból támogatott **felnőttképzési rendszer** összességében megítélve **részben volt eredményes**, mert

növekedett a sikeresen vizsgát tettek aránya és emelkedett az elhelyezkedettek aránya,

ugyanakkor:

a Kormány által meghatározott hosszú távú célokból és feladatokból, nem valósult meg az indikátor rendszer kidolgozása, nem készült cselekvési terv a hátrányos helyzetűek képzésére, nincs a teljes felnőttképzési rendszerre kialakított információs rendszer, valamint nem a felnőttképzési törvényben előírt ütemben halad a pályakövetési rendszer bevezetése,

csökkent a képzésben részt vevő, hátrányos helyzetű személyek részére indított képzések száma, miközben a leghátrányosabbaknál (alacsony iskolai

²¹ Az elhelyezkedési arány az összes regisztrált álláskereső vonatkozásában 2006-ban 39,3%, 2008-ban pedig 37,3% volt.

végzettség és az 50 év feletti életkor) a támogatott képzésben résztvevők aránya csekély mértékben növekedett.

A helyszíni ellenőrzés során az önkormányzatok és a TISZK-ek részére javasoltuk az eredményességi és hatékonysági követelmények meghatározását, az eredményesség minősítésére alkalmas információs rendszer kialakítását.

A helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett **javasoljuk**:

a Kormánynak

1. Terjessze az Országgyűlés elé a felnőttképzésről szóló törvényt, abban rögzítve az egész életen át tartó tanulás cél- és feladatrendszerét és az ehhez szükséges feltételeket. Ennek keretében:
  - a) alakítsa át a felnőttképzés rendszerét, hogy az elmaradott térségek, hátrányos helyzetű emberek felzárkóztatását segítő rendszer alakuljon ki,
  - b) határozza meg a támogatott felnőttképzés eredményességi és hatékonysági követelményeit,
  - c) intézkedjen a képzések eredményességének és hatékonyságának mérését, értékelését támogató információs rendszer kialakítására.
2. Módosítsa a 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendeletet, hogy a miniszter feladatköre terjedjen ki a felnőttképzés működtetéséhez, fejlesztéséhez szükséges és realizált források felmérésére, számbavételére, értékelésére, a feladatok és a források összhangjának megteremtése érdekében.

a nemzetgazdasági miniszternek

1. Módosítsa a 23/2005. (XII. 26.) FMM rendelet 2. számú mellékletében a képző központok alaptervekenységként biztosított képzéseinek elszámolható – 2005 óta változatlan – költségnormáit, különös tekintettel az anyag- és technológia igényes képzések indításának ösztönzésére.
2. Módosítsa a 6/1996. (VII. 16.) MüM rendeletet 6. § (2) bekezdését, hogy a képzési részek alóli felmentés és a távoktatás időszakára a keresetpótló juttatás megállapítása egyértelművé váljon, a 7. § (3) bekezdését, hogy a képzési támogatás ismételt megállapításánál az elfogadott képzések esetében időkorlát nélkül tegye lehetővé a támogatás megállapítását.
3. Intézkedjen a felnőttképzést folytató intézményeknél rendelkezésre álló, a képzési céljaik teljesüléséről, az általuk meghatározott eredményességi követelmények eléréséről, a célok megvalósulását gátló körülményekről szóló információk nyilvánossá tételéről.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A FELNŐTTKÉPZÉS FEJLESZTÉSÉRE KIDOLGOZOTT KONCEPCIÓK ÉS AZOK MEGVALÓSÍTÁSÁRA TETT INTÉZKEDÉSEK

1.1. A felnőttképzés fejlesztésének irányvonala

Az Unió közösségi politikájában az **emberi erőforrás felértékelődött**, mivel a versenyképesség, a gazdasági növekedés tudásfüggővé vált, a tanulás eszköz lett a munkanélküliség és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemben. Mindezek hatására az **Unió 2000-ben kiadta az egész életen át tartó tanulásról szóló memorandumát**, lehetőséget biztosítva az aktív állampolgárság és foglalkoztathatóság kialakulásához, a gazdasági és társadalmi életben való részvételhez.

A magyar gazdaság versenyképességének fejlesztése érdekében az **Országos Fejlesztési Konceptió**ról elfogadott 96/2005. (XII. 25.) OGY határozat **meghatározta** a foglalkoztatás bővítésének és **a versenyképes tudás és műveltség növelésének stratégiai céljait**, továbbá megjelölte a munkavállalást, és az egész életen át tartó tanulást elősegítő területeket.

Az Unió lisszaboni stratégiájához illeszkedett a 96/2005. (XII. 25.) OGY határozatban megfogalmazott magyar fejlesztéspolitika. Kiemelt feladatként rögzítette a foglalkoztatottsági szint erőteljes emelését, amelyet elsősorban az inaktív munkaerő-piaci részvételét biztosító összetett eszközrendszerrel, valamint az oktatás-képzés és gazdaság igényei között meglévő szakadék szűkítésével kívánt elérni. Rögzítette, hogy az egész életen át tartó tanulás intézményi feltételeinek megteremtéséhez szükséges a felnőttképzés és a szakképzés összehangolt intézményrendszerének kialakítása. Az emberi erőforrás minőségi javulásának egyik legfontosabb előfeltételként rögzítette az oktatási, képzési rendszerek folyamatos és átfogó korszerűsítését, a minőség – hozzáférés – hatékonyság hármas követelmény érvényesülését. Kimondta, hogy a hátrányos helyzetű emberek *„munkaerő-piacra való visszatérési esélyeit csak a foglalkoztatáspolitikai, a képzési, a szociálpolitikai, valamint a munkahelyteremtő gazdaságpolitika együttes és összehangolt eszközei képesek javítani”*.

Az OGY Fejlesztési Konceptiója alapján a Kormány elkészítette az uniós források felhasználásának tervét, amelyben – az Unió tervezésével összhangban 2007–2013 közötti időszakra – **meghatározta az emberi erőforrások fejlesztési irányait**²² a munkaerő ellátottsági és minőségi különbségek méréséklését, a leghátrányosabb helyzetű rétegek munkaerő-piaci és társadalmi beilleszkedésének segítését és a tanulási lehetőségekhez való hozzáférés javítását.

---

²² Az egész életen át tartó tanulás stratégiájának megvalósítását szolgáló feladatokról szóló 2212/2005. (X. 13.) Korm. határozattal és a mellékletét képező Egész életen át tartó tanulás stratégiájával

A célok megvalósítását az Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT) egyik prioritásként megjelenő emberi erőforrás fejlesztésben fogalmazta meg:

- a képzési lehetőségek mindenki számára történő elérhetőségét,
- a szervezetváltási folyamatok által érintett munkavállalók munkaerőpiacra történő visszavezetését,
- a szak- és felnőttképzés egymásra épülő, összehangolt működő rendszerének kialakítását,
- a formális, a nem formális és az informális oktatási, képzési rendszerek közti kapcsolat feltételeinek megteremtését.

Az ÚMFT-ben kijelölt társadalmi megújulás céljainak megvalósítását, felnőttképzéshez köthető teendőinek megvalósítását több operatív program is szolgálta (TÁMOP, TIOP, a hét regionális operatív terv).

A Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) a felnőttképzéshez való hozzáférés javítására bővíteni tervezte az atipikus és a nem formális képzési lehetőségeket. A munkavállalók alkalmazkodóképességének javításával bővíteni kívánta a foglalkoztathatóságot.

A Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program (TIOP) célja a humán szolgáltatások infrastrukturális fejlesztése. Ennek értelmében ez a forrás az egész életen át tartó tanuláshoz és a munkaerő-piaci helytálláshoz indokolt infrastruktúra megteremtését, a szak- és felnőttképzés rendszerének összehangolt fejlesztéséhez kapcsolódó infrastrukturális beruházások kivitelezését, az RKK-k infrastrukturális fejlesztésének támogatását tartalmazták.

A fejlesztéspolitika alapelveként elfogadott OGY Fejlesztési Konceptióban megjelölt **felnőttképzési célok megvalósítására vonatkozó feladatokat a Kormány nem a felnőttképzési törvényben, hanem az egész életen át tartó tanulás stratégiájában rögzítette.** Az elfogadott dokumentum összefoglalóan tartalmazta a gazdaság képviselőinek véleményét megjelenítő felnőttképzés fejlesztésének irányelvei²³, cselekvési programja és a szakképzés – fejlesztési stratégia²⁴ alapvető felnőttképzést érintő feladatait is²⁵.

Az egész életen át tartó tanulás feladatrendszerét öt prioritásra (1. esélyteremtés; 2. oktatás, képzés és a munkaerő-piaci kapcsolatának erősítése; 3. új kormányzati módszerek; 4. az oktatás, képzés hatékonyságának javítása, osztársadalmi ráfordításainak növelése; 5. az oktatás, képzés minőségének fejlesztése) bontható²⁶. Rövid távra azokat az intézkedéseket tartalmazta, amelyek a képzési rendszert a munkaerő-piaci elvárásokhoz igazítják (gazdaság igényeinek hangsú-

---

²³ elfogadta a felnőttképzés fejlesztésének irányelveiről és cselekvési programjáról szóló 1069/2004. (VII. 9.) Korm. határozat

²⁴ elfogadta a szakképzés-fejlesztési stratégia végrehajtásához szükséges intézkedésekről szóló 1057/2005. (V. 31.) Korm. határozat

²⁵ A felnőttképzési feladatrendszerek kapcsolatát a jelentés 4. számú és a 4/a. – 4/e. számú függelékei szemléltetik.

²⁶ Bemutatja a jelentés 4. számú függeléke.

lyosabb megjelenítése, képzési támogatási rendszer átalakítása, képzésben való részvétel feltételeinek javítása, hátrányos helyzetű csoportok képzése). Hosszú távon olyan intézkedéseket célzott meg, amelyek a képzés összetételében, minőségében eredményeznek változásokat, ezek főleg az intézményrendszer fejlesztésére, a tartalmi és módszertani fejlesztésre, a képzés minőségének javítására irányultak.

A felnőttképzési célkitűzésekhez kapcsolódva **az ÁFSZ²⁷ kialakította hosszú távú stratégiáját²⁸** (2007-2013). Ebben feladatként rögzítette a képzési intézményrendszer összehangolt fejlesztésében való aktív közreműködést, **de nem írta elő az RMK-k részére** a felnőttképzési célok teljesítésére és a felnőttképzés fejlesztésére szolgáló **szakmai célkitűzések készítését**. Ennek szükségességét **az RMK-k** sem ismerték fel, így **nem készítették a régióra vonatkozó, önálló stratégiát**. Éves munkaerő-piaci és a **képzési terveikben** az ÁFSZ által meghatározott célokra összpontosítottak, ezek azonban **hosszabb távon nem jelentettek a képzésszervezésben igazodási pontot**, mert az aktuális gazdasági helyzethez alkalmazkodva az adott évi foglalkoztatáspolitikai célkitűzéseket bontották részfeladatokra.

Az ÁFSZ államilag támogatott felnőttképzési feladatait alaptevékenységük során az RKK-k valósítják meg, ennek ellenére **a szakmai irányító szervek nem határozták meg szakmai stratégia készítését az RKK-k részére**. Az ÁFSZ hosszú távú stratégiája a képző központok számára közvetlenül nem határozott meg feladatokat. Az **RKK-k számára** a legfontosabb **elvárás a gazdasági és munkaerő-piaci folyamatokhoz igazodó rugalmas reagálás volt**, de ezt stratégiai célként a vizsgált szervek közül csak két RKK-nál rögzítették.

A Szombathelyi RKK stratégiája legfontosabb teendőjeként a helyi gazdaság változásaihoz igazodó feladatcsoportokat határozta meg, melyhez új elemként az előzetes tudás beszámítására és a konkrét gazdasági igényekre alapozott képzések megvalósítását kapcsolta.

Az Észak-magyarországi RKK felnőttképzés fejlesztése irányelveiben kiemelt hangsúlyt kapott az egész életen át tartó tanulás, a kompetenciák fejlesztése, a képzés és gazdaság kapcsolatainak erősítése. A stratégiai célok kialakítása során figyelembe vették, a munkaerő-piaci tendenciákat, az RFKB célkitűzését, az észak-magyarországi régió szakképzésének fő stratégiai irányvonalát (szakképzés és munkaerő-piaci igények összehangolása, esélyegyenlőség, új szakképzési modell).

---

²⁷ Az ÁFSZ a foglalkoztatáspolitikai alapintézménye, mely az FSZH-ból és a hét RMK-ból áll. A felnőttképzés irányításában betöltött szerepét a jelentés a 2. pontban, az 1. sz. ábra mutatja be.

²⁸ 2007. március 31-én,

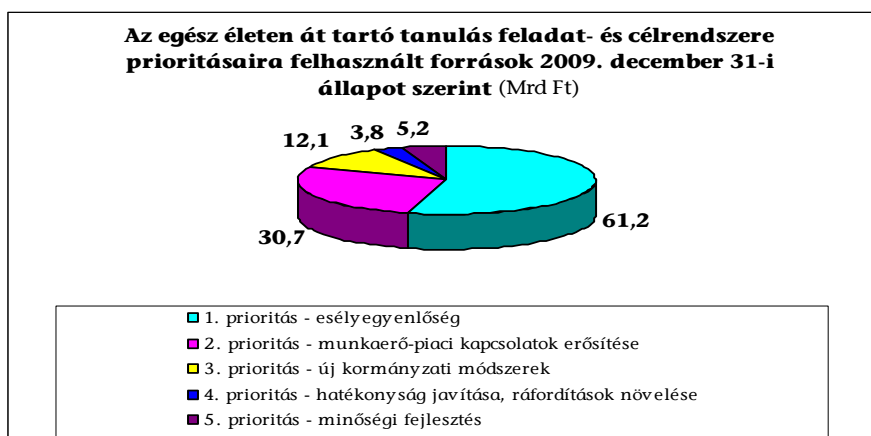
1.2. Az egész életen át tartó tanulás feladat- és célrendszerének végrehajtásának megszervezése és megvalósítása

Az egész életen át tartó tanulás feladatrendszerének végrehajtására kiadott kormányhatározat teendőiért **a felnőttképzésért felelős minisztérium** egy esetben első helyen, míg a többi fejlesztési cél esetén második helyen volt felelősként megjelölve. Ennek ellenére a dokumentumban megfogalmazott **célok és feladatok megvalósítására nem készített ütemezett intézkedési, cselekvési tervet**. Az SZMM nem fordított megfelelő figyelmet az oktatás, a képzés és munkaerő-piac kapcsolatának javítására, valamint az oktatási és a képzési rendszerek hatékonyságának növelésére.

Az Unió az egész életen át tartó tanulóhoz kapcsolódó munkaprogramjuk teljesítéséről beszámolót kér a tagállamoktól.

Az egész életen át tartó tanulás stratégiájának megvalósítását szolgáló feladatokról szóló 2212/2005. (X. 13.) Korm. határozat 4. pontja rögzítette, hogy „*az EU részére az egész életen át tartó tanulás tárgyában két évente beszámolót kell készíteni*”. Felelős első helyen az Oktatási Minisztérium (OM), illetve további felelősök a megvalósításban közreműködő összes tárcák voltak.

Az oktatásért felelős minisztérium (OKM) és a felnőttképzésért felelős minisztérium együttes előterjesztésében **két²⁹ alkalommal készült jelentés a Kormány részére** az egész életen át tartó tanulás feladatainak **megvalósításáról**. A feladatok kivitelezését közel 83%-ban uniós forrásból – ezen belül a Humánerőforrás-fejlesztés Operatív Program (HEFOP) intézkedés forrásaránya 63,5%, míg a TÁMOP intézkedése 30% volt – szervezték³⁰. A végrehajtás helyzetéről azokon a területeken lehetett pontos képet felvázolni, ahol a projektek intézkedései lezárultak³¹.

²⁹ A 13651-4/2007. számú 2007 szeptemberében, illetve a 22176-2/2009. számú 2009. szeptember 22-én. Mindkét előterjesztés az egész életen át tartó tanulás feladatrendszerében megfogalmazott prioritásokhoz kapcsoltan felsorolás jelleggel mutatja be a tett intézkedéseket a közoktatás, a felsőoktatás, illetve a szakképzés-felnőttképzés területeire bontva.

³⁰ Ezt igazolják a jelentés 2. és 4. számú mellékletei is.

³¹ A forrásokat a vizsgálat kérésére az SZMM állította össze.

Vizsgálatunk tapasztalata szerint a Kormány által előírt **az egész életen át tartó tanulás stratégiai feladatainak megvalósítása részlegesen teljesült**. Nem teljesült az alábbi területeken:

- **Nem dogoztak ki olyan indikátor rendszert**, amelynek segítségével az egész életen át tartó tanulás feltételeinek és eredményességének javulása szempontjából értékelni lehetne az oktatási, a felnőttképzési és foglalkoztatási politikák és fejlesztések sikerességét.
- **Nem készült el a hátrányos helyzetű csoportok** oktatására, **képzésére** összpontosító, a társadalmi befogadást erősítő feladatokat és felelősöket megjelölő **cselekvési terv**. Pozitívum ugyanakkor, hogy az államilag támogatott képzési programok döntő részében kiemelt szempont volt a hátrányos helyzetű csoportok oktatása, képzése.

Az esélyteremtés területén az egyik leghatározottabb előrelépést a felnőttképzésben a HEFOP, TÁMOP keretében indított „Lépj egyet előre” programok jelezték, amelyekben a felnőtt lakosság képzettségi színvonalának, közvetve pedig a munkához jutási esélyeinek javítását tűzték ki célul. A két program 15 milliárd Ft-ból összesen 39 944 fő számára segítette elő a szakmaszerzést.

- A feladatok teljesítésében **lemaradás tapasztalható a pályakövetési rendszer** működésére előírt jogszabályi követelmények **érvényesülésénél**.

A szak- és felnőttképzést érintő reformprogram végrehajtásához szükséges törvények módosításáról szóló 2007. évi CII. törvény 22. § (2) bekezdése 2009. január 1-jei hatállyal írta elő a pályakövetési rendszerben való adatszolgáltatási kötelezettséget. Az ellenőrzés időszakáig a pályakövetési rendszert nem hagyták jóvá, az Fkt-ban előírtakat nem hajtották végre.

A felnőttképzésért felelős minisztérium 2009 júniusában készítette el a pályakövetési rendszer működtetéséről szóló kormányrendelet tervezetét, melyet az egyeztetési eljárásokat követően azonban nem terjesztettek elő. Az egyeztetések eredményeként a résztvevők egyetértettek abban, hogy a pályakövetési rendszernek minden megszerzett OKJ-s szakképesítést nyomon kell követni. Az SZMM a pályakövetési rendszer kialakítására vonatkozó modelljét javasolta részletesen kidolgozni. A Miniszterelnöki Hivatallal folytatott írásbeli egyeztetések 2010 februárjára sem jártak eredménnyel.

- **Nem hozták létre a Nemzeti Felnőttképzési Adattárat**. Az ÁFSZ-nél kialakítás alatt álló felnőttképzési integrált rendszer nem az összes felnőttképzést végző szerv, hanem csak a foglalkoztatási szervek és az RKK-k adatait tartalmazza, ezért nem tudta pótolni a stratégiában megjelölt feladat megvalósítását.

Az egész életen át tartó tanulásra vonatkozó feladatok teljesítésénél alapvetően **ott figyelhető meg előrelépés, ahol a szabályozási rendszer változtatása, a képzések szakmai és tartalmi fejlesztései** vagy az intézményrendszer továbbfejlesztése **lehetőséget nyújtottak** a rendszerben addig meglévő hátrányok, **akadályozó tényezők kiiktatására**. Így:

- Az egész életen át tartó tanulás gyakorlati megvalósulását segítette az új, **moduláris szerkezetű és kompetencia alapú OKJ** és a hozzá kapcsolódó szakmai és vizsgakövetelmények, amelyek rugalmasabb számonkérés le-

hetőségét teremtették meg. Az új technológiák, gyártási eljárások belépésével változtatták az állam által elismert képzések jegyzékét. **Erősödött a kapcsolat a gazdaság szereplőivel**, mivel nagyobb szerepet kaptak a képzési szerkezet figyelemmel kísérésében és fejlesztésében³². Az **új szakmaszerkezet** emellett – a rész-szakképzések és a moduláris képzések bevezetése miatt –**átjárhatóságot is biztosított**, bővítve ezzel a felnőttképzés lehetőségeit is.

- A munkaerő-piaci igények hatékony érvényesítése érdekében a 2007. évi CII. törvény 2008. január 1-jétől megváltoztatta az regionális fejlesztési és képzési bizottságok (RFKB) összetételét. Ennek következtében **bővült a bizottságok hatásköre, nőtt a gazdaság szereplőinek részvétele** azzal, hogy a régió iskolarendszerű szakképzési intézményeiben meghatározta a szakképzés irányait és arányait, valamint döntött a decentralizált fejlesztési források elosztásáról, vagyis ellátja a régiók (TISZK-ek) iskolarendszerű szakképzési kapacitásainak koordinációját.
- A munkanélküliek elhelyezkedés-centrikus képzésének javítása, a munkaerő-piac képzési igényeinek gyors kielégítése érdekében módosították az RKK feladatait és finanszírozását rögzítő jogszabályt³³. Ebben **új alapokra helyezték a képzés finanszírozását**, pályázat nélkül állandó forrást biztosítva az RKK-knak a hátrányos helyzetű személyek képzéséhez.
- Az esélyek javításában nagy szerepe volt a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (Közokt. tv.) olyan irányú módosításának³⁴, **amely lehetővé tette a hátrányos helyzetű és tanulási nehézségekkel küzdő fiatalok számára is a szakmaszerzés lehetőségét**, befejezett alapiskolai végzettség nélkül is. A módosítást követően lehetővé vált, hogy a TÁMOP intézkedései alkalmassá tegyék a középfokú oktatási intézményrendszert a hátrányos helyzetű rétegek oktatására.
- **Az egész életen át tartó tanulás céljainak elérését segítették azok a központi programok**, amelyek a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű csoportok³⁵ foglalkoztathatóságának javítására szolgáltak.

A felnőttképzésért felelős miniszter döntése alapján a halmozottan hátrányos helyzetű felnőttek társadalmi beilleszkedésének és foglalkoztatásának elősegítésére központi képzési program indult. A központi program támogatására a felnőttképzésért felelős minisztérium és a kilenc RKK között támogatási szerződés jött létre 1 milliárd Ft biztosításával az MPA foglalkoztatási alaprésze iskolarendsze-

³² A szakképzési szerkezet folyamatosan figyelemmel kísérésére, fejlesztésére a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. tv. 4. § (3) bekezdés b) pontja alapján az országos gazdasági kamarák és az országos gazdasági érdek-képviselői szervezetek, valamint az ágazat egészében érdekelt szakmai kamarák képviselőinek részvételével OKJ Bizottságot hozták létre.

³³ 23/2005. (XII. 26.) FMM rendelet

³⁴ a Közokt. tv. 27. § (8) bekezdése értelmében

³⁵ A nagyfokú inaktivitással rendelkező, legfeljebb alapfokú iskolai végzettségűek, a roma emberek, a megváltozott munkaképességűek, a hátrányos helyzetű térségekben élők, gyermeket vállaló nők, a fiatalok és az idősebb munkavállalók

ren kívüli felnőttképzési célú kerete terhére. (A központi képzési program célcsoportja hátrányos helyzetűek, köztük romák – a programba bevont létszám több mint 50%-a – és fogyatékkal élő emberek voltak.)

Az **egész életen át tartó tanulás feladataiban megfogalmazott teendők** a felnőttképzésért felelős minisztériumban több szervezeti egységet is érintettek. A stratégia egységes megvalósulása **nyomon követését** azonban a minisztérium SZMSZ-ében **egyetlen szervezeti egység sem kapta feladatul**, ezáltal nehézkessé vált olyan összefüggő kép kialakítása a felnőttképzésről, amely magában foglalta a felnőttképzés valamennyi formáját.

1.3. A helyi önkormányzatoknál megjelölt felnőttképzési célok és végrehajtásuk megszervezése

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) **nevesítette**³⁶ a helyi közszolgáltatások körében ellátandó feladatok közül **a foglalkoztatás megoldásában való közreműködést**, de **nem határozta meg** annak **konkrét tartalmát**. Így a részleges **jogi szabályozás** miatt, **a vizsgált önkormányzatok** a feladat megfogalmazását, végrehajtásának szervezését különböző módon végezték. A foglalkoztatás megoldásában való közreműködést csak akkor tudják ellátni a helyi önkormányzatok, ha információkkal rendelkeznek a foglalkoztatásról, a piac igényeiről és a kínálatáról, a középfokú oktatás ellátása keretében pedig szoros kapcsolatban állnak a szakképzést irányító és a képzésben közreműködő szervezetekkel. Az önkormányzatoknak a helyi gazdaság igényeinek kielégítésébe való bekapcsolódását vizsgálati tapasztalatunk szerint több tényező is akadályozta:

- **a munkaerő-piaci igényekhez való alkalmazkodás terén nehezen tájékozódott a fenntartó**, mert a munkaügyi- és gazdálkodó szervezetek munkaerő-piaci prognózisai a négy- hatéves képzési ciklusokhoz mérve túlzottan rövidek és a pályakövetési rendszer önkéntessége nem biztosított elegendő információt a képzetek elhelyezkedési arányairól;
- **a képzési kapacitás és a munkaerő-piaci igények összehangolása alacsony szintű**, az egyes iskolák képzési hagyományai voltak a meghatározóak, nem pedig a munkaerő-piaci igények;
- **a fiatalok szakmaválasztásában** a tényleges munkaerő-piaci igényként jelentkező szakmák helyett a "népszerű szakmák" és **nem az elhelyezkedési lehetőségek játszottak meghatározó szerepet**;

Az Ötv. előírta, hogy a gazdasági program részeként meg kell határozni – többek között – „a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését”. Ennek tartalmáról azonban jogszabály nem rendelkezik. Ennek ellenére a vizsgálatba bevont **önkormányzatok közel kétharmada** (60%-a) a gazdasági programban **meghatározta azokat a célokat, amelyek közvetlen összefüggésbe hozhatóak a felnőttképzés fejlesztésével és működtetésével**.

³⁶ Az Ötv. 8. § (1) szerint.

Zalaegerszeg önkormányzatának gazdasági programja a foglalkoztatás bővítése érdekében előírta, hogy az oktatás, képzés színvonalának javításával, nagyobb befektetés szükséges a humánerőforrásokba, illetve törekedni kell a magasabb képzettséget igénylő munkahelyek kialakítására és a munkaerőpiacról kiszorult foglalkoztatásának elősegítésére. Kiemelt szerepet tulajdonítottak az élethosszig tartó tanulás fejlesztésének, célként határozták meg a gazdaság által igényelt képzések kialakítását.

Békéscsaba önkormányzata gazdasági programjában és Köznevelési intézkedési tervében egyaránt rögzítette, hogy a munkanélküliek továbbképzése, átképzése érdekében a Dél-alföldi RMK-val és a Békéscsabai RKK-val együttműködve képzési programokat kell indítani, a munkáltatói igények felmérésére pedig folyamatos konzultációkat kell tartani.

A felnőttképzés terén konkrét célokat megfogalmazó **önkormányzatok** azt is **felismerték**, hogy **a térség népességmegtartó erejének növelése érdekében elérhetővé kell tenniük az élethosszig tartó tanulást**, ezzel közvetlen kapcsolatot teremtettek a Kormány által elfogadott egész életen át tartó tanulás feladatrendszeré és a helyi célok között. Elképzeléseik megvalósításának kulcsát a humánerőforrás fejlesztésében, a szakképzés, a felnőttképzés infrastrukturális és szervezeti kereteinek erősítésében látták.

Székesfehérvár önkormányzata gazdasági programjában a köznevelés fejlesztése területén a munkaerőpiac kínálati és keresleti oldala egyensúlyának a megteremtése érdekében célul tűzte ki a szakképzési rendszer megújítását. Pályázati forrásokból és saját erő biztosításával támogatni kívánta az iskolák fejlesztését (eszköz, struktúra, tananyag, profil) és a tervezett Regionális Integrált Szakképző Központ létrehozását. A gazdasági program célkitűzései között szerepelt, hogy a munkaerőigény mennyiségi kielégítésére, a város és térsége népesség megtartó erejének a növelésére felnőttképzési programokat kell indítani, valamint, hogy a humán erőforrások képzettségi szintjének növelése céljából természetessé és elérhetővé kell válni az "élethosszig tartó tanulásnak".

Az ellenőrzött önkormányzatok leggyakoribb oktatási és képzési feladatként a gazdasági igények és a szakképzés összhangjának az erősítését, a szakképzés színvonalának, eredményességének javítását, az oktatási rendszerből kilépő fiatalok munkaerő-piaci helyzetét jelölték meg. A teendők megfogalmazásánál az önkormányzatok figyelembe vették, hogy az általuk fenntartott **iskolákban a felnőttképzést jellemzően nem saját szervezésben végezték**, hanem külső, oktatási szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások az intézményi kapacitásokat bérlet formájában vették igénybe.

Az önkormányzatok akkor fogalmazták meg konkrét elvárásokat a felnőttképzések kiszélesítésére, ha azoktól rövid távú gazdasági hasznot (pl. kapacitások jobb kihasználását) **remélték**.

A Veszprém Megyei Önkormányzat intézkedési terve önálló fejezetben foglalkozott a felnőttoktatás helyzetével, elsősorban az iskolarendszerű felnőttoktatás szemszögéből, a feladatok és fejlesztési irányok között fogalmazta meg, hogy „A felnőttképzési törvénnyel összhangban erősíteni kell a köznevelés intézményhálózatára épülő felnőttképzést. A meglévő kapacitásaik jobb kihasználása érdekében ösztönözni kell az intézményeket az ebben való részvételre”.

Kapacitáskihasználási okokból még olyan önkormányzat is fontosnak tartotta a felnőttképzésben való szerepvállalást, amelyik sem a gazdasági programjában, sem az intézkedési tervében nem határozott meg a felnőttképzés működtetésére, fejlesztésére vonatkozó célokat.

Debrecen önkormányzata 2007-2013. évekre a felnőttképzésre vonatkozó irányelveit részletesen nem dolgozta ki, ennek ellenére az intézmények számára javasolta a felnőttképzésbe történő bekapcsolódást. A Közgyűlés a szakképző iskolák részére engedélyezte a felnőttképzés végzését, melyet az alapító okiratokban is rögzítettek, és az ehhez szükséges akkreditációt megszerezték.

A vizsgált önkormányzatok felnőttképzésben vállalt szerepe alacsony volt. A vizsgált körben **az önkormányzati iskolák a felnőttképzésben a rendelkezésükre álló lehetőségeiket** annak ellenére **nem használták ki**, hogy – a Közokt. tv. 2007. évi módosítása következtében – az iskola-rendszerű oktatásban alkalmazott szakmai programok akkreditált felnőttképzési programnak minősültek. A megjelölt céloknak megfelelően, kapacitásaik leköltetésére elsősorban **azokat a felnőttképzési formákat választották, amelyekkel pótolni tudták az iskolarendszerű képzés hiányosságait.**

Az önkormányzatok által fenntartott **iskolákban a felnőttek képzésének a célja** elsősorban az volt, **hogy** a munkanélküli, pályájukat el sem kezdő szakmunkások számára **második esélyt biztosítsanak egy új szakma oktatásával.** Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kompetenciák fejlesztése is szerepelt a célkitűzések között, de jellemzően a későn érő, pályavesztett, a nappali iskolából kisodródott, veszélyeztetett helyzetű fiatalok képzésére összpontosítottak.

Az ellenőrzött **13 TISZK alig több mint egyharmadának** (38%-ának) **terveiben jelent meg** konkrétan **a felnőttképzés.** Igényfelmérésen alapuló, hosszú távú felnőttképzési stratégiát azok a szervezetek készítettek, amelyek a felnőttképzésben, az adott régióban meghatározó szerepet kívántak betölteni.

A Nyírségi TISZK a stratégiai célkitűzései megvalósításához szükséges feltételrendszerként határozta meg a felnőttképzési igények felmérését, a pályakövetési rendszer működtetését, a kapacitások hatékonyabb kihasználását, illetve az RKK-val és RMK-val való szoros együttműködést. A felnőttképzés továbbfejlesztése a tartalmi munka fejlesztésére is alapozott (tananyagfejlesztésre, minőségirányítási rendszer működtetésére és a végzettek nyomon követésének kialakítására).

A Savaria TISZK felmérte a felnőttképzés stratégiai céljait, célcsoportjait, a felnőttképzési tevékenység erősségeit és veszélyeit, a felnőttképzési igényeket. A szakképző szervezet 2008-ban közel 50 cég, és a partneriskolák bevonásával átfogó felmérést végzett a térség gazdasági, munkaerő-piaci és felnőttképzési környezetéről. Ennek eredményére alapozva alakította ki a 2008-2011. évekre szóló felnőttképzési stratégiát, amelyben vállalta, hogy a felnőttképzésben résztvevők számára azonnal hasznosítható, korszerű ismereteket nyújt.

Az ellenőrzött TISZK-ek közül csak egy szerepeltette éves felnőttképzési tervében a Kormány által elfogadott, egész életen át tartó tanulás feladatait támogató elképzeléseket. Egyértelművé tette, hogy akkor tud az élethosszig tartó tanulás céljaihoz hozzájárulni, ha megvalósítja az előzetes kompetenciák beszámítását, a szakmák közötti átjárhatóságot.

Az Észak-zalai TISZK képzési terveiben a felnőttképzés céljaként fogalmazta meg a munkaerő-piaci igényekhez való gyors reagálás mellett, olyan képzések megvalósítását, amelyek az előzetes kompetenciák beszámításával biztosítják a szakmák közötti átjárhatóságot az élethosszig tartó tanulás lehetőségét.

Az ellenőrzött **TISZK-ek közel fele** (46%-a) a rendelkezésükre álló infrastrukturális és szellemi erőforrásaik ellenére **nem tervezett** a térségben meghatározó **felnőttképzési szerepkört betölteni**. A **képzéseik elsődleges célcsoportja** magának a **TISZK-nek és a partneriskolák tanárainak**, oktatóinak, végzős tanulóinak **továbbképzése volt**, csak másodlagos célcsoportként jelentek meg a munkaerő-piac képviselői, ezek között pedig **nem nevesítették a hátrányos helyzetű rétegek képzését**.

A TISZK-ek felnőttképzési céljainak megvalósulása ellen hatott, hogy a HEFOP projekt megvalósításának időszakában a projekt támogatás felhasználásával tiltott volt saját bevétel (köztük a felnőttképzési bevétel) realizálása. Az így szerzett saját bevétel összegével a közreműködő szervezet az elnyert támogatási összeget csökkentette³⁷.

A vizsgált TISZK-ek közül pozitív példaként lehet kiemelni a Békéscsaba I. számú, a Savaria és az Eger TISZK-eket, mivel stratégiai céljaik között, éves terveikben és képzési kínálatukban meghatározó szerepet játszott a felnőttképzés.

1.4. A gazdaság igényeinek figyelembevétele a felnőttképzési szerkezet kialakításában, a célok megvalósításában

A felnőttképzési **igények** közvetlen és közvetett módon történő feltárása és **elemzése alapozza meg a felnőttképzés- és fejlesztés céljainak**, követelményének **teljesítését**, amelyeket a Konceptióban, Fktv-ben és a végrehajtási rendeletekben rögzítettek. **Az igények közvetlen feltárását** jogszabályi előírás³⁸ alapján a foglalkoztatás-politika megvalósításában közreműködő **ÁFSZ látta el**³⁹. Az ÁFSZ a honlapján tette közzé azokat az elemzéseket és felméréseket, melyek a munkaerő-piaci keresletről, az egyes szakmák munkaerő-piaci helyzetéről, a szakképzettek, a pályakezdők elhelyezkedésének problémáiról nyújtottak regionális és országos helyzetképet. Ezáltal valamennyi szakképzési intézmény és fenntartója, az összes felnőttképző intézmény, illetve minden érdeklődő számára elérhető volt a honlapon megjelenített az oktatással, képzéssel összefüggő döntés meghozatalához szükséges információ. **Az országos szintű elemzések és a felmérések adatait** a felnőttképzésért felelős **minisztérium** a Munkaerőpiaci Alap Irányító Testülete (MAT) határozatokban foglalt évenkénti előírásai szerint⁴⁰ elsősorban **az MPA** foglalkoztatási

³⁷ A Közép-békés TISZK Központi Intézményénél a HEFOP 2004-3.2.2. intézkedés keretében szerzett ellenőrzési tapasztalat.

³⁸ A feladatot előírja a 291/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdés e) pontja.

³⁹ Az elemzéseket és az igények megfigyelésére összehangolt felméréseket az ÁFSZ, valamint a közös együttműködés keretében az Magyar Kereskedelmi és Iparkamara készítette el.

⁴⁰ Előírták a 78/2005. (XII. 15.) számú, a 76/2006. (XII. 6.) számú, 83/2007. (XII. 5.) számú és a 62/2008. (XII. 3.) számú MAT határozatok.

alaprész decentralizált keretének régiók közötti megosztása **tervezésénél**, az Ftv. 5. § (1) bekezdésében rögzítettekre, valamint az Fktv. céljára tekintettel **a TÁMOP intézkedések forrásjavaslatainak kialakításánál**, valamint a központi programok javaslatainál, döntéseinél **vette figyelembe**.

A minisztérium a 2008 őszen kialakult gazdasági válság hatására az álláskereső számának emelkedése miatt kezdeményezte a TÁMOP-on belüli forrásátcsoportosítást, mely kb. 18 ezer álláskeresőnek tette lehetővé az aktív munkaerőpiaci programokba való bevonását.

Az ÁFSZ részeként működő hét RMK alapvetően foglalkoztatáspolitikai feladatot látott el, felnőttképzéssel kapcsolatos feladata a képzést folytató intézmények nyilvántartásának vezetése, a nyilvántartásban szereplő intézmények ellenőrzése és a munkaerő-piaci képzések támogatása. Az ÁFSZ tevékenységéhez közvetve kapcsolódó RKK-k, felnőttképzés keretében segítik a munkaerő-piac változásaihoz igazodó szakmai tudás megszerzését. Feladataik képzések nyújtása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetben lévő álláskeresőnek, egyéb hátrányos helyzetben lévő csoportoknak, továbbá központi vagy uniós képzési programok célcsoportjába tartozó személyeknek⁴¹.

Az **RMK-k** a különböző forrásokból támogatott tervezett képzéseknek, valamint az **RKK-k** a képzési keretből finanszírozott **képzéseknek a munkáltatók munkaerő igényeihez való igazítását**⁴² alapvetően az országos-, regionális rövidtávú munkaerő-piaci prognózisok és a negyedéves munkaerőgazdálkodási **felmérések elemzéseivel alapozták meg**. A képzési szakirányok összeállításakor továbbá figyelembe vették az SZMM foglalkoztatáspolitikai irányelveit, az RFKB-k által közzé tett hiányszakmákat, a megyei kereskedelmi és iparkamarák jelzéseit, elemzéseit. A tervezett szakirányok véglegesítésénél a szükséges módosításokat a kamarák, a munkaügyi tanács és az RKK-k szakmai felügyelő tanácsa észrevételei alapján, valamint a regionális monitoring eredmények elemzése után végezték el.

Az Észak-alföldi RMK 2008. évi képzési tervének véglegesítésénél a munkaügyi tanács javasolta, hogy fodrászképzésre a munkaerő-piac telítettsége miatt nincs szükség, illetve a képzés csak a régió egyes területein indokolt. Szükségesnek tartották azonban a gyógyszerügyi asszisztens, műszerész és minőségellenőr képzési szakok meghirdetését. A képzési tervben a monitoring vizsgálatok elhelyezkedési mutatói alapján a bolti eladó képzést nem szerepeltették.

A Dél-alföldi RMK-nál azokban a szakmákban nem indítottak ajánlott képzést, melyek nem tartoztak a hiányszakmák közé, illetve, amelyeket az RFKB döntése alapján az adott tanévben a TISZK iskolarendszerben nem indíthatott. Elfogadott képzések esetén ettől az elvtől csak abban az esetben tértek el, amikor az álláskereső szándéknyilatkozattal igazolta, hogy az egyént a nevesített munkaadó képzést követően foglalkoztatja.

⁴¹ Az RMK-k és RKK-k felnőttképzésben szereppel bíró többi szervhez kötődő kapcsolatát a jelentés 1. sz. ábrája mutatja be.

⁴² A képzési irányok éves tervezésénél a regionális képzési szükségleteket a 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet 2. § (1)-(2) bekezdésében, valamint a 23/2005. (XII. 26.) FMM rendelet 8. § (1)-(2) bekezdéseiben előírtak alapján vették figyelembe.

Az RKK-knak a munkaerő-piaci információk gyűjtésére vonatkozóan a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal (FSZH) egységesen alkalmazandó, kidolgozott módszereket nem határozott meg, ennek ellenére **kialakultak pozitív gyakorlatok a munkáltatókkal való együttműködésre**. A képzésszervezési folyamatban az RMK-k és az RKK-k mellett a hallgatók kiválasztásában, a képzési program szakmai tartalmának kialakításában a konkrét képzési igénnyel jelentkező munkaadók is részt vettek, így nagyobb az esély a képzést végzettek elhelyezkedésére.

A Dél-alföldi RMK a korábbi jellemzően háromszereplős (álláskereső, képző intézmény, RMK) képzési modelljét a munkáltató bevonásával négy szereplős modellre módosította. Újszerű kezdeményezés volt, hogy a képzési program összeállításában a munkaadó is részt vett, a munkaadó határozta meg a képzés szakmai tartalmát, azt, hogy az adott munkakör betöltéséhez milyen szakismeretekre, kompetenciákra volt szükség. Új eleme a rendszernek az is, hogy a kirendeltségekkel szorosan együttműködve a munkaadó részt vett az álláskereső, mint leendő munkavállalóik tájékoztatásában, motiválásában, meggyőzésében, kiválasztotta a képzésben résztvevőket, biztosította a gyakorlati képzés helyét.

A különböző forrásokból finanszírozott központi programoknál is meghatározó szempont volt, hogy az adott képzés lehetőséget nyújtson keresett szakmák munkaköreinek betöltésére, vagy foglalkoztatáshoz kapcsolódó munkáltatói igényekre épüljön. Egyes központi programok képzési kínálatán belül az alapfokú iskolai végzettség megszerzésére irányuló képzések és szocializációs, mentálhigiénés tréningek nem épültek konkrét munkaerő-piaci igényekre, de ezekben az esetekben is szempont volt a foglalkoztathatóság hosszabb távú növelése, melyet az adott személyek további képzésbe vonásával értek el.

Az SZMM által koordinált „Út a munkához” program keretében a 35 év alatti, befejezett általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők rendelkezésre állási támogatásra jogosultak ellátásának feltétele volt a képzésben való részvétel. Szakmai képzések esetén az RKK-k az RMK-kkal, esetenként az önkormányzatokkal együtt határozták meg azokat a bemeneti kompetenciákat, képzési irányokat, melyek elsajátításával a résztvevők elhelyezkedhetnek a közfoglalkoztatásban, majd a munkaerő-piacon.

A gazdaság igényei tervezési szinten érvényesültek, a gyakorlatban azonban részben teljesültek. A befejezett képzések egy részénél az adott szak-képzettséggel rendelkező végzett hallgatókra a gazdaságnak már nem volt igénye. Ezt bizonyítja, hogy a támogatott képzésben résztvevők elhelyezkedésének aránya a 2006-2008. években átlagosan 49,3%-ra alakult⁴³. A kellően nem alátámasztott munkaerő-piaci igényekre alapozott képzések indoka az volt, hogy a munkaerő-piaci prognózisok adott időpontban jelentkező munkaadói foglalkoztatási szándékot jeleztek, és a prognózisok gyakoriságuk ellenére sem tudták a munkáltatói szándékok változását maradéktalanul követni. A 2008. évi gazdasági recesszió következményeként kialakult változó gazdasági viszonyok tovább nehezítették a kis- és középvállalkozások munkaerő igényeinek felmérését. **Az instabil gazdasági környezetben** gyorsan változó igények-

---

⁴³ Az elhelyezkedési arányokat a jelentés 26. számú melléklete mutatja be.

nek **a támogatott képzések** szerkezete csak részben felelt meg, ezáltal a képző szervek **csak részlegesen tudták a munkáltatói igényeket kielégíteni.**

A gazdasági recesszió negatív hatásának példája, hogy a Békéscsabai RKK által bonyolított központi program célkitűzései maradéktalanul nem valósultak meg, mivel a támogatási szerződésben vállalt 345 fő képzése és alkalmazása helyett 62 fő munkavállaló átképzése valósult meg és a 20,4 millió Ft támogatásból 3,4 millió Ft került felhasználásra. A programban résztvevő pénzintézet, mint a támogatás kedvezményezettje, visszamondta 283 fő munkavállaló átképzését és a képzést követő kötelező foglalkoztatását.

A Debreceni RKK 2008. augusztus 27-én szolgáltatási szerződést kötött egy kft-vel 16 fő nehézgépezelő képzésre. A megrendelő vállalkozás a képzést 2008. november 1-jétől lemondta, mert a gazdasági válság miatt megrendelés állománya jelentősen csökkent, így a foglalkoztatottak folyamatos leépítésére kényszerült.

Az OGY Fejlesztési Koncepciójában és az arra épülő kormány által elfogadott az egész életen át tartó tanulás stratégiájában **célként szerepelt a hátrányos helyzetű személyek felzárkóztatása**, az esélyegyenlőségük, alkalmazkodó képességük biztosítása. A célokkal összhangban a foglalkoztatást elősegítő támogatások nyújtásánál az RMK-k részére irányelveként szerepelt a hátrányos helyzetű célcsoportokhoz tartozó személyek **munkaerőpiacra történő visszatérésének elősegítése**, melynek figyelembevételével határozták meg a kirendeltségekre juttatott forrásokat is.

A „*Nem mondunk le senkiről — Esély a leghátrányosabb helyzetű térségekben élőknek*” programban részt vett RMK-k⁴⁴ a kirendeltségek döntési hatáskörébe utalt források elosztásánál előnyben részesítették a hátrányos helyzetű kistérségeket.

A Közép-dunántúli RMK-nál a regionális decentralizált keret 2006-2009. évi felosztásainál a régió hátrányosabb helyzetű kistérségei számára többletforrást biztosítottak a kirendeltségi keretek meghatározása során. A többletforrás biztosításának alapját az adott térségben regisztrált álláskeresők létszámában a hátrányos helyzetű álláskeresők megoszlása adta, ami megfelelő mértékben előnyben részesítette a hátrányos területeket.

A hátrányos helyzetű emberek fogalmát a jogszabályok, a központi programok, valamint a felnőttképzés szereplői különbözőképpen definiálják és értelmezik. A vizsgálattal érintett szervezetek – az 5. számú függelék szerint – a hátrányos helyzet jellemzőire 50 ismérvet jelöltek meg a 800/2008/EK rendelet⁴⁵, az Fktv., a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény (Sztv.), a foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint az MPA foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásáról szóló 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet által rögzített hátrányos helyzetű személy meghatározásai, valamint az adott szervezet saját szempontjai alapján. **A minősítő jellemzők** közül legnagyobb arányban „*a legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel*

⁴⁴ A programban részt vett a vizsgált szervezetek közül az Észak-alföldi RMK és az Észak-magyarországi RMK.

⁴⁵ A Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló 800/2008/EK rendelete

rendelkező személy” 7,9%-ban, és „a 25. életévét be nem töltött pályakezdő” 7%-ban került kiválasztásra. Ezek a kategóriák **az iskolarendszerű oktatás problémáira világítanak rá**. A tankötelezettség időszaka alatt ezen célcsoportok nem szerezték meg azokat az ismereteket, melyek a szakképzettséget adó iskolarendszerű oktatás, valamint szakképzettséget igénylő munkakör betöltésének feltétele. A hátrányos helyzet eltérő értelmezését eredményezte, hogy a felnőttképzésért felelős minisztérium nem készítette el a célcsoport munkaerőpiaci helyzetét javító, a hátrányos helyzet jellemzőit meghatározó egységes cselekvési tervet. A kiválasztott ismérvek alapján, a vizsgálat értékelése szerint a hátrányos helyzetű személyek esélyegyenlősége és alkalmazkodó képessége érdemben nem változott, munkaerőpiaci helyzete pedig romlott. A különböző hátrányos jellemzőkkel bíró célcsoportok részére indított **központi-, regionális munkaerőpiaci programok ellenére jelenleg is a legproblematikusabb réteg a legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkező és a 25. életévét be nem töltött pályakezdő**.

A 2006-2009. években a foglalkoztatottak között az alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma 25%-kal, a befejezett nyolc általánossal rendelkezők száma 14,8%-kal csökkent⁴⁶. A nyilvántartott álláskereső pályakezdők havi átlagos létszáma 2006-ról 2009-re 27,3%-kal, 10 580 fővel⁴⁷ nőtt. Ezen belül az alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma 17,6%-kal, a befejezett nyolc általánossal rendelkezők száma 40,2%-kal nőtt. (A nyilvántartott álláskeresők jellemzőit a jelentés 17. számú melléklete tartalmazza.) A felnőttoktatásban a nyolcadik évfolyamot a 2006. évi 540 fővel szemben 2009-ben 438 fő fejezte be, az RMK-k által támogatott felnőttképzésben az általános iskola 7-8. osztályát 2006-ban 638 fő, 2009-ben 464 fő végezte el. (A jelentés 14. számú melléklete tartalmazza a képzések jellege szerint kimutatott tanfolyamokon a képzést eredményesen teljesítő hallgatók létszámát.)

A felnőttképzés fejlesztését megalapozó, a gazdaság igényeit megjelenítő **információk feltárásához közvetett módon több tényező is hozzájárult**. Ezek között kiemelt jelentőségű volt a munkáltatói képviselői szervezetek a szakképzési szerkezet fejlesztését megelőző véleményező, javaslattevő munkája, a munkaügyi kutatások, valamint a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet (NSZFI) szakmastruktúra fejlesztő munkája.

- A munkáltatók szakképzési igényeinek jelzésére hasznosítható információt szolgáltatott **a vizsgált időszakban átalakított OKJ**⁴⁸, amely a megjelenő **új szakmai igényeket folyamatosan figyelemmel kísérte** és jelezte a szakmaszerkezetben bekövetkezett változásokat. A felnőttképzési rendszer képzési struktúrája az NSZFI tevékenységében a gazdaság szereplőitől érkező jelzéseik alapján módosult.

⁴⁶ Forrás: lakossági munkaerő-felmérés
http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xstadat_eves/i_qlf007.html

⁴⁷ Forrás: nyilvántartott pályakezdők száma és megoszlása
http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=stat_afsz_nyilvtartasok

⁴⁸ Az OKJ-ról a 37/2003. (XII. 27.) OM rendelet rendelkezett, de a felnőttképzést is alapvetően befolyásoló modulrendszerű továbbfejlesztéséről az 1/2006. (II.17.) OM rendelet tartalmazott előírásokat.

Az OKJ-ben rögzített szakmák – az érettségi vizsgára épülő felsőfokú szakképesítések kivételével⁴⁹ – felnőttképzés keretében is képezhetők. Azt nem vizsgálták, hogy a felnőttképzésben is oktatható szakmákra mekkora a jelentkezés, de az állam által elismert szakképesítések strukturális változásait nyomon követték. E feladat keretében elsőként a munkaköröket elemezték annak érdekében, hogy összhangban van-e az a FEOR-ral.

- **A szakképzés szerkezetének változásáról az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) statisztika és az OKJ monitoring jelentése nyújtott információkat.** Az NSZFI jogszabály alapján elemezte⁵⁰ a felnőttképzési statisztikai adatokat (OSAP 1665). A felnőttképzési adatok elemzésénél azonban **nem értékelte⁵¹, hogy a képzések megfeleltek-e a munkaerő-piaci igényeknek, nem minősítette a képzések hiányszakmáknak és keresett szakmáknak való megfelelést, az évek közötti eltéréseket és az eltérések okait nem vizsgálták**, ezért azok nem voltak alkalmasak a felnőttképzéssel kapcsolatos fejlesztési feladatok alátámasztására.

2. A FELNŐTTKÉPZÉS MŰKÖDÉSÉNEK JOGI ÉS SZERVEZETI HÁTTERE

Hazánk az Fktv. értelmében a hosszú távú versenyképesség zálogaként kezelte az egész életen át ívelő képzést. A 2002. január 1-jétől hatályos felnőttképzési törvény rendszerezi és anyagilag támogatja egy olyan egységes felnőttképzési ágazat kialakítását, amelyben lehetővé válik az egész életen át tartó tanulás megvalósítása. **Az Fktv. csak keretjelleggel szabályozza a felnőttképzési szereplők működését.** Meghatározza az iskolarendszeren kívüli képzésből az állam által elismert szakképzést nyújtó képzések és az állam által elismert képesítést nem nyújtó képzések feltételrendszerét és állami finanszírozásának feltételeit. **A felnőttképzés szabályozási környezete** – amelyet a jelentés 3. számú függeléke mutat be – a vizsgált időszakban történt kormányzati struktúra átalakítása, illetve az egész életen át tartó tanulás, a felnőttképzés és a szakképzés fejlesztései alapelveihez való igazítás miatt **többször változott.**

Az Fktv. pontosította a felnőttképzés fogalmát, célját, rögzítette az intézményakkreditáció célját, előírta, hogy az akkreditációs eljárás alapfeltétele, hogy a felnőttképzést folytató intézmény legalább egy, általa már megvalósított képzési programmal rendelkezzen. Szabályozta, hogy az államháztartási és uniós forrásokból támogatott, legalább 240 órát meghaladó időtartamú képzési programoknak tartalmazniuk kell a digitális írástudáshoz szükséges ismeretek oktatását is⁵².

⁴⁹ Az OKJ képzési közül az 55-ös kódszámmal kezdődő képzések tartoznak a hivatkozott képzések közé.

⁵⁰ A feladatot előírja a 292/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 5. § (1) a) 7. pontja.

⁵¹ A helyszíni ellenőrzés befejezéséig az NSZFI az elemzéseket a 2007-2008. évekre végezte el.

⁵² A 2009. évi XCVIII. tv. 3. §-ában előírtak alapján.

Vizsgálati tapasztalataink szerint a felnőttképzésért felelős minisztériumi szintű jogszabály módosítások egyeztetése során **az ÁFSZ által kezdeményezett változtatások figyelmen kívül hagyása** jelenleg is **hátráltatja az FSZH-ban és az RKK-kban folyó szakmai munkát.**

Változatlan a regionális képző központok feladatairól, irányításáról, a Munkaerő-piaci Alap foglalkoztatási alaprészen belül elkülönített képzési keret felhasználásáról, valamint a regionális képző központok és a megyei (fővárosi) munkaügyi központok együttműködéséről szóló 23/2005. (XII. 26.) FMM rendelet 2. számú mellékletében meghatározott költségnormák nagysága, amelyek veszélyeztetik az RKK-kban a magas költségigényű – anyag- és technológiai igényes – képzések szakszerű megvalósítását.

Az RMK-k foglalkoztatást elősegítő képzések támogatásának feladataival összefüggésben az Állami Foglalkoztatási Szolgálatról szóló 291/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet az FSZH részére konkrét irányítási jogosultságot nem állapított meg.

Feszültséget okozott a képzésszervezésben és a lebonyolításban, hogy az ugyanabban a képzésben résztvevők, különböző jogcímen, különböző összegű megélhetési támogatásban részesültek.

Értelmezési és minősítési problémát okoz a 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet 6. § (2) bekezdésében a keresetpótló juttatás megállapításának feltételeire vonatkozó rendelkezés (például, hogy az egyes képzési részek alóli felmentés időszakát lehet-e intenzív képzésként minősíteni), továbbá a 7. § (3) bekezdése alapján a képzési támogatás ismételt megállapításának szabályozása (például a szabályozás nem tesz különbséget arra az esetre, ha az egyénnek a szakképesítést követően a munkaviszony létesítéséhez csak elfogadott képzést kell elvégeznie).

Az Fktv. 22. § (5) bekezdése a fogyatékkal élő felnőtt részére is korlátozta a többszöri támogatott képzés lehetőségét, még pedig úgy, hogy egyidejűleg egy támogatott képzésben vehet részt, és három naptári év alatt legfeljebb két képzéséhez nyújtható felnőttképzési normatív támogatás.

A jogszabályi előírások felülvizsgálata során esetenként **elmaradtak az ésszerűsítések, egyszerűsítések** (pl.: a szakmai képzési munkát lassítja a felesleges tájékoztatók készítése). **Nem segíti a felnőttképzési célok megvalósítását, ha a képzési kínálatot elsősorban nem az elszámolható költségek szintje, hanem a kereslet határozza meg.**

Az Fktv. 10. § (1) bekezdés be) pontja a képzési programhoz való hozzáférést és a felnőttképzési tevékenységre vonatkozó tájékoztatást írja elő. Az akkreditációs szabályok szerint (az akkreditációs eljárás és követelményrendszer részletes szabályairól szóló 24/2004. (VI. 22.) FMM rendelet 6. § a) pont) minden képzéshez külön tájékoztatót kell mellékelni. Külön tájékoztatók készítése munkáltatói megrendelésre végzett képzés esetén felesleges és többlet ráfordítást igényel.

A szakmai vizsgadíj és a vizsgáztatási díjak kereteit meghatározó a szakmai vizsgadíj és a vizsgáztatási díjak kereteiről, valamint egyes szociális és munkaügyi miniszteri rendeletek rendelkezéseinek hatályon kívül helyezéséről szóló 20/2008. (XII. 17.) SZMM rendelet értelmében azoknál a szakképesítéseknél, részszakképesítéseknél, ahol magas a vizsgamodulok, vizsgatevékenységek száma, jelentősen megemelkedett a vizsgáztatás díja, különösen azokban az esetekben, amikor a gyakorlati vizsgafeladatok értékelésére és az írásbeli, interaktív feladatok javítására külső instruktort szükséges megbízni. Ez oda vezetett, hogy az ál-

lamilag elismert szakmák kínálatában létrejött egy negatív szelekció, azaz a jelenleg elszámolható költségnormákkal⁵³ nem finanszírozható, de az utóbbi két-három évben a munkáltatók által folyamatosan igényelt képzések (szerkezetlakatos, CNC forgácsoló, kőműves, meleg burkoló, takarító stb.) kerültek ki a képzők kínálatából.

A felnőttképzést szabályozó jogszabályok módosításai egy részénél az **időbeliség összhangját nem teremtették meg**, vagyis késve alkották meg az Fktv-re épülő végrehajtási rendeleteket, ami bizonytalanságot okozott a jogalkalmazóknál.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény módosításáról szóló 2008. évi CXI. törvény hatálybalépésével és a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv átültetésével összefüggő törvénymódosításokról szóló 2009. évi LVI. törvény a 2009. július 8-i kihirdetését követően az Fktv. módosításán felül a felnőttképzési tevékenység megkezdésének és folytatásának új részletes szabályozását is szükségessé tette. Az SZMM a felnőttképzési tevékenység megkezdésének és folytatásának részletes szabályairól szóló 2/2010. (II. 16.) számú SZMM rendeletével több hónapos késéssel szabályozta a felnőttképzési tevékenység megkezdésének és folytatásának részletes előírásait.

Az Fktv. 2009. november 22-én kihirdetett módosítása alapján 2010. január 1-jétől minden állami és uniós forrásból támogatott, 240 órát meghaladó időtartamú felnőttképzési programok kötelező része lett – az élethosszig tartó tanulás feltételeinek biztosítása érdekében – a digitális írástudás megszerzése. A szabályozás miatt a már akkreditált programok és az OKJ-s képzések körében szükségessé vált a végrehajtásra vonatkozó rendelet megalkotása. A felnőttképzésért felelős minisztérium 2010 februárjában készítette el a digitális írástudás elsajátítására irányuló képzési részek tervezett szabályait, amelyet a digitális írástudás elsajátítására irányuló képzési részek alóli mentesség szabályairól szóló 13/2010. (IV. 22.) SZMM rendeletével adott ki.

A felnőttképzés normatív támogatás részletes szabályairól szóló 123/2007. (V. 31.) Korm. rendelet 4. § (3) bekezdés c) pontjában elírtak szerint⁵⁴ a felnőttképzési normatív támogatás igényléséhez csatolni kell az igényléssel érintett naptári évre vonatkozó, az Fktv. 15. §-a szerinti képzési tervének hitelesített másolati példányát. Az Fktv. 2009. évi LVI. törvénnyel történt módosítása az éves képzési terv követelményét 2009. október 1-jétől hatályon kívül helyezte. E változás miatt a 123/2007. (V. 31.) Korm. rendeletet az ellenőrzés lezárásának időszakáig nem módosították.

Az Fktv. 14. §-át a 2009. évi LVI. törvénnyel hatályon kívül helyezték, így 2009. október 1-jétől megszüntették a szakmai tanácsadó testület (SZTT) létrehozási lehetőségét, törölték az e jogszabályhelyen meghatározott feladatait. Az SZTT működtetése az akkreditáció feltétele volt a 24/2004. (VI. 22.) FMM rendelet előírásai szerint, amely feltételt az SZMM az egyes felnőttképzési tárgyú miniszteri rendeletek folytatásáról szóló 4/2010. (II. 26.) számú rendeletével szüntetett meg.

A jogszabályváltozások esetenként nem segítették a felnőttképzés megvalósulását.

⁵³ amelyeket a 23/2005. (XII. 26.) FMM rendelet határoz meg

⁵⁴ Módosította a 163/2009. (VIII. 6.) Korm. rendelet, hatályos 2009. VIII. 7-től.

A foglalkoztatást elősegítő támogatásokról rendelkező 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet kizárja az álláskeresői támogatásban részesülőket a nem intenzív jellegű képzésekből. Nehezíti a felzárkóztató képzésben résztvevők hatékony szakmai képzésbe vonását a képzés időtartama kétszeresének megfelelő időtartamú várakozási idő is. A távoktatási képzéseknél a többszöri változtatások ellenére sem szabályozták a képzési támogatás megállapíthatóságát.

Az Fktv. meghatározta, hogy a felnőttképzésbe való bekapcsolódást segítse és ösztönözze az előzetesen megszerzett tudás felmérését és elismerését⁵⁵. Ennek alapján az Sztv. 2007. szeptember 1-jei módosítása előírta, hogy az OKJ-s szakképzés szakmai és vizsgakövetelményeiben a nem formális, informális tanulás, a munkavégzés során szerzett kompetenciáknak a beszámíthatóságát érvényesíteni kell. **A törvényekben előírt követelmények nem valósultak meg, mert az előzetesen megszerzett tudás mérésére és értékelésére, a nem formális és informális keretek között történő tanulás eredményeinek az elismerését szolgáló rendszerek megvalósítására átfogó elismerési modell kidolgozására nem került sor.** E szakterületen részeredménynek tekinthető ugyanakkor, hogy **az NSZFI a honlapján 2009-ben közzétette az előzetesen megszerzett tudás felméréséhez készített útmutatóját** az OKJ-s képzéseknél figyelembe vehető bemeneti kompetenciák mérésére. Az elvárásokkal ellentétben **ez nem valamennyi, hanem csak egy felnőttképzési típusnál** (OKJ-s képzés) **segítette az élethosszig tartó tanulás ösztönzését és a képzések költséghatékonyságát.**

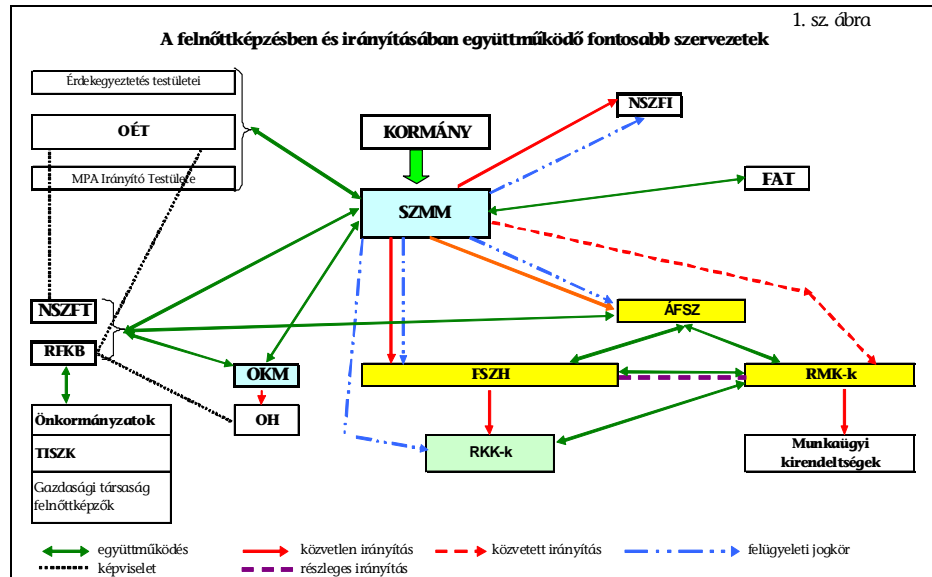
A felnőttképzés tartalmi szempontból az oktatási rendszerhez, a képzés irányát, orientáltságát tekintve pedig a foglalkoztatási szervezetekhez kapcsolódott.

Magyarországon a vizsgált időszakban az iskolarendszeren kívüli felnőttképzés piaci alapon – nyílt pályáztatási rendszerben – működött, amely élénk versenyt és sokszínű képzési kínálatot eredményezett. A piaci modell magában hordozza azt a lehetőséget, hogy kínálat-vezérelté válik, azaz a képzési kínálat és nem a kereslet határozza meg a lebonyolított képzések szakirányait, valamint a leginkább rászorulóknak – saját anyagi hozzájárulás nélkül – nem jutnak hozzá a számukra szükséges képzésekhez.

A felnőttképzésben meghatározó szerepe volt a foglalkoztatási szervezeteknek. Az SZMM-hez tartozó háttérintézmények regionalizációja eredményeként 2007. január 1-jétől működött az ÁFSZ. A szociális és munkaügyi miniszter a foglalkoztatáspolitikáért való felelőssége körében működtette az FSZH-t, és az ÁFSZ területi szerveit, a hét regionális munkaügyi központot. Az ÁFSZ tevékenységéhez közvetve kapcsolódott az RKK-k hálózata. A felnőttképzési fejlesztési feladatokat regionális illetékességgel kilenc RKK végezte.

---

⁵⁵ az Fktv. 17. § (2) bekezdése

A felnőttképzésben közreműködő szervezetek kapcsolata bonyolult, összetett, amelyet a vizsgált időszakra, illetve 2010. július 1-jéig a jelentés 1. számú függeléke mutatja be, az irányítás rendszerét pedig a 2. számú függelék szemlélteti.

A Fktv-ben meghatározott **szervezetekhez** – NSZFI, Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Tanács (NSZFT), ÁFSZ, Felnőttképzési Akkreditációs Tanács (FAT) – **delegált feladatok összetétele, változása** a vizsgált időszakban **nem támogatta kellően az összehangolt szakmai feladatellátást.**

A vizsgált időszak elején a felnőttképzés irányítási feladatait a minisztérium 15 fő engedélyezett álláshellyel, önálló főosztály keretében látta el. A 2006. évi kormányzati struktúra átszervezést követően a főosztályon belüli osztályszerkezet mindössze 11 fővel alakították ki. Az NSZFI a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézetéről szóló 292/2006.(XII. 23.) Korm. rendeletben számára meghatározott felnőttképzési feladatait, olyan szervezeti felállásban látta el, amelyben nem különültek el a felnőttképzési és szakképzési feladatok.

A foglalkoztatáspolitikai alapintézményei (FSZH, RMK-k) működtek közre a felnőttképzés irányításában. Az RKK-k működtetése a szociális és munkaügyi miniszter felnőttképzési feladata körébe tartozott, de az RKK-kat szakmailag alapvetően az FSZH irányította⁵⁶ (jogsabály alapján, kötelezően betartandó előírásokkal). Az RMK-k hatékonyabb feladatellátását az FSZH módszertani útmutatók, ajánlások kiadásával segítette.

A RKK-k irányításában jogsabállyal ellentétes gyakorlat alakult ki a felnőttképzésért felelős minisztérium és az FSZH között. A 23/2005. (XII. 26.) FMM rendelet 5. § (1)-(2) bekezdései tartalmazzák a miniszter hatáskörében megmaradt irányítási feladatokat, valamint a 291/2006.(XII. 23.) Korm. rendelet 4. § (3) bekezdés

⁵⁶ A 23/2005. (XII. 26.) FMM rendelet 5. § (1) bekezdése alapján az RKK-kat a minisztérium az FSZH közreműködésével irányította, az FSZH-nak az RKK-k szakmai irányításával összefüggő feladatait a 23/2005. (XII. 26.) FMM rendelet 5. § (3) bekezdése tartalmazta.

d) pontja rögzíti, hogy a minisztérium az FSZH véleményezése után jóváhagyja az RKK-k éves képzési tervét. A felnőttképzésért felelős minisztérium a feladatot nem teljesítette, az RKK-k éves képzési tervének jóváhagyása a tárca SZMSZ-ében sem szerepelt. A minisztérium helyett az RKK-k éves képzési terveit az FSZH főigazgatója hagyta jóvá.

A felnőttképzésért felelős minisztérium szakállamtitkársága nem rendelkezett teljes körűen mindazon információkkal, amelyek a felnőttképzés áttekintését, a folyamatok reális figyelemmel kísérését indokolták.

Részleges információkkal rendelkeztek például a magánképzők által bonyolított felnőttképzésekről, az uniós forrásokból megvalósuló projektekről.

A felnőttképzésért felelős minisztérium számára előírt **felnőttképzési** feladatok teljesítését nehezítette, hogy a **feladatrendszer tagoltsága** a minisztériumok közötti átszervezéssel **mérséklődött** ugyan, **de továbbra sem szűnt meg** teljesen. Kedvezően hatott a felnőttképzés irányítására és feladatellátására, hogy a szakképzés szakmai irányítási feladata is a felnőttképzés irányításáért felelős minisztériumhoz került. Az elmúlt négy évben a szakmai képzések irányítását alapvetően meghatározó szakmai és vizsgakövetelmények összeállítása azonban 13 minisztériumhoz tartozott⁵⁷. A rendszer fejlesztésével összefüggő változások levezénylése, összehangolása e területen jelenleg azért nehézkes, mert az elsődleges felelősség az ágazati minisztereké, a szak- és felnőttképzésért felelős minisztert csak egyetértési jog illeti meg. A szervezeti változások kedvezőtlen hatása érezhető továbbá az MPA alapkezelési tevékenység szabályozásánál⁵⁸, mivel a feladatellátás két minisztérium (az oktatásért, illetve a felnőttképzésért felelős minisztériumok) irányítási hatáskörébe tartozott. A pályázati lebonyolítást mindkét minisztérium hatáskörébe tartozó feladatoknál ugyanaz a szervezet (NSZFI) látta el. A kettős irányítás eltérő eljárásrendet eredményezett az MPA képzési alaprész felhasználását célzó pályázatok lebonyolításánál, ami indokolatlan többletfeladatot jelentett az NSZFI-nél, a képzési alaprész szabályszerű felhasználása során.

3. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK ÉS AZ ÁLTALUK LÉTREHOZOTT SZERVEK FELNŐTTKÉPZÉSBEN BETÖLTÖTT SZEREPE

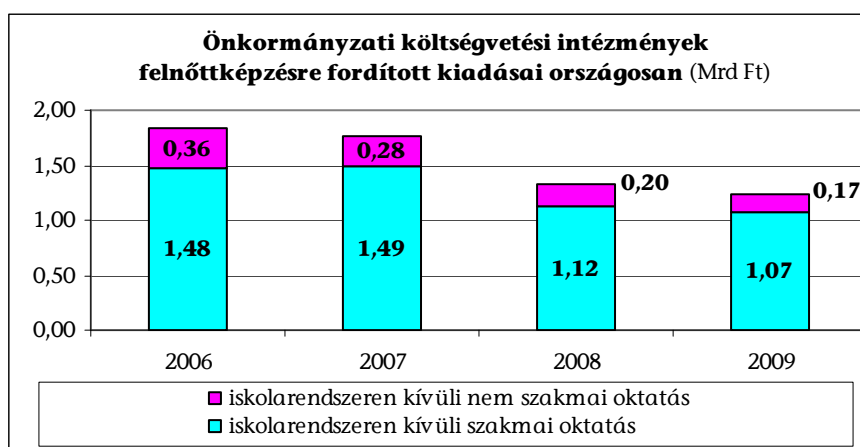
A vizsgált időszakban az **önkormányzatok és szakképző intézményeik** a felnőttképzésben betöltött **szerepét a jogszabályalkotók** az egyszerűsített akkreditációs eljárás bevezetésével, a jelentős fejlesztési források biztosításával **erősíteni kívánták, ami a gyakorlatban nem valósult meg.**

---

⁵⁷ Az Sztv. 5. § értelmében minden szakképesítésért felelős miniszter meghatározza az ágazatába tartozó szakmák esetében a vizsgakövetelményeket és a vizsgáztatás szabályait, a szak- és felnőttképzés irányításáért felelős SZMM-nek egyetértési joga van ezek kiadásakor.

⁵⁸ Az Sztv. szabályozza a képzési alaprész felhasználásával kapcsolatos döntéshozó feladatok elkészítését, az egyedi döntés alapján, valamint a pályázat útján megvalósuló támogatási döntések előkészítésére, a támogatási szerződések megkötésével, elszámolásával, ellenőrzésével és a beszámolóval kapcsolatos feladatokat.

Hazánkban 2009-ben az iskolarendszeren kívüli szakmai felnőttképzést 329 költségvetési szerv jelölte meg alaptevékenységként az alapító okiratokban. Az **önkormányzatok** elemi beszámolóí szerint a 2006-2009. években **felnőttképzésre 6,2 Mrd Ft-ot fordítottak**, amelyből 7512 tanulócsoportban 133 ezer főt képeztek⁵⁹. **2006-ban 1,8 Mrd Ft**, míg **2009-ben** már csak **1,2 Mrd Ft jutott felnőttképzésre**, ami egyértelműen **jelzi, hogy** az önkormányzatok és szakképző **intézményeik felnőttképzésben betöltött szerepe gyengült**. Ez a ráfordítás a felnőttképzés működtetésére és fejlesztésére fordított összes államháztartási forrásnak 2006-ban 7,5%-át, 2009-ben mindössze 4,9%-át tette ki.

Az országos tendenciának megfelelően **az ellenőrzött önkormányzatok körében is megfigyelhető volt a felnőttképzési tevékenység visszaesése**. A 2006/2007-es tanévben 69 intézmény foglalkozott felnőttképzéssel, számuk a vizsgált időszak végére 50-re (27,5%-kal) csökkent, melyet a jelentés 18. számú melléklete mutat be. Az átszervezések miatt a szakképző intézmények száma is közel ekkora arányban (22%) csökkent. Az iskolák fenntartói a felnőttképzésben való részvétel csökkenésének okai között kiemelt szerepet tulajdonítottak az RMK-k pályáztatási rendszerének. A szűkülő pályázati források és az RMK-k ajánlattételi felhívásai együttesen olyan feltételeket támasztottak a pályázóval szemben, melyet az önkormányzati intézmények nehezebben tudtak teljesíteni, mert **a költségvetési szervek és a versenyszféra közötti szabályozási különbség** (a kötelező közalkalmazotti előírások, túlórákorlát a költségvetési szerveknél) az önkormányzati fenntartású intézmények számára többletköltségeket okozott, emiatt **versenyhátrányban voltak a nem költségvetési szerveként működő felnőttképző szervezetekkel szemben**. Valamennyi képző szervezet érintő csökkentő tényező volt, a 2008 őszétől tapasztalható gazdasági válság, amely visszafogta a vállalkozók saját erős képzési megrendeléseit⁶⁰.

⁵⁹ Az adatokat a jelentés 6. számú melléklete mutatja be.

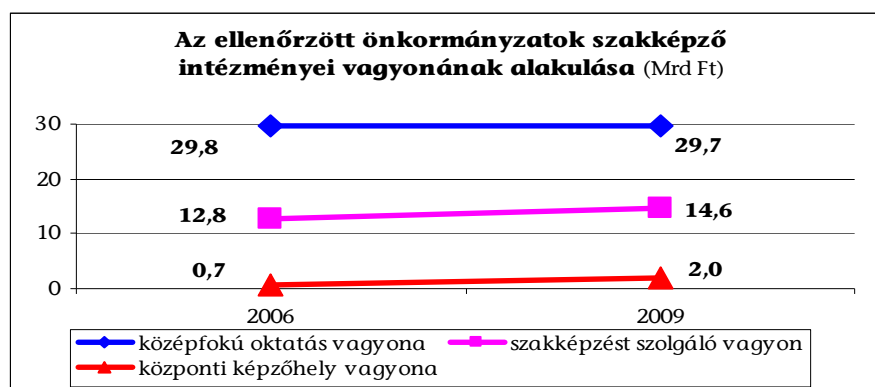
⁶⁰ Az indokokat a Nyíregyháza Megyei Jogú Város önkormányzata, Pest Megye Önkormányzata, Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata, valamint Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata nevesítette.

A 2006-2009. években, az **ellenőrzött 11 önkormányzat** az általuk fenntartott intézményekben **összesen 0,64 Mrd Ft-ot költött felnőttképzésre** (a jelentés 22. számú melléklete adatai alapján). Az e célra fordított **kiadások** abszolút összegben és arányaiban is **csökkenő tendenciát mutattak**. A vizsgált időszak első évében még 0,2 Mrd Ft-ot mutattak ki felnőttképzési kiadásként, ami a nappali rendszerű felnőttoktatással együtt elszámolt kiadások 16,9%-át tette ki. Az időszak végén már csak 0,09 Mrd Ft-ot számoltak el felnőttképzés címén, ez az összeg már csak 11,4%-át képviselte a felnőtt korúakkal kapcsolatos összes kiadásnak.

A vizsgált önkormányzatok fenntartásában és TISZK keretében működő szakképzést folytató **intézményeinél a 2006-ról a 2009-re a felnőttképzésből származó bevételek 46,4%-kal csökkentek**. Ugyanakkor az érintett intézményeknél a felnőttképzésben részt vettek száma a 2006. évről a 2009. évre 19,6%-kal növekedett, ami nem a tanfolyami létszám növekedéséből, hanem az alacsonyabb bevételt eredményező vizsgáztatásból származott. A **vizsgadíjak nem ellentételezték a jelentősebb összeget képviselő kieső tanfolyami bevételeket**⁶¹. A bevételek alacsony szintje nem ösztönözte az intézményeket arra, hogy a felnőttképzésben vállalt szerepükkel elősegítsék az álláskereső munkaező-piaci pozíciójának javulását.

A vizsgált körben a középfokú oktatás feladatát szolgáló vagyon közel felét (46,6%-át) tette ki a felnőttek képzésébe leginkább bevonható szakképzési célú eszközállomány, amelyet a jelentés 20. számú melléklete mutat be.

Az ellenőrzött önkormányzatok a vizsgált időszak átlagában közel 30 Mrd Ft értékű vagyonnal látták el a középfokú oktatás kötelező feladatát. Ezen belül a szakképzést szolgáló vagyon 12,8 Mrd Ft értékről 14,6 Mrd Ft-ra emelkedett az időszak alatt, ez a központi képzőhelyek kialakításának volt az eredménye.

Az infrastruktúra fejlesztéseként létrehozott központi képzőhelyek vagyónának értéke közel háromszorosára növekedett (295,1%). Az így kialakított modern központi képzőhelyek kihasználtsága⁶² mindössze 68,9% volt, alapvetően azért, mert a nappali rendszerű szakképzés a tervezettnél kisebb arányban kötötte le a kapacitást. Felnőttképzés céljára az összes teljesített óraszám 4,2%-át fordították.

⁶¹ A változások kimutatása a jelentés 21. és 23. számú mellékletei alapján történt.

⁶² amelyet a jelentés 25. számú melléklete mutat be és alapoz meg

A felnőttképzés volumenének csökkenése annak ellenére következett be, hogy a tárgyi feltételrendszer korszerűsödött. A vizsgálat megállapította, hogy az ellenőrzött önkormányzatok szakközépiskolai és szakiskolai oktatásában dolgozó pedagógusok egyre kisebb arányban oktattak felnőttképzésben, a 2006/2007-es tanévben 8,6%, a 2009/2010-es tanévben már csak 6,1%-uk⁶³.

A felnőttképzésben résztvevők számának⁶⁴ 19%-os növekedésében meghatározó szerepet játszott, az önkormányzati intézmények vizsgaszervezésein megjelentek számának emelkedése, melyre a statisztika nem tartalmaz elkülönített adatot.

Az önkormányzati **intézményeknek** az alapfeladat ellátásához rendelkezésükre álló vagyon, illetve emberi erőforrás kihasználtsága alapján **vannak olyan tartalékaik, amelyek a felnőttképzésben hasznosítók**. A jogszabályalkotó a TISZK-ek⁶⁵ belépésével kívánta elősegíteni az intézményi integrációt és a szakképzési feladatok szervezésének koncentrációját. A törvénymódosítás⁶⁶ eredményeként megváltozott **TISZK rendszer legfőbb célja a szak- és felnőttképzés munkaerő-piaci igényekkel való összehangolása lett**. A 2007. évi CII. tv. 2. § (2) bekezdése alapján újjászervezett TISZK-ekkel lehetőség nyílt a keresletvezérelt szak- és felnőttképzés megszervezésére, a szakképző intézmények integrációjára, a széttagoltság és párhuzamosságok megszüntetésére. A célok közül a képzés irányításában az RFKB hatáskörének a 2007. évi CII. tv. 33. §-a szerinti bővítésével megvalósult a gazdaság igényei szerinti képzésirányítás, a szakképző szervek integrációjának mértéke pedig elérte a 82,6%-ot.

Az elsőgenerációs TISZK-ek (vizsgált 11) létrehozására⁶⁷ az önkormányzatok a HEFOP 3.2.2. és a központi képzőhelyek infrastruktúrájának kialakításához és fejlesztéséhez a HEFOP 4.1.1. operatív programokból – a hatályos támogatási szerződések szerint – közel 12,7 Mrd Ft vissza nem térítendő támogatásban részesültek. (A vizsgált TISZK-ek esetén az operatív programokat és a támogatási összegeket a jelentés 24. számú melléklete mutatja be.) A vizsgált önkormányzatok esetében a 2006/2007-es tanévben 115 intézmény 40%-a (46 intézmény) működött TISZK-hez csatlakozva, míg ez az arány a 2009/2010-es tanévre megduplázódott (90 intézményből 78 intézmény tartozott TISZK-hez)⁶⁸.

A HEFOP programokban az elsőgenerációs TISZK-ek felnőttképzésre vonatkozó indikátorai a felnőttképzési programok kidolgozása, a pedagógus továbbképzés, felkészítés, illetve az intézményi és program akkreditáció megszerzése voltak. A 2007. évi CII. tv. 2. § (2) bekezdése alapján újjászervezett TISZK-ek esetén a TÁMOP-ban vállalt felnőttképzési indikátorok a pedagógus, oktatói továbbképzés, a felnőttképzésben résztvevők számának emelkedése, a szakmájukban magasabb szinten továbbtanulók, és a hátrányos helyzetű tanulók részvételi arányának növelése voltak.

---

⁶³ A létszámadatokat a jelentés 19. számú melléklete tartalmazza.

⁶⁴ a jelentés 21. számú melléklete szerint

⁶⁵ A TISZK-ek megalakulásának jellemzőit a jelentés 6. számú függeléke, a megalakulásukat támogató forrásokat a jelentés 5. sz. melléklete mutatja be.

⁶⁶ a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. tv-t módosító 2007. évi CII. tv.

⁶⁷ A HEFOP programokból ekkor az országban 16 TISZK alakítását támogatták.

⁶⁸ A jelentés 18. számú mellékletében szereplő adatok szerint.

A munkaerő-piac változásaihoz igazodó szakmai tudás megszerzését a TISZK-ek mellett regionális illetékességgel kilenc RKK biztosította, amelyeknek alapításában a székhely szerinti területi önkormányzatok is részt vettek. A részben párhuzamos feladatot végző két szakképző hálózat alapfeladatának ellátása állami pénzeszközök felhasználásával történik, ezért az észszerű gazdálkodás érdekében **szorosabb együttműködés** szükséges, amely a vizsgált években **nem alakult ki.** A jelenlegi kapcsolatot mindössze az RKK-k által a TISZK-ek gyakorlólhelyének bérlése jelentette.

Gátolta az együttműködés kibontakozását a szervezeti összehangolatlanosság, hogy **az RKK és a TISZK** a piaci alapon működő felnőttképzésben **egymásnak is konkurenciát jelentettek.** A jelentős gyakorlati kapacitással rendelkező TISZK-ek lehetőséget nyújtanak az RKK-knak a képzés helyszínének közös kialakításában, de az iskolarendszerű képzés szakmai bázisa, emberi erőforrása is bevonható a képzési profil kialakításába, a taneszközök, módszertanok fejlesztésébe is.

A felnőttképzés irányítói e szervek együttműködésének kereteit forrás oldalról nem biztosították.

Az SZMM, az FSHZ és egy külső szakértőből álló munkacsoport javaslatot készített az RKK-k és a TISZK-ek együttműködésének erősítésére. Az egy régióban működő állami finanszírozású, illetve állami támogatású szakképzést, felnőttképzést, folytató intézmények hálózatszerű együttműködését látták szükségyszerűnek a térség gazdasági szereplőinek a bevonásával. A jelenleg külön-külön rendszerben működő felnőttképző szervek egy regionális hálózattá való szervezését a TÁMOP 2.2.5. „Regionális képzési hálózatok kialakítása” és a TIOP 3.1.2. „A regionális képző központok infrastrukturális fejlesztése” konstrukciókkal tervezték kialakítani. Az elképzelések azonban nem valósultak meg. A gazdasági válság miatt 2009-ben a TIOP-ból a Gazdaságfejlesztési Operatív Programba csoportosították át a forrásokat, amely érintette az RKK-k infrastrukturális fejlesztésére korábban rendelkezésre álló összeget is.

4. A FINANSZÍROZÁS SZEREPE A FELNŐTTKÉPZÉSI CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁBAN

A felnőttképzés legfontosabb céljainak eléréséhez, ahhoz, hogy a felnőttképzéssel a társadalom minden tagja eredményesen tudjon bekapcsolódni a munka világába, a felnőtt folyamatosan megőrizhesse, vagy javíthassa munkavállalói pozícióját, **az Fktv. megjelölte a képzések finanszírozásának csatornáit** és rendelkezett a felnőttképzés technikai feltételei fejlesztésének támogatásáról is.

Az Fktv-ben rögzítettek alapján a felnőttképzés államháztartási forrásai a központi költségvetés, a szakképzési hozzájárulásnak a felnőttképzésre elszámolható része, az MPA foglalkoztatási és képzési alaprészei, valamint 2007. január 1-jéig a személyi jövedelemadó-kedvezmény volt. A felnőttképzés és fejlesztésének államháztartási forrásait egészítik ki az uniós és egyéb nemzetközi források, valamint a munkáltatói-, egyéni saját hozzájárulások.

Az elmúlt négy évben **a realizált források a felnőttképzési és -fejlesztési célok, feladatok ütemezett megvalósítását maradéktalanul nem tet-**

ték lehetővé. A felnőttképzést és szakképzést irányító minisztérium jogszabályi előírás hiányában nem készítetett ütemezett cselekvési- és forrás tervet a kitűzött célok és feladatok megvalósítására. A részben utólag tervezett források – elsősorban az ÚMFT operatív programjainak megalkotása⁶⁹, majd módosítása – előrevetítették azt a tényt, hogy nevesített források hozzárendelése nélkül egyes feladatok, forráshiány miatt, az egész életen át tartó tanulás feladatai végrehajtására kiadott kormányhatározatban előírt határidőkre nem teljesülnek. Az egész életen át tartó tanulás feladatainak teljesüléséről számot adó kormányjelentések összeállítását követően sem módosították a határidőre nem teljesült feladatok megvalósításának ütemezését. Forráshiány miatt elmaradt például a különböző felnőttképzési intézménytípusok hálózatszerű hasznosítása⁷⁰, az ösztönző szervezeti megoldásoktól elvárt költséghatékonyság javítása is, amit az OGY Fejlesztési Konceptiója is célként fogalmazott meg⁷¹.

Magyarországon a felnőttképzésre fordított pénzeszközök számbavételéről a statisztikai adatszolgáltatási kötelezettség rendelkezik⁷², amely a befejezett tanfolyami képzések költségeire terjed ki. A felnőttképzési statisztikai adatszolgáltatás szerint **a valamennyi felnőttképzési típusra fordított források⁷³, a 2006. évi 18,9 Mrd Ft-ról a 2009. évre 38,3 Mrd Ft-ra növekedtek, ezáltal a felnőttképzés keretében indított képzések finanszírozására a vizsgált időszakban összesen 119,5 Mrd Ft-ot fordítottak. Az időszakon belüli nagyarányú növekedés visszavezethető arra, hogy az Fktv. 2007. január 1-jével hatályba lépő módosítása⁷⁴ a statisztikai kötelezettség teljesítését elmulasztó intézményeket kizárta felnőttképzés államháztartási és uniós forrásból való támogatásából. Ennek hatására is javult a statisztikai adatszolgáltatási kötelezettség, több képzés adatai váltak ismertté. A források összetételét, megoszlását tekintve, **az államháztartási támogatások részaránya volt a legnagyobb**, a 2006-2009. években összesen 41,8%-ot – 49,9 Mrd Ft-ot – képviselt.**

---

⁶⁹ a TÁMOP, TIOP,

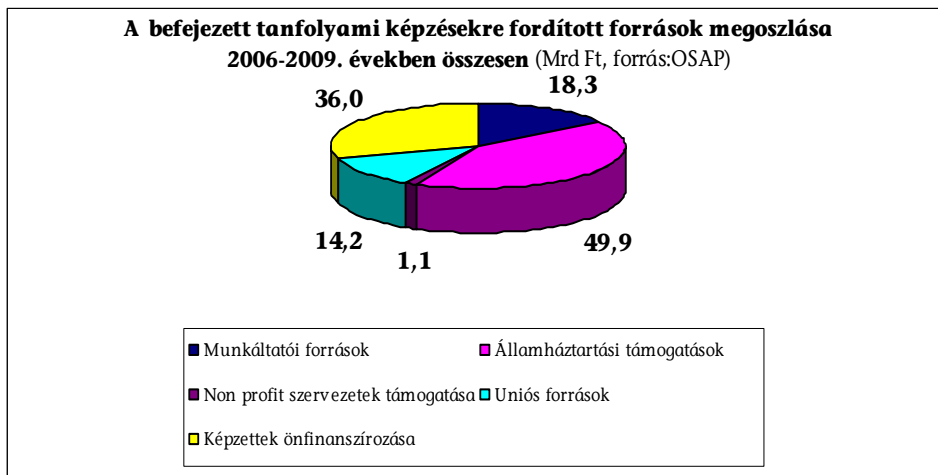
⁷⁰ A feladat határideje 2006. március 31-e volt.

⁷¹ A költséghatékonyságot ösztönző szervezeti megoldások bevezetésének célját a 96/2005. (XII. 25.) OGY határozat is megfogalmazta a 2.5.1. prioritáscsoport 2. pontjában.

⁷² OSAP 1665. számú adatszolgáltatási kötelezettség során a tiszta képzési költségeket gyűjtik, amibe nem tartoznak bele a képzéshez kapcsolódó juttatások (keresetpótló, utazási kedvezmény, élelmezési hozzájárulás stb.).

⁷³ A jelentés 10. számú melléklete tartalmazza a vizsgált időszakban a felnőttképzési statisztikai adatszolgáltatás alapján számba vett adatokat.

⁷⁴ a 2006. évi CXIV. tv

A források növekedése a megelőző évhez viszonyítva erősen ingadozott (a növekedések 34,2–45,0–3,9% voltak). A 2008. évi forrásnövekedést egyrészt az eredményezte, hogy az uniós források 76,1%-kal⁷⁵ növekedtek. (A 2007-2013. programozási időszak pályázati felhívásaira indult projektek hatása a 2008. évben vált érezhetővé.) Másrészt a szakképzési hozzájárulási kötelezettség terhére elszámolt munkáltatói képzések költségei 59,3%-kal bővültek. A kamarai tájékoztatók hatására a munkáltatók egyre inkább felismerték annak a jelentőségét, hogy a járulékbefizetés helyett a munkáltató érdeke a saját dolgozók képzése.

A célokkal és az irányító szervi elvárásokkal szemben – a felnőttképzési statisztikai adatszolgáltatás alapján – **a felnőttképzés forrásvolumene** alapvetően a gazdaságilag **fejlettebb és foglalkoztatási szempontból kevésbé hátrányos térségekben növekedett**, így **nem segítette** az OGY Fejlesztési Koncepciójában és a Kormány által az egész életen át tartó tanulás feladatrendszerében meghatározottak szerint az elmaradott térségek és **a hátrányos helyzetű emberek felzárkóztatását**.

A forrásokból a régiók közül a közép-dunántúli és a közép-magyarországi régiók részesedése növekedett 9,0%-ról 9,9%-ra, valamint 36,5%-ról 51,6%-ra. A többi régió részesedése csökkenő tendenciát mutatott, holott hátrányos helyzetük miatt a felnőttképzésre itt lett volna nagyobb szükség. Az adatok változása egyértelműen bizonyítja, hogy elsősorban **ott történt határozott előrelépés a felnőttképzés volumenében, ahol a vállalkozások**, beruházások a saját erő biztosításával **nagyobb fizetőképes keresletet jelentettek**.

A vizsgált időszakban annak ellenére, hogy a felnőttképzések, -fejlesztések finanszírozásában az állam szerepe növekedett, **a realizált forrásokból megvalósult felnőttképzések**, fejlesztések összességében **nem voltak hatással a munkanélküliség alakulására**. A felnőttképzési forrásokból megvalósított képzések a szakképzett munkaerő kínálatot bővítik, de a munkanélküliek számának változása alapvetően a gazdaság munkaerő igényétől függ.

⁷⁵ a hazai társfinanszírozással együtt számba véve,

2006-ról 2009-re 3,8%-kal csökkent a foglalkoztatottak száma, a foglalkoztatási ráta pedig 50,9%-ról 49,2%-ra mérséklődött⁷⁶. Az ÁFSZ-nél nyilvántartott állás-keresők havi átlagos létszáma a 2006. évi 393 465 fővel szemben a 2009. évre 561 768 főre (42,8%-kal) nőtt⁷⁷.

Az SZMM az irányítási hatáskörébe tartozó intézkedésekkel nem tudta elősegíteni a feladatok hiánytalan teljesülését, melynek alapvetően két oka volt. Az első, hogy **a felnőttképzésért felelős minisztériumnak részben volt ráhatása és ráhatása a felnőttképzéshez, illetve annak fejlesztéséhez szükséges pénzügyi forrásokra, összetételükre és nagyságukra.** Az SZMM **felnőttképzés irányítási feladatai között**, a szociális és munkaügyi miniszter hatásköréről szóló 170/2006. (VII. 28.) Korm. rendeletben előírtak értelmében **nem szerepelt a felnőttképzéshez és fejlesztéséhez szükséges források felmérése**, valamint ebben a körben realizált források **számbavétele**. A második ok, hogy az aktív munkaerő-piaci politikákat az MPA kereteihez és céljaihoz illesztették, de a **tervezett felhasználás kiindulópontját nem** elsősorban **a forrásszükséglet, hanem a rendelkezésre álló pénzügyi nagysága határozta meg.**

Az SZMM teljes körű információval az MPA-ból nyújtott támogatásokról és a szakképzési hozzájárulás felnőttképzésre elszámolt összegéről rendelkezett. Az MPA foglalkoztatási alaprész decentralizált keretének felhasználására, a szakképzési hozzájárulási kötelezettség terhére elszámolt, a gazdálkodó szervezetek saját dolgozóinak képzésére fordított összegek nagyságára azonban közvetlen ráhatása nem volt. A felnőttképzési statisztikai adatszolgáltatásból nyert információk sem tették lehetővé a felnőttképzésre fordított források teljes körű áttekintését, mivel az adatszolgáltatási kötelezettségnek nem minden felnőttképzést folytató szervezet tett eleget⁷⁸.

A 2006-2009. évek között az államháztartási források, valamint az uniós források felhasználási mechanizmusán alapuló **felnőttképzés finanszírozási rendszerének működése** szabályozási oldalról a felnőttképzésben közreműködők részére az egyéni és szervezeti képzési célok megvalósítása szempontjából **stabil volt, de irányítói szinten nem volt átlátható és kiszámítható.** A nem teljes körű felnőttképzési statisztikai adatszolgáltatás, illetve az uniós források felhasználásáról kapott részleges adatok miatt⁷⁹ a felnőttképzésre és fejlesztésére felhasznált támogatott források alakulását a felnőttképzésért felelős minisztérium nem tekintette át.

A vizsgált időszakban felnőttképzésért felelős minisztérium rendelkezésére álló, és a minisztérium által számba vett államháztartási- és uniós támogatási for-

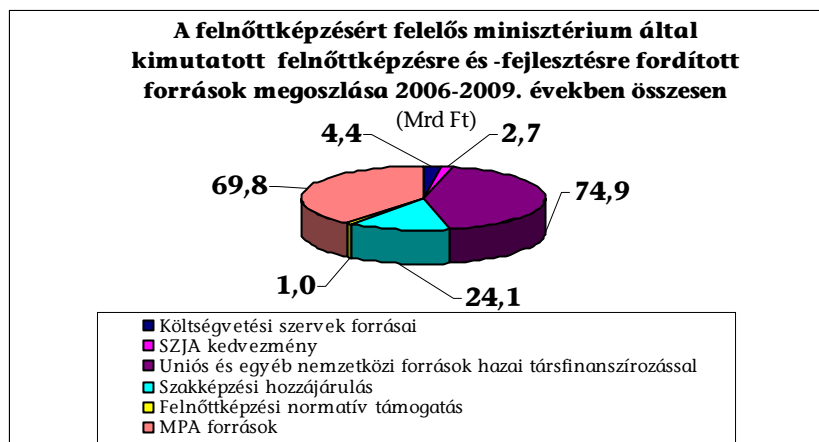
⁷⁶ http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_q1f001.html

⁷⁷ A nyilvántartott álláskeresők havi átlagos létszámának a változását a jelentés 17. számú melléklete tartalmazza.

⁷⁸ A felnőttképzési adatszolgáltatási kötelezettségüket elsősorban azok a felnőttképzést folytató szervezetek teljesítették, melyek állami, vagy uniós támogatásokra pályáztak.

⁷⁹ A tárcának elsősorban azokról az uniós forrásokból támogatott projektekről volt részletes információja, amelynek a tárca volt a kedvezményezettje, illetve a kiemelt projektek esetén a havonta megtartott projekt-végrehajtási értekezlet keretében tájékozódott a szakmai megvalósulásról.

rások alapján a felnőttképzésben és -fejlesztésében az állami források szerepe volt a meghatározó. Ezek az adatok a statisztikai adatszolgáltatásban szereplő adatokkal ellentétben a befejezett tanfolyamok tiszta képzési költségein felül már tartalmazzák a képzéshez kapcsolódó juttatások és a felnőttképzés tartalmi és eszközfejlesztéséhez kapcsolódó költségeit és a folyamatban lévő képzések, képzési programok ráfordításait is. Az ekképpen számba vett források közül **az elmúlt négy évben az államháztartási források számottevően nem növekedtek**, 2,1%-kal emelkedtek. A kimutatott államháztartási források⁸⁰ összesen 102 Mrd Ft-ot tettek ki, melyből a felnőttképzési statisztikai adatszolgáltatás szerint 49,9 Mrd Ft-t fordítottak a befejezett tanfolyamok képzési költségeire. A felnőttképzési piacon már meglévő államháztartási pénzeszközöket egészítette ki a hazai társfinanszírozással együtt az uniós forrás, melynek elmúlt négy évben kimutatott összege 74,9 Mrd Ft⁸¹ volt

A számba vett államháztartási források összege a felnőttképzési normatív támogatás kivételével a 2008. évben volt a legmagasabb. A 2009. évi realizált államháztartási források a 2008. évihez viszonyítva 5,6 Mrd Ft-tal, 18,6%-kal csökkentek. A 2009. évi visszaesést elsősorban az okozta, hogy az MPA-ból a foglalkoztatást elősegítő képzésekre fordítható források alakulását a 2008 őszi jelentkező gazdasági válság hatásának enyhítésére hozott, elsősorban a munkahelyek megőrzését elősegítő központi intézkedések befolyásolták. Az MPA foglalkoztatási alaprészt decentralizált kerete 2009. évi tervezésénél, a 30,2 Mrd Ft tervezett keret összegén belül 10 Mrd Ft került válságkezelésre elkülönítésre. Ezt az összeget a MAT a 2/2009. (I. 7.) határozatával az MPA foglalkoztatási alaprészt központi keretébe csoportosította át. Az átcsoportosított 10 Mrd Ft forrás terhére történt a „Munkahelyek megőrzéséért” központi program finanszírozása, melyből 2009. december 31-ig mindössze 5,3 millió Ft-ot használtak fel felnőttképzésre.

A felnőttképzésre és a felnőttképzés fejlesztésére fordított 176,9 Mrd Ft forrás nem tudta meggátolni a foglalkoztatottak számának csökkenését.

Az elmúlt négy évben államháztartási forrásból felnőttképzésre fordított 102 Mrd Ft-ból 42,3 Mrd Ft-ot, a 74,9 Mrd Ft uniós forrásból 22,8 Mrd Ft-ot – össze-

⁸⁰ Az adatok számba vétele a jelentés 3. számú melléklete alapján történt.

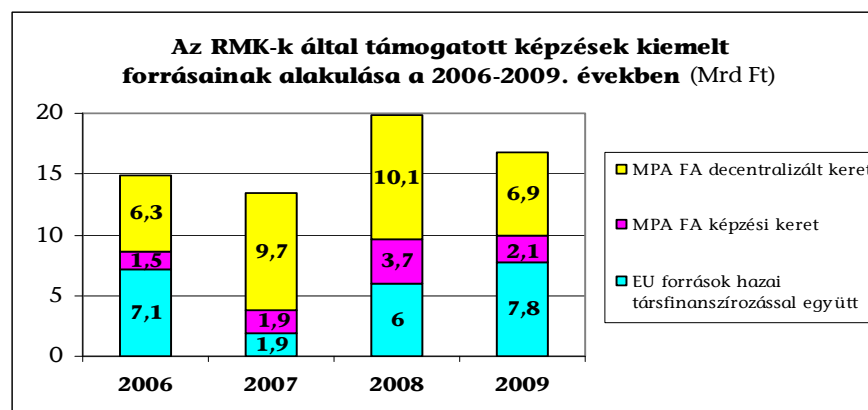
⁸¹ A számítás alapja a jelentés 4. számú melléklete volt.

sen **65,1 Mrd Ft-ot** – használtak fel az **RMK-k a hallgatók képzési támogatására és egyéb juttatásaira fordítottak.**

Az MPA foglalkoztatási alaprész decentralizált keretének régiók közötti felosztásánál a MAT figyelembe vette régióként a nyilvántartott álláskereső-, pályakezdők, a tartósan munkanélküliek-, az aktív eszközökben részt vettek megoszlását, a járadékrendszerbe újonnan belépők korábbi keresetének, valamint az aktívítási ráta mutatóját, melyekhez eltérő súlyarányokat rendeltek.

A MAT döntését alátámasztó számítás alapján az RMK-k között felosztott forrás közvetlen segítette az egész életen át tartó tanulás esélyteremtés és a képzés munkaerő-piaci kapcsolata erősítése prioritásainak megvalósulását. A decentralizált kereten belül az adott régiónál a képzésekre tervezett forrás összegét az adott régióban működő munkaügyi tanács javaslatát figyelembe véve az adott RMK főigazgatója hagyta jóvá.

A 2006-2009. években a nyilvántartott álláskereső havi átlagos létszámának a növekedését nem követte az RMK-k bázisán megvalósuló képzések hallgatói számának, valamint a képzésekre fordított források nagyobb ütemű növekedése. A 2006-ról 2009-re a nyilvántartott álláskereső havi átlagos létszámának 42,8%-os növekedése mellett, az RMK-k megrendelésére megvalósított képzések hallgatóinak száma 13,5%-kal csökkent⁸². A 2006-ról 2009-re **az RMK-k rendelkezésére álló összes forrás 13,2%-kal emelkedett.** A növekedés elsősorban az uniós és egyéb nemzetközi források, valamint az MPA foglalkoztatási alaprész decentralizált kerete és képzési kerete bővülésének az eredménye volt. A tendenciájában növekvő források mögött azonban az évenkénti forrásváltások dinamikája eltérő volt.

⁸² A vonatkozó adatok változását a jelentés 11., 13. és 17. számú mellékletei rögzítik.

Az aktív munkaerő-piaci politika részét képező **munkaerő-piaci képzésre** 2009-ben **kevesebb forrás jutott, holott ebben az évben gyorsult fel a munkanélküliség növekedése**. Az RMK-knál nyilvántartott álláskeresők száma 2009-ben 27%-kal haladta meg az előző évit.

5. A FELNŐTTKÉPZÉS EREDMÉNYESSÉGÉNEK RENDSZERE

5.1. Az eredményességet és hatékonyságot mérő információs rendszer kialakítása és működtetése, a közreműködők érdekeltsége az eredményes és hatékony képzésben

A **felnttktkptzts irnytytstsnknk bizonytalnságnk** nemcsak a feladatok szervezésében, hanem a hálózati és **információs rendszerek működésében is megmutatkoztak**⁸³. Ahhoz, hogy a szak- és felnttktkptzts érzékenyen tudjon reagálni a gazdaság, munkaerő-piaci kereslet változásaira folyamatos előrejelzésre, tervezésre, azonnali intézkedésekre van szükség, amit jelenleg nem támogat kellően a statisztikai rendszer, és egy összefüggő, teljes és megfelelő feldolgozottságú nyilvántartási rendszer. Éppen ezért kiemelt jelentősége van annak, hogy a támogatott képzésekhez szükséges állami források tervezéséhez és felhasználásának értékeléséhez számszerűsített eredményességi és hatékonysági követelmények megállapítását lehetővé tevő információk álljanak rendelkezésre. Mivel ilyen értékelhető információk nem voltak, ez is hozzájárult ahhoz, hogy a kereslet-orientált képzés nem az Fktv., valamint az OGY Fejlesztési Kon koncepciója és az azokat kibontó kormánystratégia⁸⁴ által meghatározott céloknak megfelelően valósult meg a vizsgált időszakban.

A felnttktkptzts eredményességét és hatékonyságát is mérő **egységes integrált felnttktkptztsi információs rendszer** 2006 és 2009 között **nem működött**. Kialakítását nem jogszabály, hanem az egész életen át tartó tanulás stratégiáját elfogadó kormányhatározat írta elő. A gyakorlatban a felnttktkptztszel összefüggő különböző információs rendszerek adatbázisából származó adatok együttesen teremtették meg a felnttktkptztsre vonatkozó döntések megalapozásának lehetőségét. Ezek az információs rendszerek azonban **nem biztosították a felnttktkptzts**, valamint forrásai **átláthatóságát**. Ezek alapján **nem lehetett** a teljes felnttktkptzts hatékonyságát, eredményességét mérő **indikátorokat képezni**⁸⁵.

A jogszabályok és a felnttktkptztsért felelős minisztérium nem határozták meg a támogatott képzések számszerűsített hatékonysági, eredményességi indikátorait. A konkrét feladatellátást szabályozó jogsza-

⁸³ Ez utóbbi két rendszer hiányát, illetve „fejlesztés alatt állását” az SZMM is elismerte a felnőtt-tanulás és oktatás fejlődéséről és helyzetéről 2008 novemberében készült Magyarország nemzeti jelentés I. rész 2.3. pontjában.

⁸⁴ 2212/2005. (X. 13.) Korm. határozat fogadta el.

⁸⁵ A felnttktkptztsék körében egyedül az ÁFSZ által kialakított és működtetett felnttktkptztsi információs rendszer mérte az RMK-k megrendelése alapján megvalósult képzések eredményességét.

bályok ugyanakkor tartalmaztak olyan követelményeket, normatívákat, előírásokat, amelyeket a támogatott felnőttképzési tevékenység teljesítése során figyelembe kellett venni.

A foglalkoztatást elősegítő képzéseknél a támogatási rendszer szabályai közvetlenül tették érdekeltté a felnőttképzést folytató intézményeket abban, hogy csökkenjen a képzésekről való lemorzsolódás. Például az RMK-k nem a képző intézményt, az adott tanfolyamot támogatják, hanem a hallgatót a tanfolyamon eltöltött idővel arányosan. A lemorzsolódott hallgató után járó képzési költséget a képző intézmény a hallgatónak a tanfolyamról való lemorzsolódásának időpontjáig arányosan kapja meg. Adott számú hallgató lemorzsolódása esetén a képzés veszteséges lesz.

Eredményességi elvárásként a 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet 2. § (2) pontja az RMK-knak azt írta elő, hogy azokat a képzési irányokat kell kiválasztani, amelyekhez tartozó képzéseket elvégzett személyek várhatóan a legnagyobb arányban helyezkednek el a munkaerő-piacon.

A képzési-, képzést is tartalmazó **központi programok** támogatási szerződésai – a támogatások forrásától függetlenül – a programok céljaival összefüggően **tartalmaztak eredményességi követelményeket**, de ezek specifikus programindikátorok voltak (pl.: a programot a tárgyévben sikeresen befejezettek száma, a képzésben részt vettek száma, a képzést eredményesen teljesítők száma, a képzettséget szerzett személyek száma). Egyes⁸⁶ központi programok hatásindikátorként a képzések után elhelyezkedettek, vagy a programot egyéb pozitív kimenettel záró személyek arányát, számát számszerűsítették. A különböző eredményességi követelmények, az esetenként előírt hatásindikátorok **az országos szintű összesített és összehasonlító értékeléseket nem tették lehetővé**.

Az aktív eszközök működtetésével szemben támasztott eredményességi és hatékonysági követelmények szükségszerűségét felismerve, az ÁFSZ stratégiája határozott meg ezzel összefüggésben szempontokat, melyek szerint „Az ÁFSZ teljesítménye két tényezőből tevődik össze: az eredményességből és a hatékonyságból. Az eredményesség legfőbb mutatója, hogy az ÁFSZ céljai folyamatosan megfelelnek a külső környezet szereplői (társadalom, ügyfelek, stb.) által támasztott elvárásoknak, illetve az ÁFSZ képes elérni a kitűzött célokat. A hatékonyság pedig az, amikor az ÁFSZ kitűzött céljait a rendelkezésre álló erőforrások gazdaságos felhasználásával éri el, illetve adott értékű output a lehető legkevesebb inputtal jön létre.”

Az FSZH – az RMK-k és RKK-k tevékenységével, együttműködésükkel összefüggően a foglalkoztatást elősegítő képzések támogatására vonatkozó hatályos **szakmai eljárásrendjében** – rendelkezett a képzések hatékonyságvizsgálatáról, melyben az ÁFSZ stratégiájában rögzítettektől eltérően **nem hatékonysági, hanem eredményességet értékelő**, nem számszerűsített **szempontrendszert rögzített**. Hatékonysági követelményeket nem írt elő.

⁸⁶ Hatásindikátort tartalmaztak például a HEFOP 1.1. „A munkanélküliség megelőzése és kezelése”, a HEFOP 2.3. „A hátrányos helyzetű emberek foglalkoztathatóságának javítása, különös tekintettel a roma népességre”, a TÁMOP 2.3.1. „Új Pálya”, TÁMOP 1.1.2. „Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért” központi programok.

„Ha a képzés befejezését követő három hónap alatt a támogatott iskolarendszerű képzésben továbbtanul, vagy felsőoktatási intézmény nappali tagozatán folytat tanulmányokat, továbbá rövid időtartamra, de munkaviszonyt vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonyt létesített, akkor a képzés pozitív kimenettel zárult; ha a munkaviszonyának fennállása alatt a gyes-en, gyed-en lévő, terhességi gyermekágyi segélyben részesülő támogatott a képzés befejezését követően három hónapon belül nem állt munkába, nem tekinthető eredménytelennek a kimenet.”

Az FSZH a foglalkoztatáspolitikai irányelvek megalapozására, a regionális döntések alátámasztására, valamint az ÁFSZ jogszabályban előírt feladatai informatikai támogatására **kialakította felnőttképzési információs rendszert** (FIR), melynek adatbázisa az RMK-k, az RKK-k és az NSZFI felnőttképzési feladataira vonatkozó adatait is tartalmazta. **A FIR** adatbázisából nyerhető indikátor – a monitoring vizsgálatok FIR-ben rögzített adatai alapján – már **mérte**⁸⁷ az RMK-k megrendelt és befejezett képzéseinél **az eredményességet**⁸⁸.

A képzések éves eredményességi és hatékonysági vizsgálatánál az FSZH a FIR-ből nyert adatok alapján értékelte az adott évi képzési célok teljesülését, kimutatta az egy főre vetített támogatási összeget és az előző évhez képest tapasztalható változást, de az eltérések okait nem tárta fel, így elmaradt a működés javításához szükséges visszacsatolás.

Az RKK-knál az eredményesség mérésének kialakítása 2010. I. félévében folyamatban volt. Az RKK-k saját kiépített belső információs rendszerük keretében a 23/2005. (XII. 26.) FMM rendelet alapján, a helyi sajátosságoknak megfelelően vizsgálták a képzést eredményesen teljesítő hallgatók elhelyezkedési adatait.

Az **RKK-k** a vizsgált időszakban külön-külön a **saját maguk számára** a minőségpolitikai célok között, és esetenként az RMK-kkal kötött keretmegállapodásokban **meghatározták az** általuk nyújtott képzésekkel szemben támasztott **számszerűsített** eredményességi és hatékonysági **követelményeket**. Az FSZH nem adott ki az eredményességi mutatókra iránymutatást, ennek hiányában a képzések RKK hálózati szinten mért eredményességét – a nyomon követés adatain felül –, egységes kritériumok alapján értékelni nem lehetett. A különböző eredményességi tényezők eltérő tartalmakat határoztak meg.

A Nyíregyházi RKK például 2006. és 2007. évben a képzésre vonatkozó minőségcélok között határozta meg, hogy a tanfolyamot elkezdő hallgatók 95%-a jusson el a záróvizsgáig, a képzés sikeres befejezése után a szakmai vizsgára jelentkezett hallgatók több mint 80%-a szerezzen szakképesítést, vagy bizonyítványt. A munkahelymegtartó képzés esetén a végzettek több mint 90%-a tudja megtartani munkahelyét és a hallgatói elégedettség mérése alapján számított értékpontok

---

⁸⁷ A FIR adatbázisa a felnőttképzéssel összefüggő információk egy részét gyűjtötte, mivel nem tartalmazta azoknak a képzéseknek az adatait, melyek nem az RMK-k megrendelésére szerveződtek, valamint nem az RKK-k bonyolították le.

⁸⁸ A vizsgálat szempontjából a képzés eredményességének egyik minősítő mutatója a sikeresen vizsgát tettek és elhelyezkedettek arányának a növekedése.

csoportonkénti átlaga haladja meg a 2006. évben a 65 pontot, a 2007. évben pedig a 75 pontot.

A Békéscsabai RKK és a Dél-alföldi RMK a keret-megállapodásban célcsoportonként meghatározta a lemorzsolódás maximális értékét, a sikeresen vizsgázók arányának minimumát, továbbá az elhelyezkedés arányát.

A vizsgált **önkormányzatok sem írták elő**, a TISZK-ek sem alakították ki a **felnttkepzések és hallgatóik adatait rögzítő, a képzések eredményességét, hatékonyságát mérő információs rendszert**. Az **önkormányzatok**, a felnttkepzést folytató intézményeik és a TISZK-ek információs rendszert nem működtettek, de minőségirányítási programjaikban **a minőségcélok elfogadásával támasztottak eredményességi elvárásokat** a felnttkepzéssel szemben. Az elvárások között rögzítették a szakmai képzéseknek a helyi és regionális munkaerő-piaci igényeknek való megfelelést, valamint a felnttkepzés rentabilitását. Az ezzel összefüggő jogszabályi és tárca szintű iránymutatás hiánya miatt **sokféle és jelentőségében eltérő elvárást rögzítettek**. Ezek **a követelmények nem tették lehetővé az** önkormányzati fenntartású intézmények és a TISZK-ek körében a felnttkepzés eredményességének és hatékonyságának **egységes értékelését**, mivel azok elsősorban a bevételek volumenére, az infrastruktúra kihasználásra, a képzésből lemorzsolódottak irányára és a hallgatók elégedettségére vonatkoztak.

A felnttkepzési statisztika sem volt alkalmas az eredményesség, hatékonyság komplex megítélésére, mert nem irányult **a képzést eredményesen befejezett hallgatók elhelyezkedésének megfigyelésére**, így **nem tette lehetővé a képzések munkaerő-piaci alátámasztottságának vizsgálatát**. A felnttkepzési statisztikai adatszolgáltatás bevezetésétől várta el a felnttkepzésért felelős tárca, hogy megfelelő rálátást nyújtson a megfigyelt adatokon keresztül a felnttkepzésre. Ezzel ellentétben a rendszer nem rendelkezett a teljes felnttkepzésről adatokkal, mivel **az adatszolgáltatás kötelező jellege ellenére, nem minden felnttkepzést végző szervezet tett eleget az előírásnak**.

Elsősorban azok a felnttkepzést folytató intézmények tettek eleget statisztikai jelentési kötelezettségeiknek, amelyek támogatási forrásokra pályáztak. Például a 2009. december 31-ei állapot szerint a nyilvántartott felnttkepzést folytató intézmények száma 8574 volt, és a 2009. évben a felnttkepzési tevékenységről statisztikai adatszolgáltatást 1144 szervezet teljesített. Ez az arány akkor is a részleges adatszolgáltatási kötelezettséget jelzi, ha a képzésre bejelentkezett intézmények egy része nem végzett felnttkepzést.

Az uniós és egyéb nemzetközi forrásokkal támogatott felnttkepzési adatokat is tartalmazó Egységes Monitoring Információs Rendszer (EMIR) a felnttkepzést érintő szakmapolitikai döntések részletes alátámasztására nem szolgáltatott teljes körű adatokat a felnttkepzésben résztvevőkről. Nem rögzítette egységesen a képzésben résztvevők korát, iskolai végzettségét, szakképzettségét, a megszerzett képzettséget, nem voltak teljes körű adatai a végzett hallgatók elhelyezkedéséről, valamint az adatokból nem lehetett kimutatni azokat a személyeket, akik több program keretében vettek részt képzéseken.

Egységes felnőttképzési információs rendszer hiányában az egész életen át tartó tanulás céljainak teljesítéséhez az Unió egységes adatfelvétele szolgált adatokkal. A KSH által az EUROSTAT részére, annak előírásai szerint gyűjtött és feldolgozott adatokból⁸⁹ sem lehetett azonban a felnőttképzés eredményességére jellemző, a felnőttképzést irányító minisztérium döntéseit megalapozó mutatókat előállítani, mivel az így megfigyelt adatok erre nem voltak alkalmasak. A feldolgozott adatokból nyert információk az egész életen át tartó tanulás minősítésének szempontjából meghatározott Uniós követelmények és a hazai vonatkozó tényadatok összehasonlítását tették lehetővé.

A felmérés során az egész életen át tartó tanulás mutatója azon 25–64 év közötti személyekre vonatkozott, akik úgy nyilatkoztak, hogy az adatgyűjtést megelőző négy hétben részt vettek valamilyen képzésben. Ennek alapján 2008-ban a 25-64 éves korosztály 3,1%-a jelezte, hogy részt vett felnőttképzésben.

A felnőttképzés hallgatóinak az eredményes képzésben való közvetlen érdekeltségét elsősorban a munkahely megtartását célzó képzések jelentették. Az álláskeresők számára szervezett képzéseknél a hallgatók a munka világába való visszatérés esélye mellett, a képzés időtartama alatti juttatások folyósításában voltak érdekeltek, amely a halmozottan hátrányos helyzetű rétegeknél prioritást élvezett.

A támogatást nyújtó RMK-k és a képzést lebonyolító szervezetek érdekeltségét jelentette a hallgatók lemorzsolódásának csökkenése, a sikeresen vizsgát tettek arányának növekedése. A képzést lebonyolítók, amennyiben központi program nem írta elő a képzést eredményesen teljesítők számszerűsített elhelyezkedési követelményét, nem voltak érdekeltek a hallgatók elhelyezkedésében. A képzés hatékonyságában⁹⁰ sem az RMK-k, sem a képző szervek nem voltak érdekeltek. Az RMK-k kimutatták a képzésekre fordított támogatást, vizsgálták a hallgatók elhelyezkedését, de nem elemezték és értékelték a támogatások és az elhelyezkedett hallgatók változásának okait és összefüggéseit.

Az **eredményesség** külső **megítélését** alapvetően a **meglévő információk nyilvánossá tétele erősíti**. Az akkreditált **felnőttképzést folytató intézmények** a képzési **céljaik teljesüléséről**, az általuk meghatározott eredményességi követelmények eléréséről, a célok megvalósulását gátló külső, belső körülményekről a minőségirányítási rendszerük működtetése keretében adatokat gyűjtenek és **önértékeléseket készítenek**. Az ebben lévő információk azonban **a nyilvánosság számára nem hasznosulnak**, azokat a felnőttképzés szereplői a döntéseik során **nem veszik figyelembe**.

---

⁸⁹ http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qlf001.html

⁹⁰ A vizsgálat szempontjából hatékonynak minősül a képzés, ha alacsonyabb ütemben emelkedett a képzésre fordított támogatás a képzést követően sikeresen elhelyezkedők számánál.

5.2. A felnőttképzésből kibocsátottak struktúrájának és minőségi jellemzőinek értékelése

Hazánkban 2006 és 2009 között a felnőttképzés valamennyi formáját számba véve összesen 105 524 képzést indítottak⁹¹ 1 425 629 fő felvételével⁹². A régiók szerinti megoszlást tekintve nagyfokú koncentráció figyelhető meg. A képzések 59,6%-a a közép-magyarországi régióban indult, melyekre ugyanilyen arányban iratkoztak be (849 367 fő). A képzések indítását és a képzésbe beiratkozottak számát figyelembe véve a többi régió jelentősen elmaradt a közép-magyarországitól (6,5-8,8%), a dél-dunántúli és a dél-alföld régió felnőttképzésben betöltött szerepe különösen alacsony szintű (5,3% és 5,9%) volt.

A képzések megoszlása egyértelműen bizonyítja, hogy **a teljes felnőttképzés a régiók közötti fejlettségi különbségek megszüntetéséhez nem járult hozzá**, mivel a gazdaságilag legfejlettebb központi régióban több képzés indult, mint az összes többi régióban együttvéve, és a legkisebb arányban éppen a hátrányos helyzetű területekkel rendelkező régiók indítottak felnőttképzéseket. **A képzéseket a gazdaság igényeivel való összhang szempontjából a részt vettek elhelyezkedési adatainak részlegessége⁹³ miatt nem lehetett minősíteni.**

A munkaerő-piaci helyzet javítását, a régiók közötti fejlettségi különbségek mérséklését az állam a képzések támogatásával is elő kívánta segíteni. **A támogatásokkal elérendő cél a vizsgált időszakban maradéktalanul nem teljesült.** A támogatott képzések körében **a szakképzési hozzájárulás terhére** elszámolt saját munkavállaló részére a 2006-2009. években **28 602 képzést szerveztek** 218 721 fő munkavállaló bevonásával. Elsősorban a tőkeerős munkáltatók képzési igénye eredményeként 2006-ról 2009-re – a közép-magyarországi régió e tekintetben is vezető szerepe mellett – a szakképzési hozzájárulás terhére a képzések közel négyszeresére (3,9), a képzettek száma közel háromszorosára (2,9) növekedett⁹⁴.

Az RMK-k közreműködésével a vizsgált időszakban 14 290 támogatott képzés fejeződött be, melyen összesen 130 543 fő vett részt. Kedvezőtlen változás, hogy az időszak végére a **támogatott képzések száma 29,6%-kal, a hallgatók száma 13,5%-kal csökkent.** **Az alacsonyabb teljesítés** egyrészt a források csökkenése miatt bekövetkező újonnan **felvett létszám mérséklődésére**, másrészt a képzési költségen felüli **hallgatói juttatásokat megha-**

⁹¹ Az adatokat a jelentés 7. számú melléklete tartalmazza.

⁹² A képzésekre beiratkozott hallgatók számát a jelentés 8. számú melléklete mutatja be.

⁹³ A képzéseket eredményesen teljesítő hallgatók elhelyezkedéséről az RMK-k az általuk megrendelt képzések hallgatóiról, valamint az RKK-k a saját képzéseiken végzett hallgatókról rendelkeztek információval. A felnőttképzésben részt vett hallgatók egészét érintő pályakövetési rendszer a vizsgált időszakban nem működött.

⁹⁴ A régióként támogatott képzések és a hallgatók számát bemutatják a jelentés 7. és 8. számú mellékletei.

tározó jogszabályi szigorításokra vezethető vissza. Az egyének képzési motivációjának növelésére az Ft. módosított rendelkezései megemelte a keresetpótló juttatás összegét⁹⁵, ami ugyanakkor a rendelkezésre álló forrásokon belül csökkentette a tanfolyamok finanszírozására fordítható támogatást⁹⁶.

Az RMK-k közreműködésével szervezett képzések és a hallgatók száma, valamint a régiók fejlettségi szintje között összefüggés nem mutatható ki. Az RMK-k a kedvezőtlen regionális gazdasági változások enyhítésére a képzéseket, vagy a képzésekkel szemben más-más foglalkoztatáspolitikai eszköz alkalmazását részesítették előnyben. Következésképpen 9%-kal csökkent az álláskereső képzése. Ebből következően a vizsgált időszakban **a képzettek számának csökkenése nem járult hozzá a nyilvántartott álláskereső számának szinten tartásához** sem.

Az éves adatok alapján tett megállapítást a 2010. I. félévi megfigyelt jellemzők is megerősítik. A támogatott befejezett képzéseket 2010 I. félévében 19 343 fő fejezte be eredményesen, mely a 2006 azonos időszakához⁹⁷ képest 0,4%-os csökkenést jelent. A nyilvántartott álláskereső havi átlagos létszáma 2006-2010 I. féléve között folyamatosan emelkedett, 2010 júniusában 609 975 fő volt.

A regisztrált álláskereső részére ajánlott képzések száma 2,2%-kal nőtt, az elfogadott képzések száma 63,1%-kal csökkent. Az adatokból következik, hogy a foglalkoztatási szempontból **hátrányos helyzetű személyek** (regisztrált álláskereső) **számára az állam növelte (2,2%-kal) az ajánlott képzések számát.** A szorosabb munkaerő-piaci kötődésű, **elfogadott képzések száma és aránya** azonban **jelentősen (63,1%-kal) csökkent**⁹⁸. Ennek oka, hogy a munkáltatók egyre kisebb arányban igényelték gazdasági tevékenységükhöz a támogatott képzéseket, mivel romló gazdasági helyzetük miatt, egyre kisebb arányban vállaltak kötelezettséget a képzésen résztvevők foglalkoztatására.

A felnőttképzés eredményességének egyik legfontosabb mérőszámát a képzést követően **eredményesen vizsgázók adata** jelenti. A képzésben részt vettek köréből a gazdaság számára munkavállalóként ők jöhetnek számításba. 2006-2009 között a felnőttképzés valamennyi ágában 713 249 fő tett sikeres vizsgát,

---

⁹⁵ A 2005. november 1-jétől a munkaerő-piaci képzés ideje alatt adható keresetpótló juttatás összege a minimálbér 60%-ában, majd 2007. január 1-jétől a minimálbér 100%-ában került meghatározásra, míg a korábbi szabályozás szerint a munkanélküli járadék alsó határának összegével egyezett meg. A 2009. évtől a keresetpótló juttatás összege nem lehet alacsonyabb a megállapításkor hatályos kötelező legkisebb munkabér 60%-ánál, és nem haladhatja meg a megállapításkor hatályos kötelező legkisebb munkabér összegét.

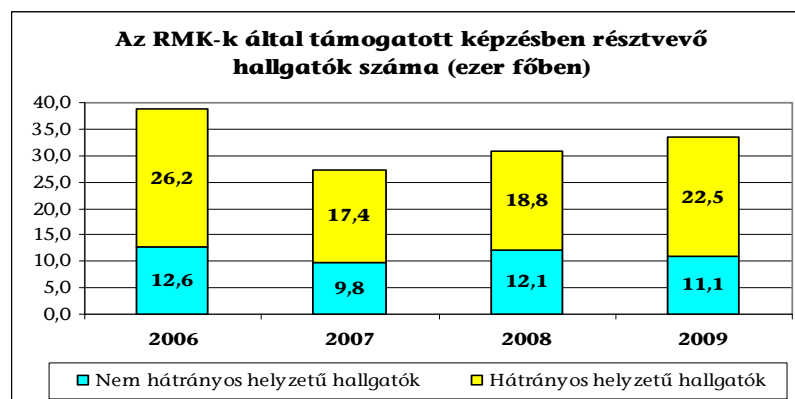
⁹⁶ A befejezett képzések és hallgatók számának a változását a jelentés 12. és 13. számú mellékletei rögzítik.

⁹⁷ A 2006. I. félévi adatokat időarányosan vettük figyelembe.

⁹⁸ A számítások alapját a jelentés 12. számú melléklete képezte.

számuk **a vizsgált időszakban emelkedő tendenciát mutatott**, a 2006. évi 181 001 főről a 2009. évre 12,5%-kal, 203 676 főre emelkedett⁹⁹.

Az országos tendenciával ellentétben az RMK-k által **támogatott képzéseken** 2006-ról 2009-re 38 833 főről 33 607 főre, **13,5%-kal csökkent a képzést eredményesen elvégző hallgatók száma**. A csökkenést a képzéseken induló létszám visszaesése eredményezte, ezt csak kismértékben tudta ellensúlyozni a kisebb arányú lemorzsolódás. Az időszak elején az indított létszám 92,1%-a végezte el eredményesen a képzéseket, míg az időszak végén már az induló létszám 95,6%-a tett sikeres vizsgát. A változásban kiemelt szerepe volt a képzésben nagyobb motiváltságot eredményező megemelt keresetpótló juttatásnak¹⁰⁰. A képzéseket eredményesen teljesítők közül a hátrányos helyzetű hallgatók aránya érdemben nem változott, **az összes hallgató kétharmad része minősült hátrányos helyzetűnek**¹⁰¹. (2006-ban 67,5%, 2009-ben 66,9%.)

A hátrányos helyzet legjellemzőbb kritériuma az iskolai végzettség. Az RMK-k országos adatai alapján a nyolc általános iskolát, vagy attól kevesebbet végző személyek az elmúlt négy évben 42,0–42,3–43,1–40,2%-át tették ki az ÁFSZ-nél nyilvántartott álláskeresőknél. Ettől lényegesen kisebb arányban képviseltették magukat a támogatott képzéseken részt vett hallgatók között (27,7–30,2%), ami jól jelzi, hogy továbbra is ösztönözni kell a hátrányos helyzetűek képzésbe vonását. **Pozitív változás** ugyanakkor, hogy 2006 és 2009 között **bővült a nyolc osztállyal**, vagy annál kevesebb osztállyal **rendelkezők aránya a képzéseken**, ami a hátrányos helyzetű **célcsoport részére indított központi programok kiszélesítésére vezethető vissza**¹⁰².

⁹⁹ A vizsgált időszakban a sikeres vizsgát tett hallgatók számát a jelentés 9. számú melléklete szemlélteti.

¹⁰⁰ A jelentés 15. számú melléklete mutatja be az RMK-k által megrendelt képzéseken a sikeres vizsgát tett hallgatók száma évenkénti alakulását.

¹⁰¹ A jelentés 13. számú melléklete szerint.

¹⁰² A hallgatókat és a nyilvántartott álláskeresőket jellemző adatokat a jelentés 16-17. számú mellékletei mutatják be.

Az alacsony és a 8 általánosnál magasabb végzettségűek aránya a nyilvántartott álláskeresők és a támogatott képzéseken résztvevők között 2006. és 2009. évben (%)¹⁰³

Iskolai végzettség	2006. év		2009. év	
	Nyilvántartott álláskereső	Támogatott képzésben résztvevők	Nyilvántartott álláskereső	Támogatott képzésben résztvevők
Max. 8 általános	42,0	27,7	41,4	30,0
Több mint 8 általános	58,0	72,3	58,6	70,0
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0

Hasonló a helyzet, ha a hátrányos helyzet egy másik szegmensét, az életkort vizsgáljuk. **Az 50 év felettek aránya a nyilvántartott álláskeresők között** 16,8%-ról 18,2%-ra **nőtt**, a képzésben való bevonásuk azonban csak a vizsgált időszak utolsó évében érte el a 10%-ot. (7,9% és 10%). Még jelentősebb lenne az eltérés, ha az alacsony végzettségűek és idősek támogatott képzésben való részvételi arányát a teljes inaktív népességen belüli arányukhoz viszonyítanánk, mivel e csoportok között van a legnagyobb számban olyan, akik már nem tartanak kapcsolatot a foglalkoztatási szervekkel, és évek óta kiszorultak a munkaerő-piacról. A központi programok lebonyolítása – például a HEFOP 3.5.3. „Lépj egyet előre” és a TÁMOP 2.1.1. „Lépj egyet előre II.” – ellenére számos hátráltató tényező akadályozta a programba vonásukat (szociális, kulturális elmaradottság, az életkörülmények alacsonyabb igény szintje, költséges intenzív programok stb.). A pozitív változások ellenére a hátrányos helyzetűek képzésben betöltött aránya lényegesen elmarad az álláskeresőkön belül betöltött arányaiktól. Az előzőek miatt **a leginkább rászoruló** (alacsony végzettségűek, 50 év felettek) **képzésbe vonásánál** tehát **nem történt áttörés**.

A HEFOP 3.5.3. „Lépj egyet előre” és a TÁMOP 2.1.1. „Lépj egyet előre II.” központi képzési programokban a lebonyolított képzések a foglalkoztathatóság növelésével segítették a hátrányos helyzetű személyek munkaerő-piaci esélyeinek hosszútávon történő javítását, elsősorban a hiányszakmákban bonyolított, valamint a gazdaság új szakképzési igényére szerveződő képzésekkel. A programokban összesen a képzésben résztvevők száma a tervezett 39 219 fővel szemben 39 944 főre alakult, a sikeresen vizsgát tettek száma 37 055 főt tett ki.

Az eredményesség további mutatója a képzést eredményesen elvégzők munkaerőpiacon történő elhelyezkedése. Ebben fejeződik ki leginkább, hogy a gazdaság igényeinek megfelelő volt-e a képzés szerkezete, mivel végső soron csak az a képzés felelt meg a célnak, amelyre a foglalkoztatóknak szükségük volt. Az értékelésnél azonban figyelembe kell venni, hogy időszakonként és területenként más a gazdaság állapota, és önmagában a gazdasági visszaesés miatt nem indokolt a felnőttképzés eredményességét megkérdőjelezni.

¹⁰³ az adatok az FSHZ-tól származnak

A támogatott képzéseket sikeresen befejező hallgatók visszajelzései¹⁰⁴ szerint 2006-2008. évek között az **elhelyezkedettek aránya** az évek során **emelkedő tendenciát mutatott**, arányuk 49,6%-ról 53%-ra nőtt. Tisztán az elhelyezkedési adatokból tehát az állapítható meg, hogy a **képzések felerészben alapultak munkaerő-piaci igényeken**. Az adatokat azonban konkrétan meg nem határozható mértékben, de a képzést szervezők jelzései alapján egyértelműen befolyásolta a vizsgált időszakban kibontakozó gazdasági válság, melynek következményeként az adott évi képzési szerkezet tervezésekor figyelembe vett munkáltatói igényeknek a megváltozása nem tette lehetővé a képzések szakiránya és a gazdaság igényeinek teljes körű megfeleltetését. A befejezett képzéseket eredményesen teljesítő és elhelyezkedni nem tudó hallgatók képzésének támogatására felhasznált közpénzek hasznosulása részben felelt meg a 96/2005. (XII. 25.) OGY határozatban, az egész életen át tartó tanulás célrendszerében és az Fktv-ben rögzített céloknak, mert a képzéssel a hallgatók szakmai kompetenciája nőtt, de – a képzés befejezésétől számított egy éven belül – nem tudtak eredményesen bekapcsolódni a munka világába.

Az OGY Fejlesztési Koncepciójában, a felnőttképzési törvényben és a Kormány által elfogadott egész életen át tartó tanulás stratégiájában megfogalmazott célok, feladatok hiányosan teljesültek. Az állami forrásból támogatott felnőttképzési rendszer működésének egészét megítélve – az ÁSZ által a vizsgálati programban megjelölt szempontok alapján – részben minősíthető eredményesnek.

növekedett a sikeresen vizsgát tettek aránya,

emelkedett az elhelyezkedettek aránya,

a Kormány által meghatározott hosszú távú célokból és feladatokból nem valósult meg az indikátor rendszer kidolgozása, nem készült cselekvési terv a hátrányos helyzetűek képzésére, nem a felnőttképzési törvényben előírt ütemben halad a pályakövetési rendszer bevezetése, nincs a teljes felnőttképzési rendszerre kialakított információs rendszer,

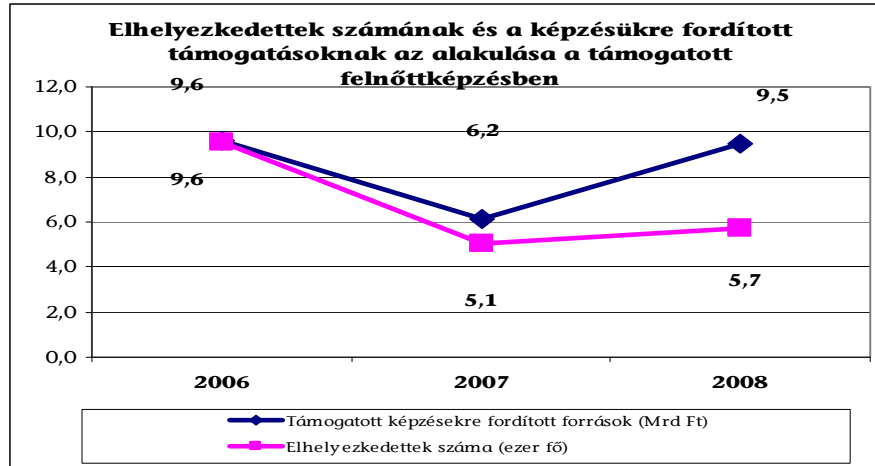
csökkent a képzésben résztvevő hátrányos helyzetű személyek részére indított képzések száma.

A vizsgálat által előzetesen kitűzött célokon és kritériumokon kívül, a felnőttképzés működésére különösen fontos tényezőként hatott, hogy a hátrányos helyzetet leginkább jellemző célcsoportoknál (alacsony iskolai végzettség és az 50 év feletti életkor) a támogatott képzésben résztvevők aránya csekély mértékben növekedett. A támogatott felnőttképzés pozitív változásai ellenére a felnőttképzés nem volt képes csökkenteni a régiók közötti különbségeket, nem segítette kellően az elmaradott térségek felzárkóztatását.

¹⁰⁴ A válaszadók aránya a 2006-2008. években átlagosan 59%-os volt, melyet a jelentés 26. számú melléklete mutat be. A 2009. évről rendelkezésre álló adatok csak részben fedték le a támogatott felnőttképzést, továbbá a monitoring felmérés módszertana megváltozott, ezért az ismert 2009. évi adatok a megelőző évek adataival nem összehasonlíthatóak.

Az eredményesség mellett a hatékonyság¹⁰⁵ is fontos elvárás a képző szervezetekkel szemben. A támogatott képzéseknél ez azért különösen fontos, mert a képzések volumene bővítésének a legnagyobb korlátot az állami források szűkössége jelentette.

A **befejezett képzések** a vizsgált időszakban **nem voltak hatékonyak**, mert 2006 és 2008 között a képzésekhez nyújtott támogatás 1,5%-os csökkenése mellett a képzést sikeresen teljesítők közül az elhelyezkedettek száma az általános gazdasági recesszió hatására is 40,5%-kal volt kevesebb¹⁰⁶.

Budapest, 2010. december " 15. "

Domokos László
Domokos László

Melléklet: 27 db 31 lap
Függelék: 6 db 12 lap

¹⁰⁵ Számításánál a képzést sikeresen teljesítők közül az elhelyezkedettek létszámát viszonyítjuk a képzéshez felhasznált erőforrásokhoz.

¹⁰⁶ Az adatokat a jelentés 26. számú melléklete tartalmazza: 2008-ban 5697, 2006-ban 9573 fő.

A helyszínen ellenőrzött egységek

Központi szervek	Szociális és Munkaügyi Minisztérium
	Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
	Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
Főváros	Budapesti Munkaerőpiaci Intervenciós Központ
Baranya megye	Baranya Megyei Önkormányzat
	Siklós Városi Önkormányzat
	Pécsi Regionális Képző Központ
	PANNON Szakképzés Szervezési Társulás
Békés megye	Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központ
	Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata
	Békéscsabai Regionális Képző Központ
	Békéscsabai I. számú Térségi Integrált Szakképző Központ
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ
	Észak-magyarországi Regionális Képző Központ
	Miskolc-Térségi Integrált Szakképző Központ Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Bács-Kiskun megye	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata
	Kecskeméti Térségi Integrált Szakképző Központ Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft.
Fejér megye	Közép-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ
	Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
	Gróf Széchenyi István Gyakorlati Képzést Szervező Közhasznú Nonprofit Kft.
Hajdú-Bihar megye	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata
	Debrecen TISZK Oktatási Szolgáltató Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft.
	Debreceni Regionális Képző Központ
Heves megye	Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata
	Egri Térségi Integrált Szakképző Központ Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft.

Pest megye	Pest Megyei Önkormányzat
	Észak Pesti TISZK Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
	Dél-Pest Megyei Térségi Integrált Szakképző Központ Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft.
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	Észak-alföldi Regionális Munkaügyi Központ
	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata
	Nyíregyházi Regionális Képző Központ
	Nyírségi Szakképzés-szervezési Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft.
Vas megye	Nyugat-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ
	Szombathelyi Regionális Képző Központ
	Savaria TISZK Szakképzés-szervezési Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft.
Veszprém megye	Veszprém Megyei Önkormányzat
	Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás
Zala megye	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
	Észak-zalai TISZK Szakképzés-szervezési Kiemelkedően Köz- hasznú Nonprofit Kft.

**A felnőttképzés fejlesztésének kormányzati feladatai, finanszírozásának forrásai 2004-2009.
december 31-ig**

adatok: millió Ft-ban

Felnőttképzés fejlesztésének feladatai	Központi költségvetés		Unió forrás		Egyéb		Összesen	
	Előzetesen kalkulált	Telj. 2009. XII. 31.	Előzetesen kalkulált	Telj. 2009. XII. 31.	Előzetesen kalkulált	Telj. 2009. XII. 31.	Előzetesen kalkulált	Telj. 2009. XII. 31.
2212/2005. (X. 13.) Korm.határozat feladatai	4 440,20	3 579,90	129 698,00	98 328,00	10 771,80	11 177,80	144 910,00	113 085,70
1. prioritás - esélyegyenlőség	4 440,20	3 579,90	75 491,00	50 701,00	6 538,50	6 944,50	86 469,70	61 225,40
2. prioritás - munkaerő-piaci kapcsolatok erősítése			30 804,00	28 410,00	2 288,70	2 288,70	33 092,70	30 698,70
3. prioritás - új kormányzati módszerek			12 122,00	11 761,00	372,40	372,40	12 494,40	12 133,40
4. prioritás - hatékonyság javítása, ráfordítások növelése			4 931,00	3 190,00	597,20	597,20	5 528,20	3 787,20
5. prioritás - minőségi fejlesztés			6 350,00	4 266,00	975,00	975,00	7 325,00	5 241,00
1069/2004. (VII. 9.) Korm.hat.feladatai:	0,00	0,00	53 953,00	24 108,00	6 608,70	6 608,70	60 561,70	30 716,70
I. A gazdaság versenyké- pességének, a munkaadók és munkavállalók alkalmazkodásának segítése			30 428,00	9 037,00	3 348,20	3 348,20	33 776,20	12 385,20
II. A felnőttképzésben érintett szereplők együttműködésé- nek ösztönzése			16 317,00	8 165,00	1 625,00	1 625,00	17 942,00	9 790,00
III. A tudás, a képzés meghatározó szerepének érvényesítése			7 208,00	6 906,00	1 635,50	1 635,50	8 843,50	8 541,50
1057/2005. (V. 31.) Korm. határozat feladatai:	0,00	0,00	55 261,00	16 906,00	7 859,96	7 859,96	63 120,96	24 765,96
I. A szakképzés minőségi átalkítása			51 903,00	13 376,00	5 623,10	5 623,10	57 526,10	18 999,10
II. A szakképzés-irányítási és finanszírozási rendszer hatékonyságának javítása			2 308,00	2 260,00	1 792,20	1 792,20	4 100,20	4 052,20
III. Az információs rendszer fejlesztése			1 050,00	1 270,00	444,66	444,66	1 494,66	1 714,66
Összesen	4 440,20	3 579,90	238 912,00	139 342,00	25 240,46	25 646,46	268 592,66	168 568,36

**Az SZMM tájékoztató adatai a felnőttképzésre és -fejlesztésre fordított források
2006-2009. évi alakulásáról**

adatok: millió Ft-ban

Források/Évek	2006.	2007.	2008.	2009.	Összesen	2009/2006 (%)
Államháztartási források						
Költségvetési szervek által a saját dolgozó képzésének támogatása	829,58	899,87	1 400,80	1 243,97	4 374,22	150,0
Felnőttképzési normatív támogatás	992,41	39,85	10,95	0,00	1 043,21	0,0
Táv munka programok képzései	28,93	26,61	43,94	34,38	133,86	118,8
MPA foglalkoztatási alaprész képzések támogatása (RMK)	6 628,45	9 655,97	9 852,99	6 848,65	32 986,06	103,3
Munkaerő-piaci programok képzései (RMK)	137,30	86,94	222,62	46,45	493,31	33,8
MPA foglalkoztatási alaprész képzési kerete	5 021,84	5 329,71	7 140,96	5 806,91	23 299,42	115,6
MPA képzési alaprész felnőttképzési célú támogatás	0,00	2 948,27	3 958,17	1 762,16	8 668,60	0,0
MPA felnőttképzési célú kerete	4 242,60	0,00	0,00	0,00	4 242,60	0,0
Saját munkavállaló részére szervezett képzés költségeinek elszámolása a szakképzési hozzájárulás terhére	3 403,63	4 644,18	7 398,91	8 700,10	24 146,82	255,6
SZJA kedvezmény	2 650,00	0,00	0,00	0,00	2 650,00	0,0
Államháztartási források összesen	23 934,74	23 631,40	30 029,34	24 442,62	102 038,10	102,1

Az SZMM tájékoztató táblázata a felnőttképzéshez köthető tervezett és teljesített uniós és hazai forrásokról a 2004-2009. években

adatok: millió Ft-ban

Projekt megnevezése	Tervezett uniós forrás	Tervezett hazai forrás	Teljesített uniós forrás	Teljesített hazai forrás	Képzések teljesített uniós forrása	Képzések teljesített hazai forrása	Képzések teljesített uniós forrása	Képzések teljesített hazai forrása	Teljesített képzési források összesen	Megjegyzés
	2004-2009. években						2006-2009. években*			
Felnőttképzést is tartalmazó projektek										
HEFOP 1.1.1. Munkanélküliség megelőzése és kezelése	22 350	7 451	22 592	7 531	10 500	3 540	6 993,0	2 357,6	9 350,6	A képzések teljesített forrásai becslült adat (47%-os), mivel az NFÜ-nél nincs ilven bontás.
HEFOP 1.3. A nők munkaerőpiacra történő visszatérésének segítése	2 171	724	1 701	570	255	86	169,8	57,3	227,1	15%-os képzési tartalmat feltételezve.
HEFOP 2.3. a hátrányos helyzetű emberek, köztük romák foglalkoztathatóságának javítása	8 799	2 932	7 894	2 631	5 529	1 842	3 682,3	1 226,8	4 909,1	70%-os képzési tartalmat feltételezve.
HEFOP 3.4. A munkahelyteremtéshez kapcsolódó és a vállalkozási készségek fejlesztését elősegítő képzések	11 157	3 719	8 333	2 777	6 666	2 222	4 439,6	1 479,9	5 919,4	80%-os képzési tartalmat feltételezve.
HEFOP 3.5.3. "Lépj egyet előre" I.	2 953	984	4 653	1 551	3 722	1 241	2 478,9	826,5	3 305,4	80%-os képzési tartalmat feltételezve.
HEFOP 3.5.4. A felnőttképzés hozzáféréseinek javítása a rendelkezésre álló közművelődési intézményrendszer bevonásával	1 136	378	970	323	388	129	258,4	85,9	344,3	40%-os képzési tartalmat feltételezve.
HEFOP összesen	48 566	16 188	46 143	15 383	27 060	9 060	18 022,0	6 034,0	24 055,9	
TÁMOP 1.1.2. Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért	45 085	7 956	16 765	2 959	5 030	888	5 030,0	888,0	5 918,0	30%-os képzési tartalmat feltételezve.
TÁMOP 2.1.1. "Lépj egyet előre" II.	10 340	1 825	8 988	1 586	6 741	1 190	6 741,0	1 190,0	7 931,0	70% képzési tartalommal
TÁMOP 2.1.3. Munkahelyi képzés támogatása mikro és kisvállalkozások számára	1 258	222	920	162	828	146	828,0	146,0	974,0	90% képzési tartalommal
TÁMOP 2.1.5. munkahelyi képzés támogatása közép méretű vállalkozások számára	1 057	187	513	91	462	82	462,0	82,0	544,0	90%-os képzési tartalmat feltételezve.
TÁMOP 2.3.1. "Új pálya" program	2 401	424	1 336	236	1 269	224	1 269,0	224,0	1 493,0	95%-os képzési tartalmat feltételezve.
TÁMOP 2.3.3. Munkahelymegőrző támogatás képzéssel kombinálva	13 219	2 333	1 291	228	258	46	258,0	46,0	304,0	20%-os képzési tartalmat feltételezve.
TÁMOP összesen	73 360	12 947	29 813	5 262	14 588	2 576	14 588,0	2 576,0	17 164,0	
ROP, GOP és egyéb OP-ban lévő projektmegvalósítástól függő felnőttképzési lehetőségek	10 864	1 706	3 400	600	3 400	600	3 400,0	600,0	4 000,0	100%-os képzési tartalmat feltételezve.
Képzések összesen	132 790	30 841	79 356	21 245	45 048	12 236	36 010,0	9 210,0	45 219,9	

Az SZMM tájékoztató táblázata a felnőttképzéshez köthető tervezett és teljesített uniós és hazai forrásokról a 2004-2009. években

adatok: millió Ft-ban

Projekt megnevezése	Tervezett uniós forrás	Tervezett hazai forrás	Teljesített uniós forrás	Teljesített hazai forrás	Képzések teljesített uniós forrása	Képzések teljesített hazai forrása	Teljesített uniós forrás	Teljesített hazai forrás	Teljesített képzésfejlesztési források összesen	Megjegyzés
	2004-2009. években						2006-2009. években			
Felnőttképzés fejlesztésének projektjei										
HEFOP 3.2.1. Új szakképzési szerkezet kialakítása	3 971	1 324	3 868	1 289			2 576,1	858,5	3 434,6	Továbbképzésben 12 ezer szakember vett részt.
HEFOP 3.2.2. Térségi Integrált Szakképző Központok létrehozása	4 286	1 392	4 733	1 578			3 152,2	1 051,0	4 203,1	Továbbképzésben 800 szakember vett részt.
HEFOP 3.5.1.A felnőttképzés rendszerének fejlesztése	2 625	875	3 175	1 058			2 114,6	704,6	2 819,2	Továbbképzésben 1960 szakember vett részt.
HEFOP 4.1.1. Térségi Integrált Szakképző Központok infrastrukturális feltételeinek javítása	8 579	2 859	8 474	2 824			5 643,7	1 880,8	7 524,5	
HEFOP összesen	19 461	6 450	20 250	6 749			13 486,5	4 494,8	17 981,3	
TÁMOP 2.2.1. A képzés minőségének és tartalmának fejlesztése	6 630	1 170	2 216	392			2 216,0	392,0	2 608,0	
TÁMOP 2.2.2. Pályaorientáció rendszerének tartalmi és módszertani fejlesztése	1 768	312	542	96			542,0	96,0	638,0	
TÁMOP 2.2.3. a TISZK rendszer továbbfejlesztése (KMR-rel együtt)	11 748	2 109	2 844	502			2 844,0	502,0	3 346,0	
TÁMOP 2.2.4. Határon átnyúló együttműködés a szakképzés és felnőttképzés területén	327	58	108	19			108,0	19,0	127,0	
TÁMOP összesen	20 473	3 649	5 710	1 009			5 710,0	1 009,0	6 719,0	
TÍOP 3. A TISZK rendszerhez kapcsolódó infrastrukturális fejlesztés	21 461	3 787	4 270	753			4 270,0	753,0	5 023,0	
Fejlesztés összesen	61 395	13 886	30 230	8 511			23 466,5	6 256,8	29 723,3	
EGYÜTT AZ ÖSSZES	194 185	44 727	109 586	29 756	45 048	12 236	59 476,5	15 466,8	74 943,3	

* A HEFOP források adatai időarányosan kerültek összesítésre.

**Az operatív programokból a TISZK-ek létrehozására és fejlesztésére fordított források*
2004-2010. I. félévéig**

adatok: millió Ft-ban

Intézkedés neve	Szerződések száma	Hatályos szerződések összegei	Kifizetett támogatás
HEFOP 3.2.2. A TISZK-ek létrehozása	16	6 737,25	6 310,75
HEFOP 4.1.1. TISZK-ek létrehozása és infrastruktúrális feltételeinek javítása	16	11 437,50	11 297,72
TÁMOP 2.2.3/B-9/1. A szak- és felnőttképzés struktúrájának átalakítása, TISZK rendszer fejlesztése a Közép-magyarországi Régióban	8	1 477,48	255,10
TÁMOP 2.2.3-07/1-2F TISZK rendszer továbbfejlesztése a Közép-magyarországi Régióban	12	2 618,94	1 788,20
TÁMOP 2.2.3-07/2-2F TISZK rendszer továbbfejlesztése a Közép-magyarországi régióban	31	9 754,84	6 539,90
TÁMOP 2.2.3.-07/2 TISZK rendszer továbbfejlesztése	nincs aláírt szerződés		
TÁMOP 2.2.3-09/1 A szak- és felnőttképzés struktúrájának átalakítása, TISZK rendszer fejlesztése	18	5 384,66	1 847,30
TIOP 3.1.1-08/1 A TISZK rendszerhez kapcsolódó infrastruktúrális fejlesztések	20	16 340,37	8 033,71
OSSZESEN	121	53 751,04	36 072,68

* Az adatok forrása a www.nfu.hu/eredmenyek/aktuálisstatisztikák honlap.

A felnőttoktatás és felnőttképzés önkormányzati kiadásainak 2006-2009. évek közötti országos összesített adatai

adatok: millió Ft-ban

Megnevezés	802199 Szakközép- iskolai felnőttokta- tás	802236 Szakisko-lai felnőttok- tatás	802263 Szakképesítés megszerzésére felkészítő iskolarend-szerű felnőttoktatás	Felnőtt- oktatás összesen	Felnőtt- oktatás éves átlaga	804017 Iskolarend- szeren kívüli nem szakmai oktatás, vizsgáztatás	804028 Iskolarend- szeren kívüli szakmai oktatás, vizsgázta-tás	Felnőtt- képzés összesen	Felnőtt- képzés éves átlaga	853200 Szakmai középfokú oktatás
Személyi juttatások összesen	3 576 014	160 109	2 235 239	5 971 362	1 492 841	329 000	1 748 851	2 077 851	519 463	241 613 335
Munkaadókat terhelő járulékok	1 121 890	44 282	674 758	1 840 930	460 233	92 059	445 009	537 068	134 267	75 061 273
Dologi kiadások összesen Áfa-val	506 865	52 833	602 179	1 161 877	290 469	493 116	2 821 314	3 314 430	828 608	82 420 160
Pénzeszköz átadások	6	0	8 564	8 570	2 143	10 466	18 221	28 687	7 172	6 693 632
Beruházási, felújítási kiadások	30 798	0	52 771	83 569	20 892	61 704	200 472	162 176	40 544	19 576 106
Egyéb kiadások	16 561	444	9 707	26 712	6 678	29 145	33 041	62 186	15 547	4 563 119
Finanszírozás kiadásai	0	0	0	0	0	1 410	1 618	3 028	757	3 756 253
Kiadások összesen	5 252 134	257 668	3 583 218	9 093 020	2 273 256	1 016 900	5 268 526	6 185 426	1 546 358	433 683 878
Intézmény finanszírozás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	362 153 315
Egyéb saját bevétel	495 878	91 491	851 774	1 439 143	359 786	587 284	4 728 914	5 316 198	1 329 050	27 318 710
Pénzeszköz átvétel	35 571	8 785	287 584	331 940	82 985	166 165	1 030 189	1 196 354	299 089	30 822 018
Egyéb bevételek	9 164	42	7 151	16 357	4 089	72 866	61 761	134 627	33 657	3 867 578
Pénzforgalom nélküli bevétel	8 665	0	65 899	74 564	18 641	27 532	291 667	319 199	79 800	33 573 061
Bevételek összesen	549 278	100 318	1 212 408	1 862 004	465 501	853 847	6 112 531	6 966 378	1 741 596	95 581 367
Bevétel/kiadás aránya (%)	10,5	38,9	33,8	20,5	20,5	84,0	116,0	112,6	112,6	22,0
Intézmény üzemeltetéssel kapcsolatos ktgv-ben eng. létszám (fő)	178	18	88	284	71	55	111	166	42	31 717
Intézmény üzemeltetéssel kapcsolatos átl. stat. állományi létszám (fő)	168	18	98	284	71	53	112	165	41	30 736
Szakmai tevékenységet ellátó ktgv-ben engedélyezett létszám (fő)	991	76	608	1 675	419	63	179	242	61	68 687
Szakmai tevékenységet ellátó átl. stat. állományi létszám (fő)	748	66	379	1 193	298	67	140	207	52	45 966
Felnőttoktatásban résztvevők átlag állománya (fő)	31 962	2 862	24 274	59 098	14 775	34 238	97 941	132 179	33 045	191 277
Tanulócsoportok átlagos száma (db)	1 512	95	1 317	2 924	731	2 116	5 396	7 512	1 878	10 436

A felnőttképzés keretében indított képzések régióinként
(A felnőttképzési statisztikai adatszolgáltatás* alapján számba vett adatok)

Képzés jellege	Dél- Alföld	Dél- Dunán- túl	Észak- Alföld	Észak- Magyar- ország	Közép- Dunán- túl	Közép- Magyar- ország	Nyugat- Dunán- túl	Összesen
2006. év (db)	1 108	824	1 141	1 338	1 150	5 908	1 055	12 524
Szakképesítést megalapozó szakmai alapképzés	23	8	20	46	21	335	12	465
Állam által elismert OKJ szakképesítés	654	450	467	476	562	1 636	466	4 711
Munkakörhöz, foglalkozáshoz szükséges nem OKJ szakképesítés	82	90	113	75	113	667	86	1 226
Szakmai továbbképzés	51	54	75	84	172	563	62	1 061
Hátrányos helyzetűek felzárkóztató	1	4	7	11	5	4	25	57
Elhelyezkedést, vállalkozást segítő	2	7	9	3	19	39	4	83
Hatósági jellegű képesítésre felkészítő	31	63	60	177	26	243	87	687
Nyelvi	164	82	297	344	95	1 538	141	2 661
Általános felnőtt	100	66	93	122	137	883	172	1 573
Egyéb**	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2006. év összesenből a szakképzési hozzájárulás terhére	223	182	192	242	420	1 839	486	3 584
2007. év (db)	1 087	971	1 412	1 192	960	13 488	1 423	20 533
Szakképesítést megalapozó szakmai alapképzés	25	9	15	32	12	214	47	354
Állam által elismert OKJ szakképesítés	586	506	673	577	452	1 714	533	5 041
Munkakörhöz, foglalkozáshoz szükséges nem OKJ szakképesítés	57	161	88	102	84	1 140	52	1 684
Szakmai továbbképzés	69	86	118	124	109	2 623	139	3 268
Hátrányos helyzetűek felzárkóztató	1	2	0	5	5	8	0	21
Elhelyezkedést, vállalkozást segítő	11	14	30	15	7	217	10	304
Hatósági jellegű képesítésre felkészítő	0	0	0	1	4	1 146	0	1 151
Nyelvi	295	151	419	252	185	4 836	531	6 669
Általános felnőtt	43	41	69	83	102	1 589	110	2 037
Egyéb	0	1	0	1	0	1	1	4
2007. év összesenből a szakképzési hozzájárulás terhére	267	159	222	301	346	2 361	557	4 213
2008. év (db)	1 697	1 424	2 095	1 835	1 439	23 102	1 469	33 061
Szakképesítést megalapozó szakmai alapképzés	29	12	35	35	15	429	23	578
Állam által elismert OKJ szakképesítés	721	636	936	645	554	1 800	529	5 821
Munkakörhöz, foglalkozáshoz szükséges nem OKJ szakképesítés	101	174	116	142	84	2 442	49	3 108
Szakmai továbbképzés	103	123	152	237	168	5 178	152	6 113
Hátrányos helyzetűek felzárkóztató	0	8	6	6	4	5	4	33
Elhelyezkedést, vállalkozást segítő	11	17	28	20	22	128	11	237
Hatósági jellegű képesítésre felkészítő	0	0	0	0	0	1 478	0	1 478
Nyelvi	561	351	586	594	364	7 932	509	10 897
Általános felnőtt	52	37	111	90	89	1 671	57	2 107
Egyéb	119	66	125	66	139	2 039	135	2 689
2008. év összesenből a szakképzési hozzájárulás terhére	441	306	361	532	424	3 816	695	6 575
2009. év (db)	2 342	2 403	2 863	4 884	3 273	20 399	3 242	39 406
Szakképesítést megalapozó szakmai alapképzés	4	19	28	56	5	169	110	391
Állam által elismert OKJ szakképesítés	433	391	562	585	391	2 017	353	4 732
Munkakörhöz, foglalkozáshoz szükséges nem OKJ szakképesítés	116	404	158	239	566	1 786	128	3 397
Szakmai továbbképzés	484	581	495	623	555	3 828	536	7 102
Hátrányos helyzetűek felzárkóztató	32	29	18	46	13	3	8	149
Elhelyezkedést, vállalkozást segítő	44	76	71	69	114	120	114	608
Hatósági jellegű képesítésre felkészítő	124	6	142	91	73	464	62	962
Nyelvi	792	751	999	1 024	1 196	10 412	1 776	16 950
Általános felnőtt	144	98	211	99	281	1 427	78	2 338
Egyéb	169	48	179	2 052	79	173	77	2 777
2009. év összesenből a szakképzési hozzájárulás terhére	598	401	538	814	1 594	9 186	1 099	14 230
ÖSSZESEN (2006-2009)	6 234	5 622	7 511	9 249	6 822	62 897	7 189	105 524
Megosztás (%)	5,9	5,3	7,1	8,8	6,5	59,6	6,8	100,0
Osszesenből a szakképzési hozzájárulás terhére	1 529	1 048	1 313	1 889	2 784	17 202	2 837	28 602

* Az OSAP 1665 felnőttképzési statisztikai adatszolgáltatása alapján

** -gal jelölt részről nem áll rendelkezésre adat.

A felnőttképzés keretében indított képzésekre beiratkozottak számának alakulása régióként
(A felnőttképzési statisztikai adatszolgáltatás* alapján számba vett adatok)

Megnevezés	Dél- Alföld	Dél- Dunán- túl	Észak- Alföld	Észak- Magyar- ország	Közép- Dunán- túl	Közép- Magyar- ország	Nyugat- Dunán- túl	Összesen
2006. év (fő)	17 963	13 396	17 487	17 989	18 522	88 350	19 122	192 829
Szakképesítést megalapozó szakmai alapképzés	349	146	243	678	367	2 027	428	4 238
Allam által elismert OKJ szakképesítés	11 166	7 399	8 391	8 239	10 029	31 643	8 190	85 057
Munkakörhöz, foglalkozáshoz szükséges nem OKJ szakképesítés	979	1 549	1 671	848	1 883	10 982	1 005	18 917
Szakmai továbbképzés	958	911	1 646	1 537	2 791	7 848	1 527	17 218
Hátrányos helyzetűek felzárkóztató	9	56	151	155	108	58	289	826
Elhelyezkedést, vállalkozást segítő	15	73	137	47	217	418	65	972
Hatósági jellegű képzésre felkészítő	357	1 187	775	1 921	215	4 290	2 934	11 679
Nyelvi	1 983	680	2 775	2 472	780	17 383	2 296	28 369
Általános felnőtt	2 147	1 395	1 698	2 092	2 132	13 701	2 388	25 553
Egyéb**	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2006. évi összesenből a szakképzési hozzájárulás terhére	2 786	1 971	1 652	2 640	5 741	15 872	5 126	35 788
2007. év (fő)	13 767	13 788	20 401	16 249	13 878	193 156	16 178	287 417
Szakképesítést megalapozó szakmai alapképzés	364	158	224	520	193	5 253	518	7 230
Allam által elismert OKJ szakképesítés	9 158	7 628	11 637	9 098	8 023	30 635	8 951	85 130
Munkakörhöz, foglalkozáshoz szükséges nem OKJ szakképesítés	843	2 567	1 369	1 479	1 065	19 231	763	27 317
Szakmai továbbképzés	1 221	1 389	1 855	1 959	1 473	38 357	2 221	48 475
Hátrányos helyzetűek felzárkóztató	15	22	0	77	92	362	0	568
Elhelyezkedést, vállalkozást segítő	95	168	506	158	89	3 420	62	4 498
Hatósági jellegű képzésre felkészítő	0	0	0	5	203	35 730	0	35 938
Nyelvi	1 385	1 048	3 638	1 264	1 345	23 767	2 055	34 502
Általános felnőtt	686	794	1 172	1 684	1 395	36 385	1 603	43 719
Egyéb	0	14	0	5	0	16	5	40
2008. év (fő)	22 950	19 596	31 116	23 232	20 498	317 436	18 724	453 552
Szakképesítést megalapozó szakmai alapképzés	347	267	605	510	221	5 295	296	7 541
Allam által elismert OKJ szakképesítés	13 246	10 067	17 211	10 473	9 455	34 486	8 880	103 818
Munkakörhöz, foglalkozáshoz szükséges nem OKJ szakképesítés	1 916	2 661	2 116	2 296	1 105	37 850	743	48 687
Szakmai továbbképzés	1 795	1 900	2 818	3 782	2 329	115 663	2 508	130 795
Hátrányos helyzetűek felzárkóztató	0	117	121	120	80	65	76	579
Elhelyezkedést, vállalkozást segítő	253	437	587	403	666	3 309	427	6 082
Hatósági jellegű képzésre felkészítő	0	0	0	0	0	30 933	0	30 933
Nyelvi	2 448	2 401	3 707	2 943	2 722	38 706	2 807	55 734
Általános felnőtt	1 523	940	2 333	1 891	2 168	33 313	1 368	43 536
Egyéb	1 422	806	1 618	814	1 752	17 816	1 619	25 847
2009. év (fő)	31 702	38 848	42 004	39 971	47 699	250 425	41 182	491 831
Szakképesítést megalapozó szakmai alapképzés	46	286	425	870	47	2 221	904	4 799
Allam által elismert OKJ szakképesítés	7 347	5 540	9 582	10 565	5 976	36 112	6 071	81 193
Munkakörhöz, foglalkozáshoz szükséges nem OKJ szakképesítés	2 538	7 968	2 825	3 534	9 486	30 257	1 828	58 436
Szakmai továbbképzés	8 679	15 032	10 855	11 909	8 684	83 202	11 709	150 070
Hátrányos helyzetűek felzárkóztató	500	469	308	1 078	262	65	136	2 818
Elhelyezkedést, vállalkozást segítő	858	2 656	2 346	2 807	4 469	3 413	4 262	20 811
Hatósági jellegű képzésre felkészítő	1 981	770	3 279	1 763	720	9 112	5 859	23 484
Nyelvi	2 919	3 399	5 707	4 171	10 934	43 226	7 409	77 765
Általános felnőtt	5 318	2 256	4 733	2 352	5 420	28 470	2 108	50 657
Egyéb	1 516	472	1 944	922	1 701	14 347	896	21 798
2009. évi összesenből a szakképzési hozzájárulás terhére	4 088	4 890	6 442	5 946	15 104	60 652	6 168	103 290
ÖSSZESEN (2006-2009)	86 382	85 628	111 008	97 441	100 597	849 367	95 206	1 425 629
Megosztás (%)	6,1	6,0	7,8	6,8	7,1	59,6	6,6	100,0
Osszesenből a szakképzési hozzájárulás terhére	12 030	12 891	13 495	15 425	28 446	114 971	21 463	218 721

* Az OSAP 1665 felnőttképzési statisztikai adatszolgáltatása alapján

** -gal jelölt részről nem áll rendelkezésünkre adat.

A felnőttképzés keretében indított képzésekre beiratkozottak közül sikeres vizsgát tettek számának alakulása régióként

(A felnőttképzési statisztikai adatszolgáltatás* alapján számba vett adatok)

Megnevezés	Dél- Alföld	Dél- Dunán- túl	Észak- Alföld	Észak- Magyar- ország	Közép- Dunán- túl	Közép- Magyar- ország	Nyugat- Dunán- túl	Összesen
2006. év (fő)	16 947	12 666	16 302	17 056	17 584	82 188	18 258	181 001
Szakképzést megalapozó szakmai alapképzés	346	142	240	654	365	2 008	422	4 177
Allam által elismert OKJ szakképzés	10 434	6 842	7 621	7 671	9 305	28 154	7 616	77 643
Munkakörhöz, foglalkozáshoz szükséges nem OKJ szakképzés	956	1 530	1 556	833	1 838	10 362	983	18 058
Szakmai továbbképzés	955	911	1 633	1 512	2 767	7 689	1 513	16 980
Hátrányos helyzetűek felzárkóztató	9	52	151	143	108	56	289	808
Elhelyezkedést, vállalkozást segítő	15	73	122	47	215	411	65	948
Hatósági jellegű képzésre felkészítő	348	1 175	757	1 851	176	4 276	2 797	11 380
Nyelvi	1 741	649	2 550	2 340	736	16 142	2 235	26 393
Általános felnőtt	2 143	1 292	1 672	2 005	2 074	13 090	2 338	24 614
Egyéb**	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2007. év (fő)	11 348	11 300	14 643	12 963	10 554	53 177	11 905	125 890
Szakképzést megalapozó szakmai alapképzés	320	121	212	456	161	1 252	479	3 001
Allam által elismert OKJ szakképzés	8 559	7 170	10 938	8 546	7 468	26 298	8 402	77 381
Munkakörhöz, foglalkozáshoz szükséges nem OKJ szakképzés	707	2 604	1 235	1 116	757	5 907	425	12 751
Szakmai továbbképzés	674	472	1 092	1 552	740	6 097	964	11 591
Hátrányos helyzetűek felzárkóztató	0	22	0	75	0	93	0	190
Elhelyezkedést, vállalkozást segítő	51	119	194	108	26	517	43	1 058
Hatósági jellegű képzésre felkészítő	0	0	0	3	26	5 956	0	5 985
Nyelvi	593	137	399	97	544	1 884	589	4 243
Általános felnőtt	444	641	573	1 010	832	5 173	998	9 671
Egyéb	0	14	0	0	0	0	5	19
2008. év (fő)	16 391	13 021	21 584	14 955	12 204	112 606	11 921	202 682
Szakképzést megalapozó szakmai alapképzés	316	223	423	208	207	1 842	220	3 439
Allam által elismert OKJ szakképzés	11 942	9 326	15 941	9 657	8 620	29 872	8 347	93 705
Munkakörhöz, foglalkozáshoz szükséges nem OKJ szakképzés	1 688	2 098	1 679	1 747	750	27 145	556	35 663
Szakmai továbbképzés	581	459	866	1 441	857	17 145	728	22 077
Hátrányos helyzetűek felzárkóztató	0	68	18	109	74	60	38	367
Elhelyezkedést, vállalkozást segítő	28	13	193	54	201	556	44	1 089
Hatósági jellegű képzésre felkészítő	0	0	0	0	0	21 884	0	21 884
Nyelvi	499	96	592	283	454	2 744	309	4 977
Általános felnőtt	621	324	834	1 050	670	6 434	730	10 663
Egyéb	716	414	1 038	406	371	4 924	949	8 818
2009. év (fő)	12 253	18 353	18 834	16 367	19 399	102 156	16 314	203 676
Szakképzést megalapozó szakmai alapképzés	40	79	156	277	3	1 169	45	1 769
Allam által elismert OKJ szakképzés	6 901	5 168	9 092	10 096	5 360	29 716	5 776	72 109
Munkakörhöz, foglalkozáshoz szükséges nem OKJ szakképzés	1 790	6 040	1 275	2 488	8 497	19 111	505	39 706
Szakmai továbbképzés	673	5 127	2 988	1 189	1 950	29 628	1 170	42 725
Hátrányos helyzetűek felzárkóztató	12	230	205	184	57	64	82	834
Elhelyezkedést, vállalkozást segítő	173	76	21	0	19	148	159	596
Hatósági jellegű képzésre felkészítő	1 493	770	3 230	1 281	462	7 797	4 618	19 651
Nyelvi	261	521	762	451	1 917	2 222	3 011	9 145
Általános felnőtt	321	141	284	184	914	9 650	404	11 898
Egyéb	589	201	821	217	220	2 651	544	5 243

* Az OSAP 1665 felnőttképzési statisztikai
adatszolgáltatása alapján

** -gal jelölt részről nem áll rendelkezésre adat.

A felnőttképzés keretében indított képzésekre régióként fordított összegek a képzés finanszírozási forrásai szerint

(A felnőttképzési statisztikai adatszolgáltatás* alapján számba vett adatok)

Megnevezés	Országos összesen	ebből						
		Dél-Alföld	Dél-Dunántúl	Észak-Alföld	Észak-Magyarország	Közép-Dunántúl	Közép-Magyarország	Nyugat-Dunántúl
2006. év (millió Ft)	18 934,32	2 156,64	1 675,03	2 102,34	2 451,47	1 697,41	6 913,39	1 938,04
Régiók közötti megoszlása (%)	100,0	11,4	8,8	11,1	12,9	9,0	36,5	10,3
Vállalkozásoktól nem a szakképzési hozzájárulási kötelezettség terhére, nonprofit szervezetektől (munkáltatóként)	2 557,96	164,65	153,41	158,84	224,37	161,91	1 546,86	147,93
Költségvetési szervektől (munkáltatóként)	829,58	202,60	28,81	66,59	96,89	72,97	292,20	69,52
Normatív költségvetési támogatás	1 178,39	162,24	106,85	179,37	157,04	59,79	294,58	218,52
Vállalkozásoktól (munkáltatóként) a szakképzési hozzájárulási kötelezettség terhére	3 403,63	250,79	241,17	243,15	271,42	378,56	1 683,26	335,28
MPA alapból az RMK-k által	4 916,98	708,39	632,16	953,93	1 227,90	504,63	514,56	375,42
ÁLLAMHAZTARTÁSI FORRÁSOK összesen	10 328,58	1 324,02	1 009,00	1 443,04	1 753,25	1 015,95	2 784,61	998,72
Ösztöndíjak, támogatások (kivéve Unió) nonprofit és egyéb szervezetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Unió hazai társfinanszírozással	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Egyéb nemzetközi és EU társfinanszírozás	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
UNIÓS és EGYÉB NEMZETKÖZI FORRÁSOK összesen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Képzettek önfinanszírozása	6 047,78	667,97	512,63	500,47	473,85	519,55	2 581,93	791,38
2007. év (millió Ft)	25 402,61	1 916,06	2 019,13	2 385,69	2 032,18	1 607,99	7 909,07	1 807,78
Vállalkozásoktól nem a szakképzési hozzájárulási kötelezettség terhére, nonprofit szervezetektől (munkáltatóként)	3 900,36	187,67	110,09	159,26	75,53	162,57	1 600,13	138,23
Költségvetési szervektől (munkáltatóként)	899,87	74,93	60,17	45,68	73,07	49,20	451,63	58,68
Normatív költségvetési támogatás	234,74	26,39	27,13	88,67	23,20	9,46	52,09	6,63
Vállalkozásoktól (munkáltatóként) a szakképzési hozzájárulási kötelezettség terhére	4 644,18	197,70	184,19	178,57	251,25	325,96	1 916,51	403,17
MPA alapból az RMK-k által	3 081,17	290,28	706,84	421,65	616,77	315,70	295,56	309,86
ÁLLAMHAZTARTÁSI FORRÁSOK összesen	8 859,96	589,29	978,32	734,57	964,29	700,32	2 715,78	778,34
Ösztöndíjak, támogatások (kivéve Unió) nonprofit és egyéb szervezetek	438,51	36,62	167,30	85,21	22,08	21,58	78,23	10,79
Unió hazai társfinanszírozással	3 230,37	409,13	348,72	660,45	422,99	162,61	682,17	255,70
Egyéb nemzetközi és Unió társfinanszírozás	449,17	50,18	47,80	76,11	83,25	56,47	65,57	35,71
UNIÓS és EGYÉB NEMZETKÖZI források összesen	3 679,54	459,32	396,52	736,56	506,24	219,08	747,74	291,41
képzettek önfinanszírozása	8 524,25	643,16	366,90	670,09	464,04	504,44	2 767,18	589,00
2008. év (millió Ft)	36 840,85	3 098,71	2 911,36	3 948,85	3 034,36	2 474,69	11 907,21	2 237,98
Vállalkozásoktól nem a szakképzési hozzájárulási kötelezettség terhére, nonprofit szervezetektől (munkáltatóként)	5 636,17	245,11	212,91	273,01	161,91	252,83	2 309,48	197,99
Költségvetési szervektől (munkáltatóként)	1 400,80	83,28	39,12	174,50	123,58	41,08	652,93	91,05
Normatív költségvetési támogatás	104,07	21,07	5,56	36,73	9,02	7,07	22,77	1,76
Vállalkozásoktól (munkáltatóként) a szakképzési hozzájárulási kötelezettség terhére	7 398,91	283,99	365,71	281,12	522,49	471,61	2 912,58	526,23
MPA alapból az RMK-k által	4 884,34	628,42	1 069,13	759,80	784,96	667,74	488,43	360,06
ÁLLAMHAZTARTÁSI FORRÁSOK összesen	13 788,12	1 016,75	1 479,52	1 252,14	1 440,06	1 187,49	4 076,72	979,10
Ösztöndíjak, támogatások (kivéve Unió) nonprofit és egyéb szervezetek	228,74	6,06	37,13	35,42	17,39	15,01	85,59	21,43
Unió hazai társfinanszírozással	5 689,93	669,48	621,88	1 069,59	662,39	316,15	1 494,92	405,81
Egyéb nemzetközi és Unió társfinanszírozás	712,11	129,20	27,96	191,67	45,90	113,19	140,47	13,35
UNIÓS és EGYÉB NEMZETKÖZI források összesen	6 402,04	798,68	649,84	1 261,26	708,29	429,34	1 635,39	419,16
Képzettek önfinanszírozása	10 785,78	1 032,10	531,95	1 127,01	706,72	590,01	3 800,03	620,30

A felnőttképzés keretében indított képzésekre fordított összegek a képzés finanszírozási forrásai szerint régióként

(A felnőttképzési statisztikai adatszolgáltatás alapján számba vett adatok)

Megnevezés	Országos összesen	ebből						
		Dél-Alföld	Dél-Dunántúl	Észak-Alföld	Észak-Magyarország	Közép-Dunántúl	Közép-Magyarország	Nyugat-dunántúl
2009. év (millió Ft)	38 291,01	2 710,39	2 762,81	3 223,10	3 267,74	3 799,14	19 747,04	2 780,79
Régiók közötti megoszlása (%)	100,0	7,1	7,2	8,4	8,5	9,9	51,6	7,3
Vállalkozásoktól nem a szakképzési hozzájárulási kötelezettség terhére, non-profit szervezetektől (munkáltatóként)	6 163,27	268,90	407,04	301,93	235,01	508,06	4 127,05	315,29
Költségvetési szervektől (munkáltatóként)	1 243,97	88,40	81,96	117,82	144,46	66,86	689,90	54,57
Normatív költségvetési támogatás	820,25	174,75	10,62	177,72	25,31	26,18	399,61	6,06
Vállalkozásoktól (munkáltatóként) a szakképzési hozzájárulási kötelezettség terhére	8 700,10	269,72	354,30	321,98	466,67	842,62	6 004,71	440,10
MPA alapból az RMK-k által	6 192,04	773,15	877,04	935,09	987,86	736,79	1 500,72	381,39
ÁLLAMHAZTARTÁSI FORRÁSOK összesen	16 956,36	1 306,02	1 323,93	1 552,61	1 624,30	1 672,44	8 594,95	882,12
Ösztöndíjak, támogatások (kivéve Unió) nonprofit és egyéb szervezetek	448,73	28,92	43,38	55,36	53,51	60,94	135,59	71,02
Uniók hazai társfinanszírozással	3 380,64	227,44	335,80	374,78	568,24	181,00	1 453,18	240,20
Egyéb nemzetközi és Uniók társfinanszírozás	752,29	93,03	116,00	85,24	53,51	19,63	369,41	15,46
UNIÓS és EGYÉB NEMZETKÖZI források összesen	4 132,93	320,47	451,80	460,02	621,75	200,64	1 822,59	255,66
Képzettek önfinanszírozása	10 589,72	786,08	536,67	853,18	733,18	1 357,06	5 066,86	1 256,70
FORRÁSOK ÖSSZESEN	119 468,79	9 881,80	9 368,32	11 659,98	10 785,75	9 579,23	46 476,71	8 764,58
Vállalkozásoktól nem a szakképzési hozzájárulási kötelezettség terhére, non-profit szervezetektől (munkáltatóként)	18 257,76	866,33	883,44	893,04	696,81	1 085,37	9 583,52	799,44
ÁLLAMHAZTARTÁSI FORRÁSOK összesen	49 933,02	4 236,09	4 790,76	4 982,37	5 781,89	4 576,21	18 172,06	3 638,28
Ösztöndíjak, támogatások (kivéve Unió) nonprofit és egyéb szervezetek	1 115,98	71,60	247,82	175,99	92,98	97,54	299,41	103,25
UNIÓS és EGYÉB NEMZETKÖZI FORRÁSOK összesen	14 214,51	1 578,47	1 498,16	2 457,84	1 836,27	849,07	4 205,72	966,24
Képzettek önfinanszírozása	35 947,52	3 129,31	1 948,14	3 150,74	2 377,80	2 971,06	14 216,00	3 257,38
A források változása 2006-ról 2009. évre (%)								
FORRÁSOK Összesen	202,2	125,7	164,9	153,3	133,3	223,8	285,6	143,5
Vállalkozásoktól nem a szakképzési hozzájárulási kötelezettség terhére, non-profit szervezetektől (munkáltatóként)	241,0	163,3	265,3	190,1	104,7	313,8	266,8	213,1
Költségvetési szervektől (munkáltatóként)	150,0	43,6	284,5	176,9	149,1	91,6	236,1	78,5
Normatív költségvetési támogatás	69,6	107,7	9,9	99,1	16,1	43,8	135,7	2,8
Vállalkozásoktól (munkáltatóként) a szakképzési hozzájárulási kötelezettség terhére	255,6	107,5	146,9	132,4	171,9	222,6	356,7	131,3
MPA alapból az RMK-k által	125,9	109,1	138,7	98,0	80,5	146,0	291,7	101,6
ÁLLAMHAZTARTÁSI FORRÁSOK összesen	164,2	98,6	131,2	107,6	92,6	164,6	308,7	88,3
Ösztöndíjak, támogatások (kivéve Unió) nonprofit és egyéb szervezetek**	102,3	79,0	25,9	65,0	242,3	282,4	173,3	658,0
Uniók hazai társfinanszírozással**	104,7	55,6	96,3	56,7	134,3	111,3	213,0	93,9
Egyéb nemzetközi és Uniók társfinanszírozás**	167,5	185,4	242,7	112,0	64,3	34,8	563,4	43,3
UNIÓS és EGYÉB NEMZETKÖZI FORRÁSOK összesen	112,3	69,8	113,9	62,5	122,8	91,6	243,7	87,7
Képzettek önfinanszírozása	175,1	117,7	104,7	170,5	154,7	261,2	196,2	158,8

* Az OSAP 1665 felnőttképzési statisztikai adatszolgáltatása alapján

** -gal jelölt adatnál a bázis év 2007.

Az RMK-k támogatott képzésekre felhasznált forrásainak alakulása

adatok: millió Ft-ban

Képzés típusa		Munkaerőpiaci Alap				Uniós források és egyéb nemzetközi források	Állami kölségvetés (hazai tár- finanszírozás)	Összesen	
		Foglalkoztatási alaprész			Képzési alaprész központi keret				
		Központi keret	Képzési keret	Decentralizált keret					
Regisztrált álláskereső	Ajánlott képzése	5,00	9 111,48	29 152,71	10,40	9 415,43	1 003,05	48 698,07	
	Elfogadott képzése	0,00	17,68	2 795,77	3,70	1 845,34	0,00	4 662,49	
Munkaviszonyban állók képzése		0,00	0,00	554,94	0,00	0,00	0,00	554,94	
Programok képzései	Regionális munkaerőpiaci programok	0,00	0,00	461,77	0,00	0,00	0,00	461,77	
	Központi programok	162,66	0,00	18,88	23,64	8 313,00	2 231,60	10 749,78	
	MAT által jóváhagyott programok	7,12	0,00	2,34	0,00	0,00	0,00	9,46	
Összesen:		174,78	9 129,16	32 986,41	37,74	19 573,77	3 234,65	65 136,51	
Finanszírozási források megoszlása (%)		0,3	14,0	50,6	0,1	30,0	5,0	100,0	
Évenként	2006. év	Források összesen	31,69	1460,06	6260,49	1,56	5812,75	1281,21	14847,76
		Források megoszlása (%)	0,2	9,8	42,2	0,0	39,2	8,6	100,0
	2007. év	Források összesen	53,79	1878,63	9740,01	15,04	1692,87	203,96	13584,30
		Források megoszlása (%)	0,4	13,8	71,7	0,1	12,5	1,5	100,0
	2008. év	Források összesen	56,95	3682,8	10086,31	21,14	5167,72	877,74	19892,66
		Források megoszlása (%)	0,3	18,5	50,7	0,1	26,0	4,4	100,0
	2009. év	Források összesen	32,35	2107,67	6899,6	0	6900,43	871,74	16811,79
		Források megoszlása (%)	0,2	12,5	41,0	0,0	41,1	5,2	100,0

Az RMK-k által támogatott befejezett képzések számának alakulása

adatok: db-ban

Képzés típusa		2006.				2007.				2008.				2009.				Változás 2009/2006 (%) megvalósult képzések	Megvalósult képzések összesen	Megoszlás (%)
		Képzések				Képzések				Képzések				Képzések						
		Tervezett száma	Tervezett képzések megoszlása (%)	Megvalósult képzések száma	Megvalósult képzések megoszlása (%)	Tervezett száma	Tervezett képzések megoszlása (%)	Megvalósult képzések száma	Megvalósult képzések megoszlása (%)	Tervezett száma	Tervezett képzések megoszlása (%)	Megvalósult képzések száma	Megvalósult képzések megoszlása (%)	Tervezett száma	Tervezett képzések megoszlása (%)	Megvalósult képzések száma	Megvalósult képzések megoszlása (%)			
Regisztrált álláskereső	Ajánlott képzések	2071	42,4	1829	41,8	1655	45,4	1506	44,5	1958	51,3	1777	51,5	1942	60,6	1870	60,8	102,2	6982	48,9
	Elfogadott képzések	1480	30,3	1297	29,7	1186	32,6	1134	33,5	1108	29,0	957	27,7	516	16,1	479	15,5	36,9	3867	27,1
Programok képzései	Regionális munkaerő- piaci programok	18	0,4	14	0,3	8	0,3	8	0,2	65	1,7	65	1,7	23	0,7	23	0,7	164,3	110	0,8
	Központi programok	691	14,2	647	14,8	483	13,3	465	13,9	500	13,1	485	14,2	526	16,4	508	16,5	78,5	2105	14,7
	MAT által jövőre hagyott programok	3	0,1	3	0,1	1	0,0	1	0,0	2	0,1	2	0,1	17	0,5	16	0,5	533,3	22	0,2
Egyéb képzések (munkaviszonyos)		616	12,6	584	13,3	310	8,4	268	7,9	184	4,8	167	4,8	183	5,7	185	6,0	31,7	1204	8,3
Összesen		4879	100,0	4374	100,0	3643	100,0	3382	100	3817	100,0	3453	100,0	3207	100,0	3081	100,0	70,4	14290	100,0

Az RMK-k által támogatott befejezett képzésben résztvevő hallgatók számának alakulása

Képzés típusa		2006.				2007.				2008.				2009.				Változás 2009/2006 (%) hallgatók
		Hallgatók				Hallgatók				Hallgatók				Hallgatók				
		Száma (fő)	Hallgatók megoszlása (%)	Ebből hátrányos helyzetű hallgató (fő)	Hátrányos helyzetű hallgató megoszlása (%)	Száma (fő)	Hallgatók megoszlása (%)	Ebből hátrányos helyzetű hallgató (fő)	Hátrányos helyzetű hallgató megoszlása (%)	Száma (fő)	Hallgatók megoszlása (%)	Ebből hátrányos helyzetű hallgató (fő)	Hátrányos helyzetű hallgató megoszlása (%)	Száma (fő)	Hallgatók megoszlása (%)	Ebből hátrányos helyzetű hallgató (fő)	Hátrányos helyzetű hallgató megoszlása (%)	
Regisztrált álláskeresők	Ajánlott képzése	23 431	60,3	15 467	59,3	19 508	71,7	12 714	73,0	20 174	65,3	11 838	63,1	23 556	70,1	15 956	70,9	100,5
	Elfogadott képzések	5 085	13,1	1 959	7,5	3 530	13,0	1 780	10,2	3 059	9,9	1 659	8,8	2 005	6,0	1 138	5,1	39,4
Programok képzései	Regionális munkaerő-piaci programok	238	0,6	209	0,8	128	0,5	128	0,4	1 274	4,1	281	1,5	343	1,0	0	0,0	144,1
	Központi programok	7 172	18,5	6 795	25,9	2 241	8,2	2 002	11,5	5 360	17,3	4 744	25,3	6 518	19,4	5 206	23,1	90,9
	MAT által jóváhagyott programok	99	0,3	99	0,4	3	0,0	2	0,0	6	0,0	0	0,0	354	1,1	0	0,0	357,6
Egyéb képzések (munkaviszonyos)		2 808	7,2	1 666	6,1	1 785	6,6	787	4,9	1 035	3,4	241	1,3	831	2,4	210	0,9	29,6
Összesen		38 833	100,0	26 195	100,0	27 195	100,0	17 413	100,0	30 908	100,0	18 763	100,0	33 607	100,0	22 510	100,0	86,5

Az RMK-k által támogatott befejezett képzéseken résztvevő hallgatók számának alakulása a képzés jellege szerint

Képzés típusa	2006.		2007.		2008.		2009.		Változás 2009/2006 (%) hallgatók	Hallgatók összesen	Megoszlás (%)	
	Hallgatók		Hallgatók		Hallgatók		Hallgatók					
	Száma (fő)	Hallgatók megoszlása (%)	Száma (fő)	Hallgatók megoszlása (%)	Száma (fő)	Hallgatók megoszlása (%)	Száma (fő)	Hallgatók megoszlása (%)				
OKJ végzettséget adó	26 440	68,1	17 373	63,9	17 951	58,1	20 363	60,6	77,0	82 127	62,9	
Nem OKJ végzettséget adó	nyelvi képzés	3 427	8,8	2 287	8,4	3 041	9,8	3 709	10,9	108,2	12 464	9,5
	informatikai képzés	1 177	3,0	767	2,8	1 562	5,1	1 193	3,6	101,4	4 699	3,6
	gépjárművezető képzés	1 984	5,1	1 567	5,8	1 631	5,3	1 068	3,2	53,8	6 250	4,8
	ált.isk.7-8. oszt.végzettséget adó	638	1,6	261	1,0	395	1,3	464	1,3	72,7	1 758	1,3
	szakmai képzés	3 040	7,8	2 345	8,6	3 456	11,2	2 602	7,7	85,6	11 443	8,8
	egyéb	2 127	5,6	2 595	9,5	2 872	9,2	4 208	12,7	197,8	11 802	9,1
Összesen	38 833	100,0	27 195	100,0	30 908	100,0	33 607	100,0	86,5	130 543	100,0	

Az RMK-k által támogatott befejezett képzéseket eredményesen teljesítő hallgatók számának alakulása

Képzés típusa		2006.			2007.			2008.			2009.		
		Hallgatók			Hallgatók			Hallgatók			Hallgatók		
		Képzésben szereplő indított létszám (fő)	Képzést eredményesen elvégzők száma (fő)	Eredményesen részt vettek/képzésben részt vettek (%)	Képzésben szereplő indított létszám (fő)	Képzést eredményesen elvégzők száma (fő)	Eredményesen részt vettek/képzésben részt vettek (%)	Képzésben szereplő indított létszám (fő)	Képzést eredményesen elvégzők száma (fő)	Eredményesen részt vettek/képzésben részt vettek (%)	Képzésben szereplő indított létszám (fő)	Képzést eredményesen elvégzők száma (fő)	Eredményesen részt vettek/képzésben részt vettek (%)
Regisztrált álláskeresők	Ajánlott képzése	25 907	23 431	90,4	20 885	19 508	93,4	22 374	20 173	90,2	23 096	21 813	94,4
	Elfogadott képzések	5 426	5 085	93,7	4 013	3 312	82,5	3 286	3 059	93,1	2 076	2 005	96,6
Programok képzései	Regionális munkaerőpiaci programok	245	238	97,1	128	128	0,0	1 280	1 274	0,0	343	343	100,0
	Központi programok	7 477	7 172	95,9	2 644	2 241	84,8	5 452	5 360	98,3	6 800	6 648	97,8
	MAT által jóváhagyott programok	100	99	0,0	3	3	0	6	6	0,0	362	354	97,8
	Egyéb	3 001	2 808	93,6	2 125	2 003	94,3	1 050	1 036	98,7	2 476	2 444	98,7
Összesen		42 156	38 833	92,1	29 798	27 195	91,3	33 448	30 908	92,4	35 153	33 607	95,6

Az RMK-k által támogatott befejezett képzések hallgatóinak megoszlása

adatok:%-ban

Adatok tartalma szerint		2006.	2007.	2008.	2009.
Nemek szerint	férfi	46,1	44,8	47,4	48,7
	nő	53,9	55,2	52,6	51,3
Kor szerint	18 és az alatt	4,0	3,2	1,8	1,6
	19-34	59,1	56,6	58,8	58,4
	35-49	29,0	31,4	28,2	30,0
	50 és felette	7,9	8,8	11,2	10,0
Iskolai végzettség szerint	kevesebb, mint 8 általános	1,8	1,7	2,1	3,0
	befejezett 8 általános	25,9	26,3	28,1	27,0
	szakmunkás képző, szakiskola és speciális szakiskola	26,1	25,2	22,8	21,5
	technikum	4,6	4,4	3,8	3,6
	szakközépiskola és gimnázium	33,9	34,0	34,2	36,7
	összesen	92,3	91,6	91,0	91,8
	felsőfok	7,7	8,4	9,0	8,2
Munkaerőpiaci státusz szerint	regisztrált álláskereső	92,9	92,8	90,1	94,5
	munkaviszonyban álló	4,2	3,0	5,6	0,9
	inaktív	2,8	3,1	1,4	0,1
	egyéb	0,1	1,1	2,9	4,5
Összesen	előképzettség szerint szakképzett	51,6	50,9	48,0	47,3
	előképzettség szerint szakképzetlen	48,4	49,1	52,0	52,7

Az RMK-knál nyilvántartott álláskeresőket összetételének alakulása

Megnevezés	A nyilvántartott álláskeresőket havi átlagos létszáma								Létszám indexe,%		
	száma (fő)				megoszlása (%)				2007/ 2006	2008/ 2007	2009/ 2008
	2006.	2007.	2008.	2009.	2006.	2007.	2008.	2009.			
Nemek szerint											
Férfi	200 920	219 865	228 282	297 907	51,1	51,5	51,6	53,0	109,4	103,8	130,5
Nő	192 545	207 050	214 051	263 860	48,9	48,5	48,4	47,0	107,5	103,4	123,3
Összesen	393 465	426 915	442 333	561 768	100,0	100,0	100,0	100,0	108,5	103,6	127,0
Életkor szerint											
16 éves és fiatalabb	410	298	102	47	0,1	0,1	0,0	0,0	72,7	34,1	46,2
17-35	182 996	197 941	202 795	257 174	46,5	46,4	45,8	45,8	108,2	102,5	126,8
36-50	144 030	154 315	159 796	202 067	36,6	36,1	36,1	36,0	107,1	103,6	126,5
50 év feletti	66 029	74 361	79 641	102 480	16,8	17,4	18,0	18,2	112,6	107,1	128,7
Összesen	393 465	426 915	442 333	561 768	100,0	100,0	100,0	100,0	108,5	103,6	127,0
Iskolai végzettség szerint											
Kevesebb, mint 8 általános	26 591	28 728	30 168	31 268	6,8	6,7	6,8	5,6	108,0	105,0	103,6
Befejezett 8 általános	138 500	152 160	160 750	194 138	35,2	35,6	36,3	34,6	109,9	105,6	120,8
Szaktanárs képző, szakiskola és speciális szakiskola	126 179	134 402	136 328	182 632	32,1	31,5	30,8	32,5	106,5	101,4	134,0
Szakközépiskola, technikum, gimn.	84 251	91 631	94 156	128 477	21,4	21,5	21,3	22,9	108,8	102,8	136,5
Főiskola, egyetem	17 943	19 685	19 924	25 121	4,6	4,6	4,5	4,5	109,7	101,2	126,1
Kitöltetlen		309	1 008	131	0,0	0,1	0,2	0,0	-	326,2	13,0
Összesen	393 465	426 915	442 333	561 768	100,0	100,0	100,0	100,0	108,5	103,6	127,0
Az ellátási forma szerint											
Álláskeresőket ellátásban részesül	127 789	132 582	133 278	196 827	32,5	31,1	30,1	35,0	103,8	100,5	147,7
Rendszeres szociális segélyben részesül	121 831	133 017	147 502	43 544	31,0	31,2	33,3	7,8	109,2	110,9	29,5
Rendelkezésre állási tám-ban részesül	-	-	-	112 412	-	-	-	20,0	-	-	-
Nem ellátott	143 844	161 316	161 553	208 985	36,6	37,8	36,5	37,2	112,1	100,1	129,4
Összesen	393 465	426 915	442 333	561 768	100,0	100,0	100,0	100,0	108,5	103,6	127,0

Az ellenőrzött önkormányzatok által fenntartott, szakképzést folytató intézmények főbb adatai

adatok: db-ban

Megnevezés	Szakképző intézmények száma		Aránya az összesenből	Működés formája alapján összesenből:			TISZK-hez kapcsolódó szervezetben működik	Aránya az összesenből	
	Összesen	Összesenből felnőttoktatásban és felnőttképzésben résztvevő		Önállóan gazdálkodó költségvetési szerv	Részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv				
					Oktatási intézményhez kapcsolott	Gazdasági Hivatalhoz kapcsolott			Egyéb szervezethez kapcsolott
2006/2007.tanév	115	69	60,0%	87	23	1	4	46	40,0%
2007/2008.tanév	114	68	59,6%	79	29	2	4	47	41,2%
2008/2009.tanév	92	54	58,7%	53	23	10	6	73	79,3%
2009/2010.tanév	90	50	55,6%	33	35	10	12	78	86,7%
Átlag	102,75	60,25	58,6%	63	27,5	5,75	6,5	61	59,4%

Az ellenőrzött önkormányzatok TISZK-hez tartozó szakképzést folytató intézményeiben a szakközépiskolai és szakiskolai oktatásban és felnőttképzésben résztvevő pedagógusok létszámának alakulása

Megnevezés	Engedélyezett pedagógus létszám (fő)	Ténylegesen foglalkoztatottak (fő)	Felnőttképzésben részt vett pedagógusok száma (fő) 3-ból	Felnőttképzésben részt vett pedagógusok aránya (%) 4./3.
1.	2.	3.	4.	5.
2006/2007. tanév	5 541	5 292	456	8,6%
2007/2008. tanév	5 393	5 152	399	7,7%
2008/2009. tanév	5 302	5 049	375	7,4%
2009/2010. tanév	5 220	4 973	304	6,1%
Változás a vizsgált időszakban	94,2%	94,0%	66,7%	
Átlag	5 364	5116,5	383,5	7,5%

Az ellenőrzött önkormányzatok 2009. december 31-én TISZK-hez tartozó szakképzést folytató intézményei vagyonának alakulása

adatok: millió Ft-ban

Megnevezés	2006.	2007.	Változás (%)	2008.	Változás (%)	2009.	Változás (%)	Változás 2006 ról 2009-re(%)
Középfokú oktatást szolgáló vagyon	29 800,28	30 241,30	101,5%	30 562,99	101,1%	29 682,13	97,1%	99,6%
ebből: immateriális javak	314,30	290,98	92,6%	303,43	104,3%	284,39	93,7%	90,5%
ebből: ingatlan vagyon	23 874,92	23 779,26	99,6%	24 821,46	104,4%	24 253,41	97,7%	101,6%
ebből: gép, műszer vagyon	3 809,39	3 958,50	103,9%	4 005,19	101,2%	3 842,97	95,9%	100,9%
ebből: számítástechnikai vagyon	1 432,35	1 552,63	108,4%	1 357,73	87,4%	1 135,10	83,6%	79,2%
ebből: egyéb vagyon	369,32	659,93	178,7%	75,18	11,4%	166,26	221,1%	45,0%
Ebből szakképzést szolgáló vagyon	12 763,53	14 037,11	110,0%	14 605,09	104,0%	14 601,04	100,0%	114,4%
aránya az összesből (%)	42,8%	46,4%		47,8%		49,2%		
ebből: immateriális javak	106,43	196,62	184,7%	216,85	110,3%	210,28	97,0%	197,6%
ebből: ingatlan vagyon	9 674,15	10 191,22	105,3%	11 315,99	111,0%	11 419,24	100,9%	118,0%
ebből: gép, műszer vagyon	2 058,67	2 283,59	110,9%	2 354,17	103,1%	2 329,50	99,0%	113,2%
ebből: számítástechnikai vagyon	619,23	758,70	122,5%	684,62	90,2%	615,69	89,9%	99,4%
ebből: egyéb vagyon	305,05	606,98	199,0%	33,46	5,5%	26,33	78,7%	8,6%
Ebből központi képzőhely vagyona	686,47	2 189,68	319,0%	2 163,37	98,8%	2 025,92	93,6%	295,1%
aránya az összesből (%)	2,3%	7,2%		7,1%		6,8%		
ebből: immateriális javak	9,74	144,95	1488,2%	150,33	103,7%	139,08	92,5%	1427,9%
ebből: ingatlan vagyon	241,82	559,66	231,4%	1 172,25	209,5%	1 140,92	97,3%	471,8%
ebből: gép, műszer vagyon	57,34	567,13	989,1%	579,84	102,2%	507,64	87,5%	885,3%
ebből: számítástechnikai vagyon	38,73	221,53	572,0%	143,55	64,8%	120,88	84,2%	312,1%
ebből: egyéb vagyon	338,84	696,41	205,5%	117,40	16,9%	117,40	100,0%	34,6%

Az ellenőrzött önkormányzatok szakképzési feladatain belül a felnőttoktatásban és felnőttképzésben résztvevők számának alakulása

adatok: főben

Megnevezés	Szakfeladat	2006.	2007.	Változás (%)	2008.	Változás (%)	2009.	Változás (%)	Változás 2006-ról 2009-re(%)
Felnőttoktatás		6 900	5 800	84,1%	4 708	81,2%	3 994	84,8%	57,9%
Általános iskolai felnőttoktatás	801236	1 493	1 264	84,7%	1 082	85,6%	1 001	92,5%	67,0%
Gimnáziumi felnőttoktatás	802166	1 307	1 104	84,5%	1 097	99,4%	842	76,8%	64,4%
Szakközépiskolai felnőttoktatás	802199	2 612	2 457	94,1%	1 664	67,7%	1 470	88,3%	56,3%
Szakiskolai felnőttoktatás	802236	220	160	72,7%	108	67,5%	81	75,0%	36,8%
Szakképzés megszerzésére felkészítő iskolarendszerű felnőttoktatás	802263	1 268	815	64,3%	757	92,9%	600	79,3%	47,3%
Iskolarendszeren kívüli képzés szakfeladatokból:		2352	2131	90,6%	2247	105,4%	2812	125,1%	119,6%
Iskolarendszeren kívüli nem szakmai oktatás, vizsgáztatás	804017	73	186	254,8%	296	159,1%	155	52,4%	212,3%
Isk.rendszeren kívüli szakmai oktatás	804028	2 279	1 945	85,3%	1 951	100,3%	2 657	136,2%	116,6%
Iskolarendszeren kívüli képzés aránya az összesből (%)		25,4%	26,9%		32,3%		41,3%		
Összesen:		9 252	7 931	85,7%	6 955	87,7%	6 806	97,9%	73,6%

Az ellenőrzött önkormányzatok szakképzési feladatain belül a felnőttoktatásra és felnőttképzésre fordított kiadásainak alakulása

adatok: millió Ft-ban

Megnevezés	Szakfeladat	2006.	2007.	Változás (%)	2008.	Változás (%)	2009.	Változás (%)	Változás 2006-ról 2009-re(%)
Felnőttoktatás		1 012,28	995,20	98,3%	844,44	84,9%	732,08	86,7%	72,3%
Közoktatási szakfeladatai - ált.isk. szakfeladatokból:									
Általános iskolai felnőttoktatás	801236	67,50	88,97	131,8%	79,74	89,6%	75,28	94,4%	111,5%
Közoktatási szakfeladatai - gimnáziumi okt. szakfeladatokból:									
Gimnáziumi felnőttoktatás	802166	478,70	432,32	90,3%	332,56	76,9%	293,39	88,2%	61,3%
Közoktatási szakfeladatai - szakképzési szakfeladatokból:									
Szakközépiskolai felnőttoktatás	802199	301,79	346,61	114,9%	310,15	89,5%	270,55	87,2%	89,6%
Szakiskolai felnőttoktatás	802236	11,62	8,95	77,0%	10,18	113,7%	8,63	84,8%	74,3%
Szakképzés megsz. felkész. isk.rendsz. felnőttoktatás	802263	152,67	118,35	77,5%	111,81	94,5%	84,23	75,3%	55,2%
Iskolarendszeren kívüli oktatási szakfeladatokból:		206,98	172,82	83,5%	166,22	96,2%	94,63	56,9%	45,7%
Iskolarendszeren kívüli nem szakmai oktatás, vizsgáztatás	804017	7,30	8,10	111,0%	9,00	111,1%	4,00	44,4%	54,8%
Iskolarendszeren kívüli szakmai oktatás	804028	199,68	164,72	82,5%	157,22	95,4%	90,63	57,6%	45,4%
Iskolarendszeren kívüli képzés aránya az összesből (%)		17,0%	14,8%		16,4%		11,4%		
Összesen:		1 219,26	1 168,02	95,8%	1 010,66	86,5%	826,71	81,8%	67,8%
Közoktat. intézményben végzett kieg.tevékenységből felnőttképzéshez köthető	751952	26,76	20,36	76,1%	3,63	17,8%	3,79	104,4%	14,2%
Munkaügyi szolgáltatás	751746	0,00	0,00		0,00		0,00		
Összesen:		26,76	20,36	76,1%	3,63	17,8%	3,79	104,4%	14,2%

Az ellenőrzött önkormányzatok 2009. december 31-én TISZK-ekhez tartozó szakképzést folytató intézményeinél a bevételek és a kiadások alakulása

adatok: millió Ft-ban

Megnevezés	2006.	2007.	Változás (%)	2008.	Változás (%)	2009.	Változás (%)	Változás 2006-ról 2009-re(%)	Együttes átlagos értéke
Állami támogatás felhalmozási célra	26,80	37,77	140,9%	28,52	75,5%	48,99	171,8%	182,8%	35,52
Fenntartó támogatása	679,44	669,42	98,5%	827,90	123,7%	592,57	71,6%	87,2%	692,33
Intézmény saját bevételei	125,02	74,54	59,6%	138,91	186,4%	80,64	58,1%	64,5%	104,78
Felhalmozási célra átvett pénzeszközök vállalkozásoktól	1 095,36	1 198,91	109,5%	927,38	77,4%	507,47	54,7%	46,3%	932,28
Uniós támogatás	335,92	324,37	96,6%	24,28	7,5%	234,82	967,1%	69,9%	229,85
Képzési alaprészből (központi, decentralizált) kapott támogatás	310,86	283,63	91,2%	373,61	131,7%	157,21	42,1%	50,6%	281,33
Egyéb forrásból	361,28	536,25	148,4%	506,85	94,5%	299,26	59,0%	82,8%	425,91
Felhalmozási források összesen	2 934,68	3 124,89	106,5%	2 827,45	90,5%	1 920,96	67,9%	65,5%	2 701,99
Intézmény finanszírozás	29 686,42	29 905,89	100,7%	31 583,60	105,6%	28 945,44	91,6%	97,5%	30 030,34
Felnőttoktatásból és képzésből származó önkormányzati bevételek	449,11	346,11	77,1%	389,26	112,5%	285,74	73,4%	63,6%	367,56
- ebből felnőttképzésből származó önkormányzati bevételek	422,08	323,69	76,7%	374,92	115,8%	226,16	60,3%	53,6%	336,71
Összes -önkormányzatok által - kimutatott bevétel	33 070,21	33 376,89	100,9%	34 800,31	104,3%	31 152,14	89,5%	94,2%	33 099,89
Felújítási kiadások	543,65	568,28	104,5%	552,43	97,2%	431,87	78,2%	79,4%	524,06
Beruházási kiadások	1 676,05	1 600,85	95,5%	1 762,33	110,1%	1 201,82	68,2%	71,7%	1 560,26
Felhalmozási célú pénzeszközátadás	27,00	7,55	28,0%	0,00	0,0%	148,73		550,9%	45,82
Felhalmozási kiadások összesen	2 246,70	2 176,68	96,9%	2 314,76	106,3%	1 782,42	77,0%	79,3%	2 130,14
Felnőttoktatás kiadása	1 012,28	995,20	98,3%	844,44	84,9%	732,08	86,7%	72,3%	896,00
Iskolarendszeren kívüli felnőttképzés kiadása	206,98	172,82	83,5%	166,22	96,2%	94,63	56,9%	45,7%	160,16
Felnőttoktatás és felnőttképzés kiadása	1 219,26	1 168,02	95,8%	1 010,66	86,5%	826,71	81,8%	67,8%	1 056,16
Összes -önkormányzatok által - kimutatott kiadás	3 465,96	3 344,70	96,5%	3 325,42	99,4%	2 609,13	78,5%	75,3%	3 186,30
Felnőttképzés bevételeinek és kiadásának az aránya	203,9%	187,3%		225,6%		239,0%			210,2%

Az ellenőrzött TISZK-ek megalakulására jellemző adatok

Megnevezés / TISZK-ek	1. generációs TISZK megalakulása	Megalakulást támogató operatív program	Megalakulást támogató operatív programból elnyert összeg a hat.szerződés szerint (millió Ft)*	Megalakulást támogató operatív programból elnyert összeg a hat.szerződés szerint (millió Ft)*	2. generációs TISZK megalakulása, átalakulás	Megalakulást, átalakulást támogató operatív program	Megalakulást támogató operatív programból elnyert összeg (millió Ft)	Felnőttképzőként való nyilvántartásba vétel	Akkreditáció időpontja
			HEFOP 3.2.2.	HEFOP 4.1.1.					
Bakonyi	-	-	-	-	2008.VII.1.	TÁMOP 2.2.3.	331,88	2008.X.31.	-
Békési	2005.VII.1.	HEFOP 3.2.2./4.1.1.	430,51	845	2008.VII.10.	BEKSZI ált. jogutód	-	2007.IV.17.	2007.IX.12.
Debrecen	2007.X.1.	HEFOP 3.2.2./4.1.1.	452,89	713	2008.VII.1.	(ÁLFOLD TÁMOP 2.2.3.)	-	2008.III.25.	-
Dél-Pesti	2005.IX.16.	HEFOP 3.2.2./4.1.1.	442,39	709,5	2008.IX.29.		-	2007.VII.12.	2008.IV.15.
Egri	2005.VI.1.	HEFOP 3.2.2./4.1.1.	384,99	637,79	2008.XII.10.			2007.XII.18.	2008.XII.3.
Észak-Pesti	2005.V.1.	HEFOP 3.2.2./4.1.1.	442,39	709,5	2009.VII.28.			2007.V.31.	2007.VIII.29.
Észak-Zala	2005.VI.29.	HEFOP 3.2.2./4.1.1.	425,39	714,6	2009.III.12.	TÁMOP 2.2.3.		2008.II.11.	2009.V.20.
Gróf Széchenyi	2005.V.26.	HEFOP 3.2.2./4.1.1.	462,79	734,5	2009.XI.				2008.XII.3.
Kecskeméti (MITISZK Kht.)	2005.III.9.	HEFOP 3.2.2./4.1.1.	427,59	720,77	2008.VI.30.	TÁMOP 2.2.3.	323,16	2007.IV.26.	2007.VIII.29.
MITISZK Kft.	(2005.VI.)	(HEFOP 3.2.2./4.1.1.)	399,94	755,62	2009.VI.				
Nyírségi (Nyírvidek)	(2005.VI.)	(HEFOP 3.2.2./4.1.1.)	457,05	785,59	A Nyírvidek ön+önállóan működött és 2009.IX.-től tagja a Nyírségi TISZK-nek (Nyírségi 2008.XI.25.)	TÁMOP 2.2.3.	315	2009.XII.22.	-
Pannon Savária	-	-	-	-	2008.VII.1.	TÁMOP 2.2.3., TIOP 3.1.1.	1194,09		
	2005.	HEFOP	441,52	652,24	2008.XI.11.	TÁMOP 2.2.3.		2007.I.22.	2008.IV.15.
Összesen			4767,45	7978,1			2164,13	ebből TIOP 891,1	

* www.nfu.hu/eredmenyek honlapról a hatályos szerződések adata

A vizsgált TISZK-ekhez tartozó központi képzőhely kihasználtságának alakulása

Megnevezés	Képzési (hallgatói) óraszám				Változás (%)	
	Tervezett		Tényleges		(Tényleges/Tervezett)	
	nappali rendszerű szakképzés	felnyitképzés	nappali rendszerű szakképzés	felnyitképzés	nappali rendszerű szakképzés	felnyitképzés
2006/2007.tanév	3 943 364	1 010	1 919 736	1 050	48,7	104,0
2007/2008.tanév	4 179 161	3 048	3 870 458	4 080	92,6	133,9
2008/2009.tanév	8 947 675	178 852	7 090 168	349 311	79,2	195,3
2009/2010.tanév I. félév	7 458 936	525 816	3 789 841	372 025	50,8	70,8
Osszesen	24 529 136	708 726	16 670 203	726 466	68,0	102,5
Mindösszesen	25 237 862		17 396 669		68,9	

Az RMK-nál a támogatott képzéseken résztvevő hallgatók 2006-2008. évi teljesített monitoring adatai

Évek	Képzés típusa		A képzést eredményesen elvégző hallgatók száma (fő)	Támogatás* (ezer Ft)	Egy fő eredményesen végző hallgatóra jutó támogatás (ezer Ft)	A monitoring során választadók száma (fő)	A válaszadók aránya (%)	Sikeresen elhelyezkedtek száma (fő)	Elhelyezkedettek aránya (%)	Egy fő sikeresen elhelyezkedésre jutó támogatás (ezer Ft)	A képzés szakirányának megfelelően elhelyezkedettek száma (fő)
2006.	Regisztrált álláskereső	Ajánlott képzés	18 188	5 569 919	306	11 552	63,5	4 773	41,3	1 167	3 346
		Elfogadott képzés	4 856	847 046	174	3 147	64,8	1 599	50,8	530	1 283
	Összesen		23 044	6 416 965	278	14 699	63,8	6 372	43,3	1 007	4 629
	Programok képzései	Regionális m.erő-piaci programok	96	12 600	131	54	56,3	33	61,1	382	30
		Központi programok	6 378	3 141 924	493	4 011	62,9	2 668	66,5	1 178	0
		MAT által jóváhagyott programok	50	6 231	125	41	82,0	28	68,3	223	21
		Egyéb	510	35 791	70	490	96,1	472	96,3	76	464
	2006. összesen		30 078	9 613 511	320	19 295	64,1	9 573	49,6	1 004	5 144
2007.	Regisztrált álláskereső	Ajánlott képzés	12 591	4 688 955	372	7 491	59,5	2 805	37,4	1 672	1 764
		Elfogadott képzés	3 155	826 633	262	1 915	60,7	911	47,6	907	576
	Összesen		15 746	5 515 588	350	9 406	59,7	3 716	39,5	1 484	2 340
	Programok képzései	Regionális m.erő-piaci programok	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
		Központi programok	1 854	618 816	334	1 628	87,8	1 162	71,4	533	0
		MAT által jóváhagyott programok	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
		Egyéb	191	31 429	165	189	99,0	189	100,0	166	188
	2007 összesen		17 791	6 165 832	347	11 223	63,1	5 067	45,1	1 217	2 528

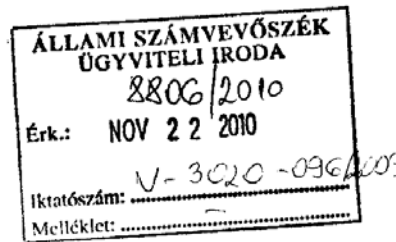
Az RMK-nál a támogatott képzéseken résztvevő hallgatók 2006-2008. évi teljesített monitoring adatai

Évek	Képzés típusa		A képzést eredményesen elvégző hallgatók száma (fő)	Támogatás* (ezer Ft)	Egy fő eredményesen végző hallgatóra jutó támogatás (ezer Ft)	A monitoring során választadók száma (fő)	A válaszadók aránya (%)	Sikeresen elhelyezkedettek száma (fő)	Elhelyezkedettek aránya (%)	Egy fő sikeresen elhelyezkedettre jutó támogatás (ezer Ft)	A képzés szakirányának megfelelően elhelyezkedettek száma (fő)
2008.	Regisztrált álláskereső	ajánlott képzés	13 755	6 635 263	482	7 255	52,7	3 317	45,7	2 000	2 462
	Regisztrált álláskereső	elfogadott képzés	2 449	685 242	280	1 330	54,3	735	55,3	932	603
	Összesen		16 204	7 320 506	452	8 585	53,0	4 052	47,2	1 807	3 065
	Programok képzései	regionális m.erő-piaci programok	1 038	93 250	90	431	41,5	261	60,6	357	240
		központi programok	4 656	2 030 810	436	1 603	34,4	1 261	78,7	1 610	31
		MAT által jóváhagyott programok	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
		Egyéb	127	21 510	169	123	96,9	123	100,0	175	123
2008. összesen		22 025	9 466 076	430	10 742	48,8	5 697	53,0	1 662	3 459	
2006-2008.		69 894	25 245 420	361	41 260	59,0	20 337	49,3	1 241	11 131	

*Minden támogatás, ami az egyén képzésével, juttatásaival összefügg.

BELÜGYMINISZTERIUM
Önkormányzati Államtitkár

L. Varga S. főjc. 51.
11. 23.

Dr. Lóránt Zoltán részére
főigazgató

Budapest

Ikt.sz.: 30000/1629/3/2010/BM.

Hivatkozási szám: V-3020-85/2009.
Ügyintéző: dr. Kiss Klára
Telefon: 441-1113
E-mail cím: koordinacio@otm.gov.hu

Zsuzsi S

Tisztelt Főigazgató Úr!

1. Holcseri M

A felnőttképzés feltételrendszerének, eredményességének, a gazdaság munkaerőigénye kielégítésében betöltött szerepének ellenőrzéséről szóló számvevőszéki jelentés tervezetere – tekintettel az időközben megérkezett végleges jelentésre – észrevételt nem teszek.

M
11. 24

Ezúton köszönöm Főigazgató Úrnak, hogy a korábbi észrevételünket a végleges jelentés során maradéktalanul figyelembe vették.

Főigazgató úrnak további jó munkát kívánok.

Budapest, 2010. november 12. ,,

Tisztelettel:

Tállai András
önkormányzati államtitkár

Készült: 2 példányban
Kapják: Dr. Lóránt Zoltán főigazgató
Iráttár

FELNŐTTKÉPZÉS

Fogalma: Iskolarendszeren kívüli képzés, amely résztvevői intézményükkel sem tanulói, sem hallgatói jogviszonyban nincsenek, intézményei meghatározott képzettség megszerzésére, kompetencia elsajátítására irányuló általános, nyelvi, szakmai képzést nyújtanak.

A felnőttkori tanulás alaptípusai:

Nem formális tanulás = munkahely, társadalmi és egyéb szervezet által szervezett, **rendszerezett oktatás-tanulás** (tervszerű, jelentős tanulási elemet tartalmazó), amely képzési intézményeken kívül az egyén igényei és kezdeményezései alapján valósul meg, közvetlenül nem kapcsolódik a képesítés megszerzését tanúsító okirathoz (Fktv. 29. § 14., illetve LLL stratégia 3. sz. melléklet)

Formális tanulás: szervezett és strukturált közegben (oktatási, képzési rendszer) történő tanulás, amely a tudás megszerzését igazoló hivatalos elismeréssel (diploma, bizonyítvány) zárul

Informális tanulás = azon ismeret elsajátítása, amely szükséges lehet az új munkahelyen való beilleszkedéshez, **nem szervezett, öntevékeny tanulás**

Szabályozás:

Fktv.
Sztv.
Flt.

KEPZOK

Gazdasági formában működő képzési vállalkozások
Költségvetési intézmények (RKK, TISZK)
Non-profit szervezetek (TISZK is)

KÉPZÉSI TÍPUSOK

jellege szerint lehet:

szakképesítést megalapozó szakmai alapképzés
állam által elismert (OKJ-s) szakképesítés megszerzésére irányuló munkakörhöz, foglalkozáshoz szükséges állam által nem elismert (nem OKJ-s) szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai továbbképzés
hátrányos helyzetűek felzárkóztató képzése
megváltozott munkaképességűek rehabilitációs képzése
elhelyezkedést, vállalkozást segítő képzés
általános felnőttképzés
egyéb (pl. nyelvi)

kezdeményező szerint lehet:

munkaerő-piaci támogatott képzések (munkanélküliek tovább- átképzése, munkahelymegtartást elősegítő, adott munkakörhöz szükséges szakmai)
vállalati saját munkaerő képzése, továbbképzése
egyéb - saját kezdeményezésű

FINANSZÍROZÁS

állami költségvetésből:
felnőttképzési normatív támogatás - most már csak a fogyatékkal élőknek
MPA alaptól
EU hazai társfinanszírozás (hazai forrásrész)
közvetve - költségvetési szervektől munkáltatóként

szakképzési hozzájárulás
vállalkozásoktól munkáltatóként

egyéb forrás
vállalkozásoktól nem a szakképzési hozzájárulás terhére
össztöndíjak, támogatások (kivéve EU) non-profit és egyéb szervezetektől

önfinanszírozás

uniós és más források

A felnőttképzés irányítási rendszerében közreműködő szervezetek feladatai

A vizsgált időszakban a **felnőttképzés irányításának rendszerét alapvetően** a felnőttképzési törvény 2006 decemberében végrehajtott módosítása¹, a kormányzati struktúra megváltozása², az Állami Foglalkoztatási Szolgálatról (ÁFSZ) rendelkező kormányrendelet³, a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézettről (NSZFI-ről) rendelkező kormányrendelet⁴, valamint a szakképzés és felnőttképzés összevont felügyeleti rendszerének kialakítása határozta meg. Az intézkedések a **szakképzés és felnőttképzés koordinációjának javítását**, a szakképzés foglalkoztatási, **munkaerő-piaci kapcsolatának** elősegítését **célozták** meg.

A felnőttképzés hatósági jellegű **fejlesztési, módszertani feladatait** az SZMM háttérszervezeteként működő **NSZFI végezte** az Sztv-ben és a 292/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletben előírt tevékenységek ellátásával.

A felnőttképzésben meghatározó szerepe volt a foglalkoztatási szervezeteknek. Az SZMM-hez tartozó háttérintézmények regionalizációja eredményeként 2007. január 1-jétől regionális szervezetben működött a **foglalkoztatáspolitikai alapintézménye** az Állami Foglalkoztatási Szolgálat (ÁFSZ). **Ennek keretében** az SZMM minisztere a foglalkoztatáspolitikáért való felelőssége körében⁵ **működtette** a Foglalkoztatási és Szociális Hivatalt (**FSZH-t**) és az ÁFSZ területi szerveit, a hét Regionális Munkaügyi Központot (**RMK-t**).

Az ÁFSZ tevékenységéhez **közvetve** kapcsolódott az **RKK-k** hálózata. A felnőttképzési fejlesztési feladatokat **regionális illetékességgel** kilenc RKK⁶ végzi.

Az RKK-k felnőttképzés keretében segítik a munkaerő-piac változásaihoz igazodó szakmai tudás megszerzését. Alaptevékenységük szerint a feladataik képzések nyújtása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetben lévő álláskeresőknél, egyéb rendeletekben meghatározott hátrányos helyzetben lévő csoportoknak, illetve központi, vagy EU képzési program célcsoportjába tartozó személyeknek.

---

¹ A 2006. évi CXIV. törvény az egyes szakképzési és felnőttképzési tárgyú törvények módosításáról.

² a 2006. évi LV. törvény

³ a 291/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet

⁴ a 292/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet

⁵ A 170/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet értelmében.

⁶ Békéscsabai RKK, Budapesti Munkaerőpiaci Intervenciós Központ, Debreceni RKK, Észak-Magyarországi RKK, Kecskeméti RKK, Nyíregyházi RKK, Pécsi RKK, Székesfehérvári RKK, Szombathelyi RKK.

A felnőttképzés **irányításának** fontos **eszközét** jelentette a **felnőttképzési intézmények és programok akkreditációs rendszere**, amelyet az Fktv. alapján a Kormány rendeletben szabályozott⁷.

Az intézményi akkreditáció célja, hogy azok az intézmények, amelyek olyan hallgatót szándékoznak fogadni, akinek képzésben való részvételét az állam támogatja, magasabb minőségi követelményeknek feleljenek meg. További cél volt, hogy erősebb garanciákat kapjon a közpénzek hatékony felhasználása és az államilag támogatott képzések magas színvonala. A képzés minőségének garanciája érdekében az Fktv. előírta, hogy kizárólag akkreditált intézmények részesülhetnek állami vagy EU-s forrásból származó támogatásban.

A felnőttképzés keretében a **SZMM közvetlen szakmai irányító tevékenysége** a jogszabályalkotásra és a feladatai ellátásában közreműködő intézményekre terjedt ki. A **közvetett szakmai irányító tevékenysége** pedig a konkrét képzési programok meghatározásán, végrehajtásán és ellenőrzésén keresztül **valósult meg**.

A **vizsgált időszakot követően** átalakult kormánystruktúrában sem szűnt meg azonban a felnőttképzési feladatrendszer tagoltsága jelenleg három miniszter feladatai között szerepel.

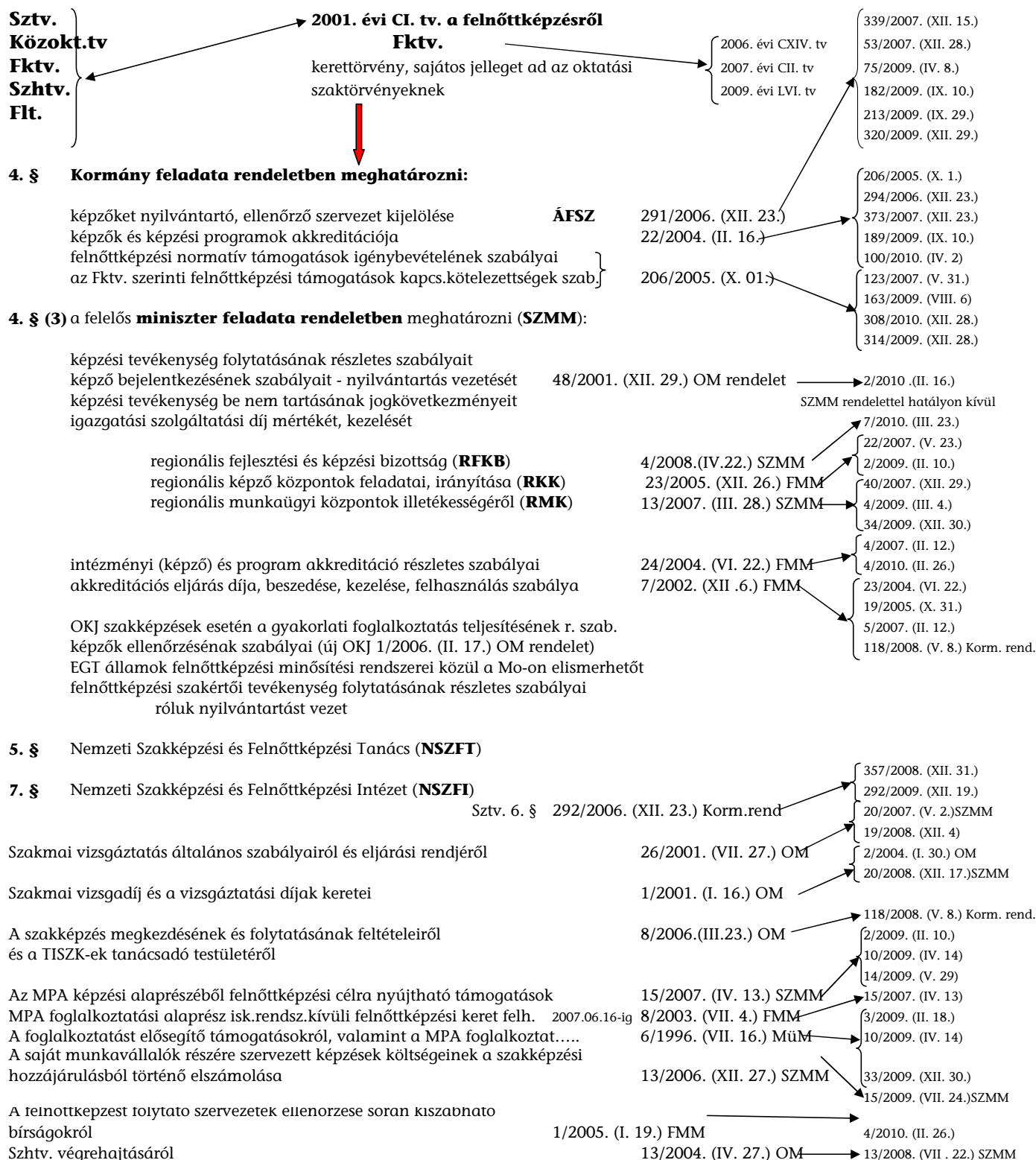
A 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet a szakképzés és felnőttképzés feladatait – amelyet a 81.§ (2) bekezdése rögzít – és felelősségét a Nemzetgazdasági Minisztérium feladat és hatáskörébe sorolta alapvetően a 73. § n) pontjában foglaltakkal. A Nemzetgazdasági Minisztérium minisztere a felelős a foglalkoztatáspolitikáért, amelyen belül ellátja a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ mint az Állami Foglalkoztatási Szolgálat – ÁFSZ – jogutódja) irányítását is a 81. § (1) bekezdés x) pont alapján. A kormányrendelet a 73. § m) pontjával, azonban a foglalkoztatáspolitikai köréből kiemelte foglalkoztatás rehabilitációját, amelyet a Nemzeti Erőforrás Minisztérium minisztere feladat- és hatáskörébe sorolt. A Nemzeti Erőforrás Minisztérium minisztere a felnőttképzésért való felelőssége körében (61. §) „*gyakorolja az iskolarendszeren kívüli szakmai oktatásban őt megillető feladat- és hatásköröket és az egész életen át tartó tanulás elősegítése érdekében – külön jogszabályban foglaltak szerint – közreműködik a felnőttképzési rendszer működtetésével és továbbfejlesztésével kapcsolatos állami feladatok végrehajtásában*”. Az új kormányzati struktúra a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium minisztere feladatai közé sorolta az RKK-k irányítását, amelyet a vállalatok közvetlen képzési megrendeléseinek tekintetében a Nemzetgazdasági Minisztérium minisztere iránymutatása alapján (30. § b) pont) végez, melynek során együttműködik az FSZH-val.

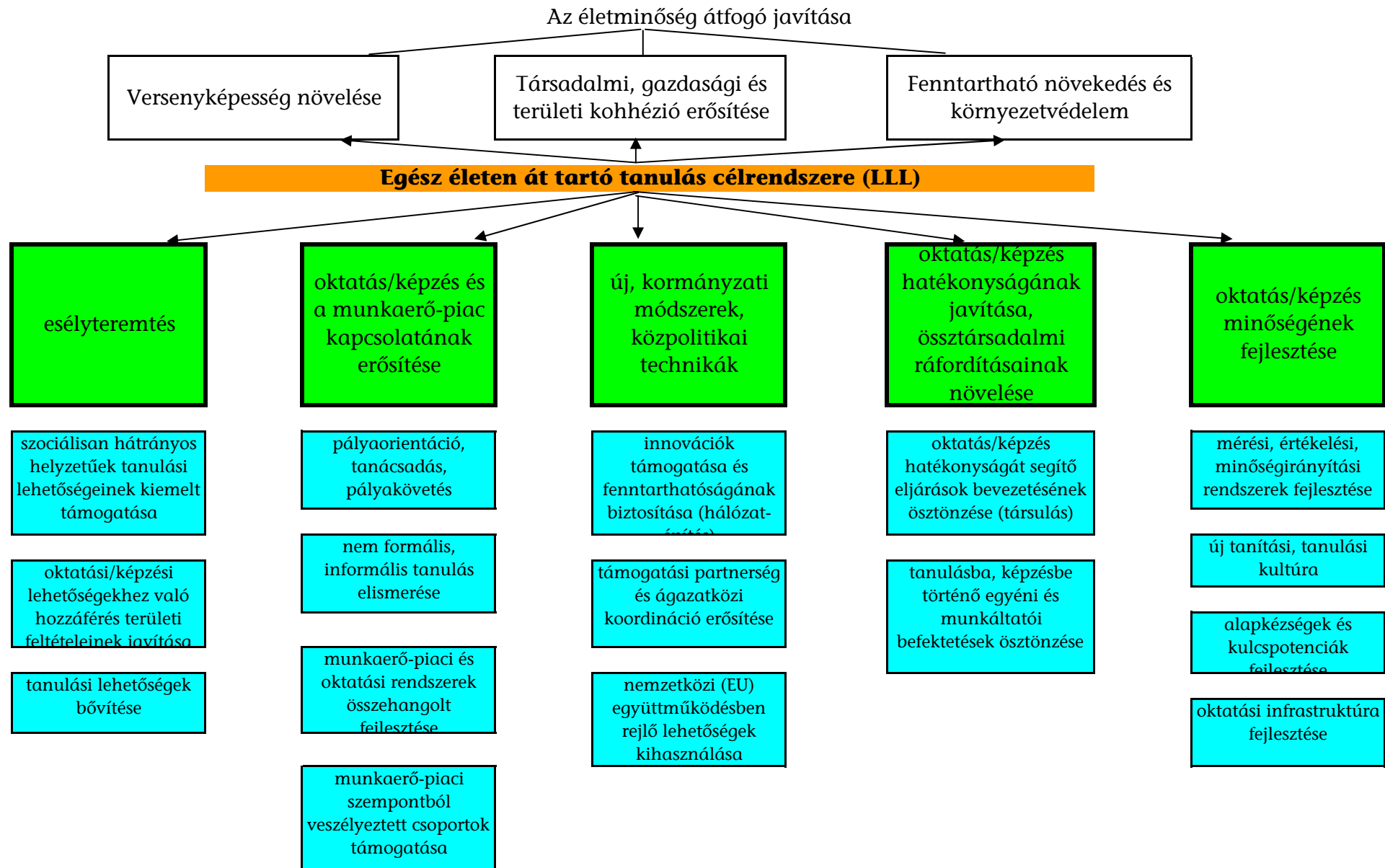

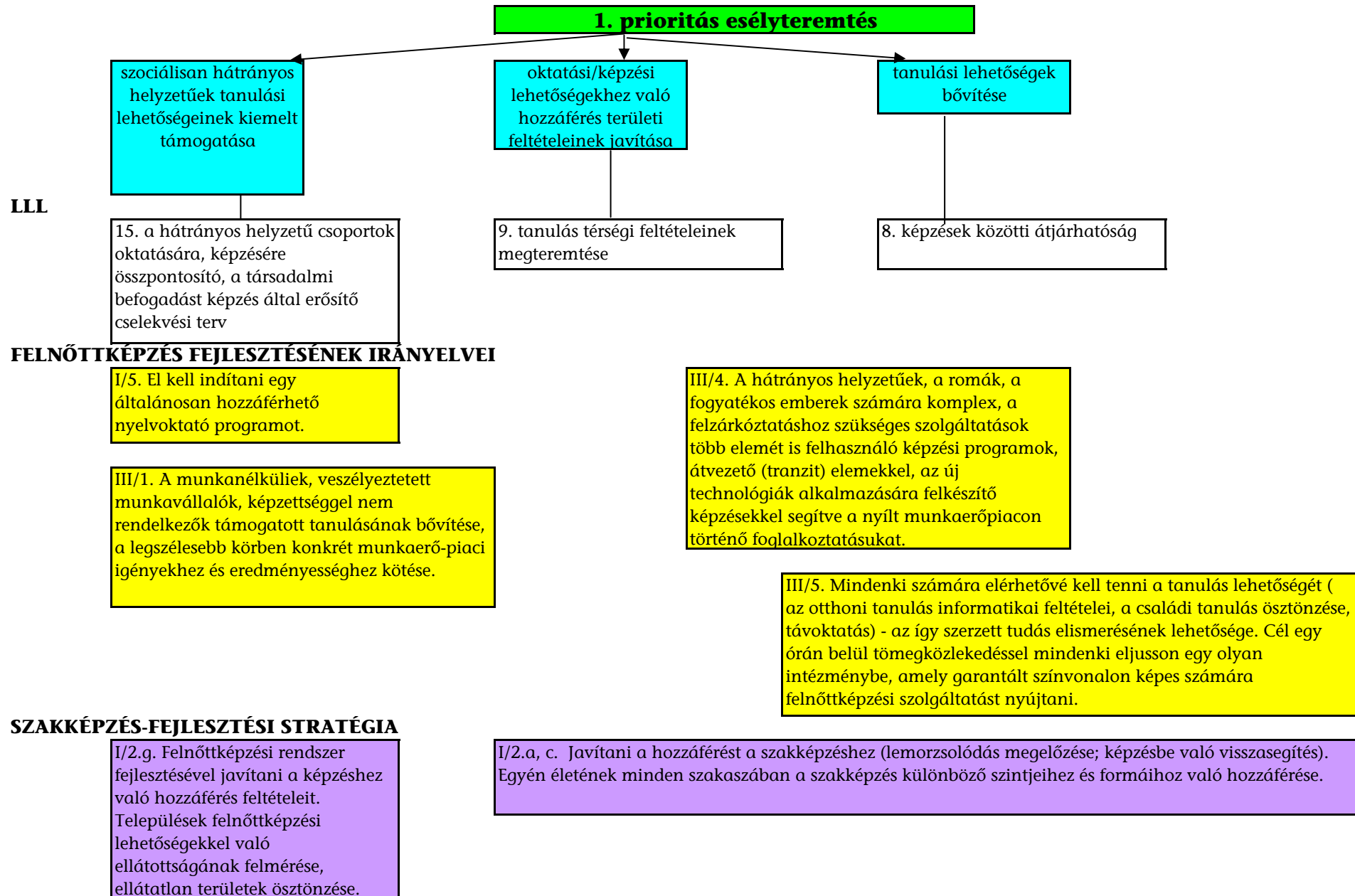
⁷ A többször módosított 22/2004. (II.16.) számú Korm. rendeletben írták elő a felnőttképzési akkreditáció szabályait.

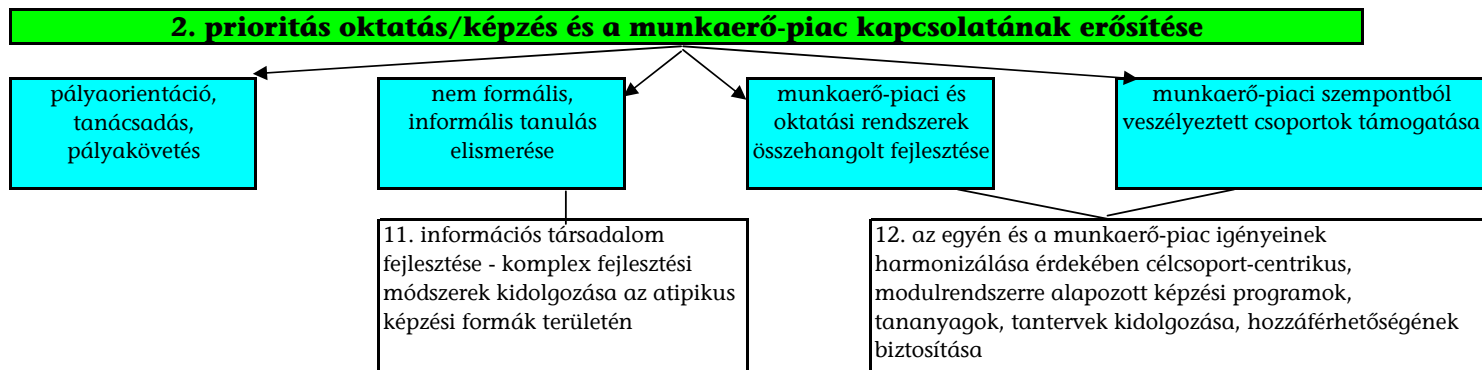
A felnőttképzésre vonatkozó jogszabályok hierarchiája

Módosítások

LLL

FELNŐTTKÉPZÉS FEJLESZTÉSÉNEK IRÁNYELVEI

I/2. A kis- és középvállalkozások számára információs és támogatási rendszert kell kialakítani - a munkáltatók képzési igényeinek bejelentése az ÁFSZ-nek és erre épüljön a képzésszervezői szolgáltatás.

III/3. A nők munkaerő-piaci visszatérése - munkavállaláshoz szükséges ismeretek és készségek megőrzése és megújítása képzési, távoktatási programokon, foglalkoztatási szolgáltatásokon és tanácsadáson keresztül.

I/1. A magyarországi beruházás-, munkahelyteremtés-ösztönző gazdasági programokhoz, pályázatokhoz képzési modulokat kell kapcsolni.

III/2. A vállalkozói ismeretek és készségek fejlesztésére, az idősebb munkavállalók képzettségének, szakismereteik megújítására munkaerő-piaci szolgáltatásokkal összekapcsolódó képzési programok.

I/3. Képzési programokkal kell segíteni a foglalkoztatási válsághelyzetek megoldását, a gazdasági szerkezetváltást, technológiaváltást, az ismeretek megújítását, felfrissítését.

II/3. A munkaügyi- és területfejlesztési tanácsok tesznek ajánlást a preferált és a nem preferált szakmákra, képzésekre, az RMK munkaerő-piaci előrejelzései, a fejlett térségek tapasztalataival való összevetés és saját térségükre vonatkozó információk alapján.

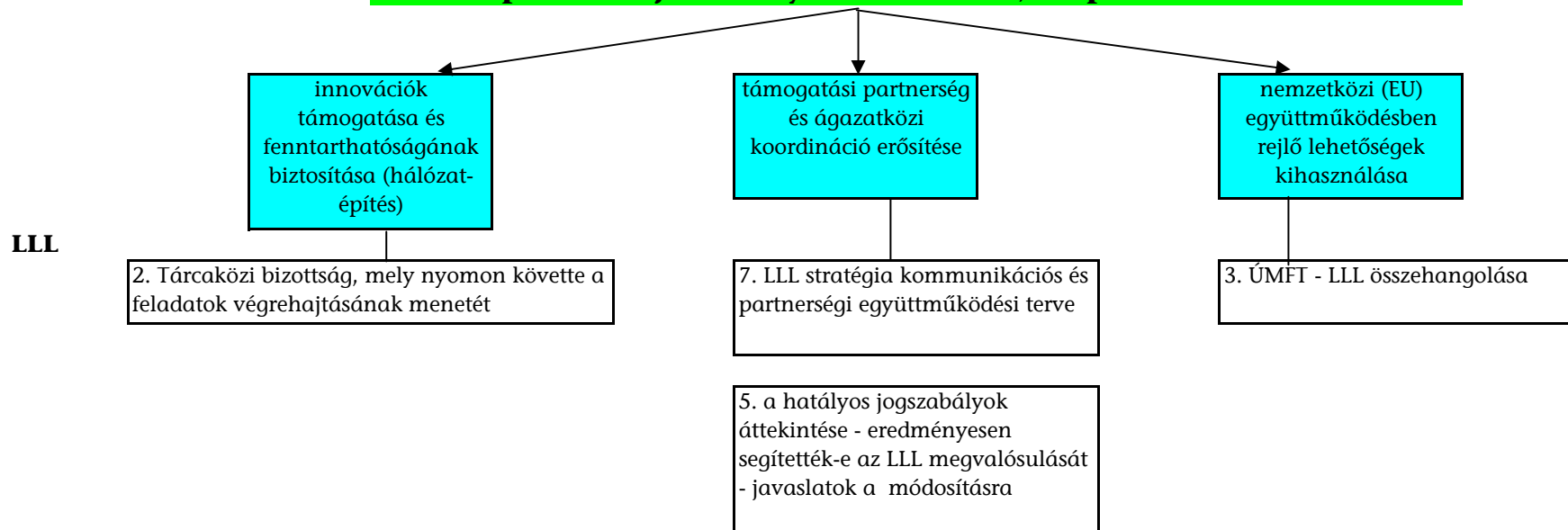
SAKKÉPZÉS-FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

I/1/b. A felhasználók igényeinek megfelelően alakítani a szakképzést, munkaerő-piaci igényeken alapuljon, regionális terves az iskolarendszerű és az iskolarendszeren kívüli képzésben oktatott szakképesítések köre esetén

I/2.f. A szakképzés minden szintjén előzetesen megszerzett tudás beszámításának lehetősége.

I/2.c. RKK-k elsődlegesen a hátrányos helyzetű rétegek, elhelyezkedés-centrikus képzését, valamint a munkaerő-piac képzési igényeinek gyors kielégítését biztosítsa

3. prioritás új kormányzati módszerek, közpolitikai technikák

FELNŐTTKÉPZÉS FEJLESZTÉSÉNEK IRÁNYELVEI

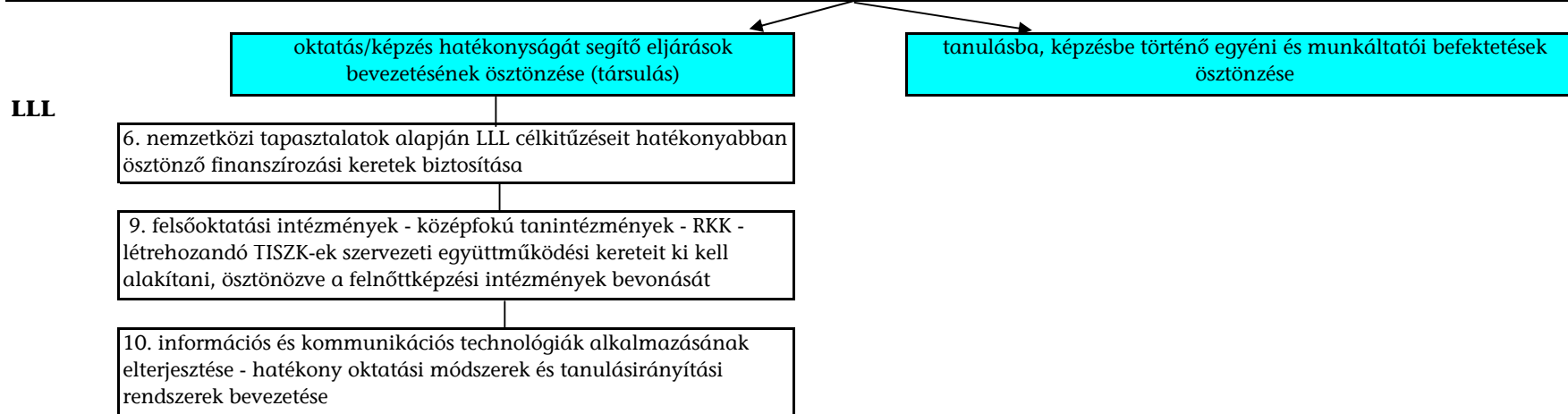
II/1. Felnőttképzési Programtanács létrehozatala e stratégia megvalósításának, fejlesztés irányainak meghatározására.

SZAKKÉPZÉS-FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

II/1.a. Fejlesztendő a szakmai érdekegyeztetés rendszere - Felnőttképzési Programtanácsot létrehozása.

4. prioritás oktatás/képzés hatékonyságának javítása, állami ráfordításainak növelése

LLL

FELNŐTTKÉPZÉS FEJLESZTÉSÉNEK IRÁNYELVEI

SAKKKÉPZÉS-FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

I/2.c. RKK-k finanszírozási rendszerének átalakítása, ÁFSZ-n belüli helyük meghatározása; elsődlegesen a hátrányos helyzetű rétegek, elhelyezkedés-centrikus képzését kell biztosítaniuk.

II/2.b. A munkaerő-piac és felnőttképzésben részt vevők igényeinek összehangolása; a felnőttképzést folytató intézmények kapacitásainak jobb kihasználása, a szabad kapacitások felnőttképzésbe való bekapcsolása, átláthatósága és a versenyhelyzet fenntartása; a felnőttképzési támogatási rendszer átalakítása.

II/3.a. Képzőtől független vizsgarendszer működtetése regionális szinten.

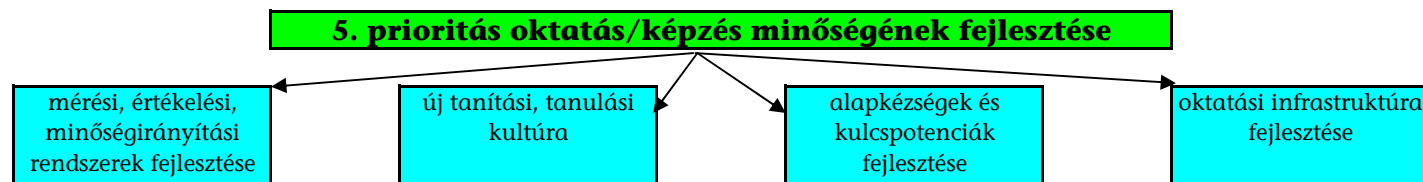
II/3.c. További TISZK-eket kell létrehozni, racionalizálás érdekében az MPA képzési alaprész decentralizált keretéből

I/6. Át kell tekinteni a felnőttképzés támogatási rendszer munkaerő-piaci eredményességét és hatékonyságát (felnőttképzési normatívá, a munkahelyi képzés felhasználására fordítható források bővítése, egyéni tanulási számla)

II/2. A szociális partnerek ajánlásai a munkahelyi képzésekről szóló megállapodásokra és egy képzési munkaidő-alapra, a kapcsolódó helyettesítési rendszer létrehozásának lehetőségét

I/2/g.2. Az MPA felnőttképzési célú keretére vonatkozó döntéseknél a gazdálkodó szervezetek által meghatározott munkaerő-piaci igényekre épülő képzések prioritása érvényesüljön.

II/2.i. Szakképzési hozzájárulási rendszer korszerűsítése, a gazdálkodó szervezetek fokozottabb részvétele a gyakorlati oktatásban.

LLL

<p>16. Indikátorrendszer kidolgozása, értékelni lehet az oktatási, felnőttképzési és foglalkoztatási politikák, fejlesztések sikerességét az egész életen át tartó tanulás feltételeinek és eredményességének javulása szempontjából.</p>	<p>8. Képzések közötti átjárhatóság, szakképzési modularizáció, EUROPASS - kompetencia-kártya rendszer bevezetése.</p>	<p>13. Kulcspotenciáknak az egész életen át tartó tanulás minden szakaszában történő hatékonyabb fejlesztése érdekében a pedagógusok és a felnőttképzésben oktató tanárok módszertani kultúrájának fejlesztése.</p>	<p>14. A felnőttképzési információk szélesebb körű elérése, felnőttképzés tervezése megalapozásának segítése érdekében - az NFI (vizsgált időszakban NSZFI) gondozásában működő Nemzeti Felnőttképzési Adattár létrehozása.</p>
---	--	---	---

FELNŐTTKÉPZÉS FEJLESZTÉSÉNEK IRÁNYELVEI

I/4. Csatlakozni kell az EUROPASS rendszer kifejlesztését szolgáló közösségi kezdeményezéshez.

SZAKKÉPZÉS-FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

I/2.d. Iskolarendszeren kívüli szakképzés tartalmi korszerűsítése.

II/1.c. A szakképző iskolák felnőttképzésbe való bekapcsolódásának és akkreditálásának ösztönzése.

I/3. Az iskolarendszeren kívüli képzésben alkalmazható digitalizált tananyagok fejlesztése, elterjesztése.

I/4. Megújítani a képzők képzését a felnőttképzésben oktatók, tanárok esetében is.

III/a., c. A munkaerő-piaci információs rendszer fejlesztése -- a régiók munkaerő-piaci igényei változásának nyomonkövetése. A szakképzésből kilépők, a felnőttképzésben résztvevők elhelyezkedésének folyamatos elemzése - az országos, regionális és helyi szakképzési struktúra módosítása; az érintettek pályaaorientációs, pályaválasztási döntéseinek megalapozása. Felnőttképzési azonosító és nyilvántartó rendszert kell bevezetni.

A felnőttképzésben jelenlévő "hátrányos helyzetű" személy meghatározásának gyakoriságai*

Megnevezés	SZMM	NSZFI	FSZH	RMK	RKK	Összesen	
						db	%
800/2008/EK rendelet							
az előző 6 hónapban nem állt rendszeresen fizetett alkalmazásban			1		1	2	0,9
nem szerzett középfokú végzettséget v. szakképesítést			1	2	1	4	1,9
50 éven felüli személy			1	3		4	1,9
1 vagy több eltartottal egyedül élő felnőtt szakmájában dolgozik, amelyben 25%-kal nagyobb a nemi egyensúlyhiány, alulreprezentált nemi csoportba tartozik				1		1	0,5
1 tagállam etnikai kisebbségéhez tartozik, szakmai, nyelvi képzés kell a munkabaállási esélyei javulásához			1	1	2	4	1,9
Osszesen			4	7	4	15	7,0
2001. évi CI. tv. a felnőttképzésről							
olyan felnőtt akinek vmilyen szociális, életviteli	1		1	5	3	10	4,7
egyéb okból a képzéshez való hozzáférése	1		2	4	7	14	6,5
állami támogatás nélkül az átlagnál nehezebben megvalósítható	1			5	2	8	3,7
Osszesen	4	0	4	19	14	41	19,2
1993. évi LXXVI. tv. a szakképzésről							
akinek családi körülményei, szociális helyzete			1	1		2	0,9
születési adottsága				1	2	3	1,4
örökölt vagy szerzett betegsége				1	3	4	1,9
életviteli vagy más ok miatt a szakképzésbe való bekapcsolódása			1	1	1	3	1,4
és az abban való részvétele az átlagnál nehezebben biztosítható					1	1	0,5
Osszesen			2	5	7	14	6,5
6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet foglalkoztatást elősegítő támogatásokról							
álláskereső				1	2	3	1,4
legfeljebb alpfokú iskolai végzettséggel rendelkezik			1	7	9	17	7,9
a foglalkoztatás megkezdésekor legalább 50. életévét betöltött			1	4	1	6	2,8
25. életévét be nem töltött pályakezdő			1	8	6	15	7,0
nyilvántartásba vételt megelőzően 6 hónapban nem folytatott kereső tevékenységet, vagy RMK legalább 24 hónapja álláskeresőként tartja nyilván			1	1	4	6	2,8
saját háztartásában legalább egy 18 évnél fiatalabb gyermeket egyedül nevel				1	2	3	1,4
foglalkoztatás megkezdését megelőző 12 hónapon belül							
gyermekgondozási segélyben				5	3	8	3,7
gyermeknevelési támogatásban				5	3	8	3,7
terhességi-gyermekágyi segélyben				5	3	8	3,7
gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesült				4	4	8	3,7
foglalkoztatás megkezdését megelőző 12 hónapon belül				1	3	4	1,9
előzetes letartóztatásban volt					1	1	0,5
szabadságvesztés, vagy elzárás büntetését töltötte			1		3	4	1,9
olyan munkavállaló, akit munkahelyének elvesztése fenyeget				1	4	5	2,3
50. életévét betöltötte			2	3	3	8	3,7
életkorra tekintet nélkül alpfokú iskolai végzettséggel rendelkezik			1	1	6	8	3,7
Osszesen			8	47	57	112	52,3
Adott szervezet saját szempontjai a fogalom meghatározásában:							
Felnőttképzési normatív támogatás OKJ szakképesítéssel nem rendelkező, illetve foqvatékkal élő felnőttek számára	1					1	0,5
Képzési pályázati programok OKJ szakképesítéssel nem rendelkező, illetve foqvatékkal élő felnőttek számára		1				1	0,5
45 év feletti regisztrált/inaktív/tartós mn				2	2	4	1,9
Iskola rendszerből lemorzsolódott fiatal					1	1	0,5
Megváltozott munkaképességű inaktív/tartós mn.				2		2	0,9
Pályakezdő mn.				2		2	0,9
Hátrányos kistérségben élő				2		2	0,9
Elavult szakképzettséggel rendelkező				1		1	0,5
Felsőfokú végzettségű munkanélküli				1		1	0,5
Gyermekgondozásból visszatérő anya				1		1	0,5
Általános iskolai végzettséggel nem rendelkező roma és egyéb				2	3	5	2,3
Tartós munkanélküli és álláskereső				2		2	0,9
Szerzett eü problémával rendelkező				1		1	0,5
25 év alatti szakképzettséggel rendelkező rendszeres szoc. segélyben lévő pályakezdő				1		1	0,5
132/2009. (VI. 19.) Korm. rend . 2. § (3) bek. célcsoportja**				1		1	0,5
132/2009. (VI. 19.) Korm. rend . 2. § (2) bek. e) pontja célcsoportja***				2		2	0,9
16-30. életév közötti, álláskeresőként nyilvántartott fiatalok a 30. életévüket betöltött, legalább 12 hónapja nyilvántartott álláskereső			1		1	2	0,9
azok a 30. életévüket betöltött álláskereső, akik esetében a program támogatásai elősegítik a munkaerő-piacra be illetve visszajutást, valamint azok a munkavállalók, akik csoportos létszámleépítésben érintettek a munkaadó tájékoztatása alapján			1			1	0,5
Osszesen	1	1	3	20	7	32	15,0
ÖSSZESEN	5	1	21	98	89	214	100,0

*A hátrányos helyzet minősítését a szervezetek 33 központi-, regionális programra tették meg, valamint az SZMM, NSZFI, egy RKK és három RMK a programokon kívül is minősítette a hátrányos helyzet jellemzőit.

** 132/2009. (VI. 19.) Korm. rendelet a Társadalmi Megújulás Operatív program 1. prioritás 1.1.2. konstrukció: "decentralizált program a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért", valamint a Társadalmi Megújulás Operatív Program 1. prioritás 1.1.1. konstrukció: "Megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítése" keretében nyújtható támogatásokról 2. § (3) bekezdés célcsoportja: külön jogszabály szerint hátrányosnak minősített személy.

*** akinek munkaviszonyát a munkáltató - a működési körében felmerülő okból rendes felmondással, felmentéssel, vagy közös megegyezéssel 2008. szeptember 1. napját követően szüntette meg, vagy akinek határozott idejű munkaviszonya - a határozott idő lejártá miatt - 2008. szeptember 1. napját követően szűnt meg.

A TISZK-ek megalakulásának, működésének jellemzői Magyarországon

Az önkormányzatok szakmai középfokú oktatást folytató közoktatási intézményei részvételével az első generációs TISZK-ek, mint szervezési megoldás bevezetésének célja és lényege volt, hogy a rendelkezésre álló erőforrásaik koncentrációjával, az infrastruktúra fejlesztésével a szakképzést hatékonyabb formában tudják megszervezni a párhuzamos kapacitások kiszűrésével és a regionális munkaerő-piaci igényekhez igazodva. A TISZK-ektől azt várták, hogy garanciát tudnak nyújtani ahhoz, hogy a diákok piacképes, korszerű szaktudást szerezzenek, továbbá, hogy közreműködnek a felnőttképzésben is felhasználható tananyag-fejlesztés, a modul-rendszerű szakképzés és az új OKJ kidolgozásában. Szerepet szántak a TISZK-eknek a közösségi funkciók – pályaaorientáció, hátrányos helyzetű fiatalok segítése, a lemorzsolódás csökkentése – ellátásában, illetve a felnőttek iskolarendszeren kívüli képzésében is.

Az első generációs TISZK-ek központi képzőhelyből és központi tanácsadó testületből (KTT) álltak. A központi képzőhelyek feladata volt az iskolarendszerű gyakorlati képzésben való részvétel, illetve az iskolarendszeren kívüli képzés megszervezésében, a pályaválasztási tanácsadás és a pályakövetés feladataiban való közreműködés is.

A szak- és felnőttképzést érintő reformprogram végrehajtására kiadott törvénymódosítás során a TISZK rendszer új koncepciója kapott teret. A legfőbb cél a szak- és felnőttképzés munkaerő-piaci igényekkel való összehangolása volt. A második generációs TISZK-ek létrehozásával, átalakításával¹ lehetőség nyílt a keresletvezérelt szak- és felnőttképzés megszervezésére, a szakképző intézmények integrációjára, a széttagoltság és párhuzamosságok megszüntetésére. A jogi szabályozás a második generációs TISZK-ké való átalakulásra 2007. november 1-jétől 2010. január 1-jéig írt elő kötelezettséget.

Módosult a Sztv., a Közokt. tv., Szhtv., amelyek előírták a szak- és felnőttképzés regionális megszervezését, a szakképzés-szervezési társulások feladatait, illetve meghatározták, hogy a szakképzési hozzájárulás fogadásának feltétele a második generációs TISZK-ekhez való kapcsolódás lett. Az új típusú TISZK-ek feladata a szakképzéssel összefüggő önkormányzati feladatok végrehajtása, az regionális fejlesztési és képzési bizottságok (RFKB) döntése alapján a szakképzés fejlesztési irányaira és arányaira tekintettel, azt elfogadva meghatározni a szakképzési évfolyamokon indítható osztályok számát és egyetértési jogot gyakorolni az iskolák szakmai, pedagógiai programjai tekintetében.

---

¹ A vizsgálat befejezéséig 84 TISZK alakult át, illetve kezdte meg működését.